(coord.) Drd. Adrian-Nicolae Furtună Dr. Victor-Claudiu Turcitu

Sclavia romilor și locurile memoriei - album de istorie socială

ROMA SLAVERY AND THE PLACES OF MEMORY
ALBUM OF SOCIAL HISTORY

Dykhta! Publishing House

2021

Sclavia romilor și locurile memoriei - album de istorie socială

ROMA SLAVERY AND THE PLACES OF MEMORY
ALBUM OF SOCIAL HISTORY

Mulțumiri:

Arhivelor Naționale ale României

Muzeului Național de Istorie a României

Bibliotecii Centrale Universitare “M. Eminescu”, Iași

Our gratitude goes to:

National Archives of Romania

National Museum of History of Romania

Central University Library “M. Eminescu ”, Iași

Exemplar gratuit, tipărit cu sprijinul financiar al Departamentului pentru Relații Interetnice, din cadrul Guvernului României

Free copy, printed with the financial support of the Department for Interethnic Relations, within the Government of Romania

Pe copertă: Portret al unei familii rome, circa 1860. Creator: Szathmari Carol,
Instituție: Biblioteca Națională a României

On the cover: Roma family portrait, circa 1860. Creator: Szathmari Carol,
Repository: National Library of Romania

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Sclavia romilor și locurile memoriei - album de istorie socială/ Roma slavery and the places of memory - Album of social history
drd. Adrian-Nicolae Furtună (coord.),Victor-Claudiu Turcitu; transl.: Gabriela Murgescu. - Popeşti Leordeni :
Dykhta! Publishing House, 2021

ISBN 978-606-94097-8-7
I. Furtună, Adrian-Nicolae
II. Victor-Claudiu Turcitu
III. Gabriela Murgescu (trad.)

94
316

Adrian-Nicolae Furtună a absolvit Facultatea de Sociologie și Asistență Socială a Universității din București, secția Sociologie, și programul de masterat Cercetare Sociologică Avansată. În prezent este doctorand cu o temă despre memoria socială a sclaviei romilor, la Institutul de Cercetare a Calității Vieții al Academiei Române.
Din 2010 și până în prezent a publicat o serie de articole de istorie orală și articole științifice despre sclavia romilor și deportarea romilor în Transnistria, inclusiv: „De ce nu plâng? Holocaustul romilor și povestea lui adevărată "(2012):„ Cultura romilor între „bărci de carton" și realitate (2015); Romii din România și Holocaustul. Istorie, teorie, cultură (2018); Sclavia romilor în Țara Românească. Fragmente de istorie socială. Vânzări / donații de copii. Căsătorii. Petiții pentru emancipare (2019). „Deportarea familiilor soldaților romi în Transnistria: între„ greșeli" administrative și imperativele biopolitice" (Furtună et al., 2020). Este consilier în cadrul Departamentului de Documentare și Cercetare al Centrului Național de Cultură a Romilor din România și fondator al Centrului de Cercetări Culturale și Sociale „Romane Rodimata".

Adrian-Nicolae Furtună graduated from the Faculty of Sociology and Social Work, the Department of Sociology of the University of Bucharest and the master's program in Advanced Sociological Research from the same university. Currently prepares his PhD thesis on the social memory of Roma slavery, at the Research Institute for Quality of Life of Romanian Academy. Since 2010 and until now he has published a series of oral history papers and scientific articles on Roma slavery and Roma deportation to Transnistria, including: „Why don't they cry? Roma Holocaust and its true story" (2012); „Roma culture between „cardboard boats" and reality (2015); Romanian Roma and the Holocaust. History, theory, culture (2018); Roma slavery in Wallachia. Fragments of social history. Children sales/ donations. Marriages. Petitions for emancipation (2019). „The deportation of Roma soldiers' families to Transnistria: Between administrative "mistakes" and biopolitical imperatives" (Furtună et al., 2021). He is counsellor in the Documentation and Research Department of National Centre of Roma Culture from Romania and founding member of Cultural and Social Research Center „Romane Rodimata".

Dr. Victor-Claudiu TURCITU - N. 23 octombrie 1973, București. Studii secundare la Alexandria (județul Teleorman), universitare (1993-1997) la Facultatea de Arhivistică din București, studii aprofundate la Universitatea din București, Facultatea de Istorie (1998). Bursier al Fundației Leventis în Atena (2000-2005) la Centrul de studii pentru Asia Mică. Doctor în științe politice (2018) la Universitatea din Atena, Facultateade Drept, Secția Științe Politice și Administrație Publică. Arhivist la Arhivele Naționale (din 1997) șef Arhive Medievale, Fonduri Personale și Colecții (din 2008). Asistent universitar (2005-2012) la Facultatea de Arhivistică, catedra de limbă si paleografie turco-osmană și greacă. Preocupări pentru editarea documentelor de arhivă redactate în paleografie romăno-chirilică, turco-osmană, greacă, precum și pentru studierea diferitelor minorități naționale (turcă, greacă, macedo-română, rromă, găgăuză) din România și a comunităților de români din Balcani. Cercetări referitoare la dialectul karamanic al limbii turce și comunităților karamanice din sud-estul Europei.

Publicații: *Documentele karamanice din Arhivele Naționale ale României*, în „Hrisovul, Buletin al Facultății de Arhivistică" , IV-V, 1999, p. 137-149; *Considerations sur les documetns karamanlis des archives roumaines,* în „Relations greco-roumaines. Interculturalite et identite nationale", Atena, 2004, p. 225-228; *A hand-written copy of the work „Divan, or the quarrel between the Wiseman an the World" (with notes in ottoman turkish) in the National Archives of Romania*, în „Revista Arhivelor", 4, 2006, p. 134-143; *Doi negustori karamanizi din țările române la sfârșitul secolului al XVIII-lea (Δύο Τουρκόφωνοι Ορθόδοξοι έμποροι από τις Ρουμανικές Χώρες στο διεθνές εμπόριο του 18ου αιώνα)*, la „Al 3-lea Congres European de studii neo-elene", București, 2-4 iunie 2006 *; The Terminus of the Danube River: Sulina (1800-1877)*, 2013, Kayseri; Turkey; *Munca unui savant armean in Romania: Hagop Djololian Siruni*". *Inventar arhivistic*, cu o prefață de Vartan Arachelian, București, 2008; *Istorie în documente: Mavrocordații (1711-1786)* , București, 2016; *Constantin Basarab Brâncoveanu. Portret domnesc și retrospectiva unei epoci (1654-1714),* vol I., București, 2018, vol.II., București, 2019.

Dr. Victor-Claudiu TURCITU - Born October 23rd, 1973, Bucharest. Secondary education in Alexandria (Teleorman County), university (1993-1997) at the Faculty of Archiving in Bucharest, in-depth studies at the University of Bucharest, Faculty of History (1998). Scholar of the Leventis Foundation in Athens (2000-2005) at the Center for Studies for Asia Minor. PhD in Political Science (2018) from the University of Athens, Faculty of Law, Department of Political Science and Public Administration. Archivist at the National Archives (since 1997) head of Medieval Archives, Personal Funds and Collections (since 2008). Assistant Professor (2005-2012) at the Faculty of Archiving, Department of Turkish-Ottoman and Greek Language and Paleography. Concerns for editing archive documents written in Romanian-Cyrillic, Turkish-Ottoman, Greek paleography, as well as for the study of various national minorities (Turkish, Greek, Macedonian-Romanian, Roma, Gagauz) in Romania and the Romanian communities in the Balkans. Research on the Karamanian dialect of the Turkish language and Karamanian communities in south-eastern Europe.

PUBLICATIONS
The Karamanian Documents in the National Archives of Romania, in "Hrisovul, Buletinul Facultatii de Arhivistica", IV-V, 1999; The Karamanian documents in the National Archives of Romania. Economic Aspects in "Studia Juvenum", Bucharest, 2003; Considerations on the Documents of the Archives of the Roamaines, in "Greco-roumaines relations. Intercultural and Ethnic Identity ", Athens, 2004; A hand-written copy of the work "Divan, or the quarrel between the Wiseman and the World" in the National Archives of Romania, in the "Archives Magazine"; Under the sign of Mehmed, "Jurnalul Național", no. 4064 of 20 August 2006; Two Caramanian merchants from the Romanian countries at the end of the eighteenth century (Two Turkish Orthodox Traders from the Romanian Countries in International Trade of the 18th Century), in "The Center for Studies for Asia Minor", Athens, 2015; Work of an Armenian scholar in Romania: Hagop Djololian Siruni, Archival Inventory, Archbishopric of the Armenian Church in Romania, Bucharest Metropolitan Library and National Archives of Romania, with a preface of Vartan Arachelian; Campaign of Mehmed II in Walachia at the International Symposium on loyalty to Hunkar, 1 May 2013 Gebze, Turkey; The Terminus of the Danube River: Sulina (1800-1877) at the International Symposium on the Rivers and Lakes in the Ottoman Empire, 2-3 May 2013, Kayseri, Turkey; Constantin Brancoveanu -300. Archives documents. -album photo-documentary. Coordinator and Drafting, Bucharest, 2015; Ornaments and miniatures in brâncovenești documents, Ed. But publishing, București, 2014.

Secțiunea 1

Documente de arhivă

Section 1

Archive documents

1634 (7142) iunie 08

Matei Basarab vv, domn al Ţării Româneşti, întăreşte Neacşăi, soţia lui Gheorghe fost mare logofăt, dreptul de stăpânire asupra lui Vasiu ţigan şi asupra fiilor acestuia, Neacşu şi Stan.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Matei voievod și domn, nepot al răposatului Io Basarab voievod, dat-am Domnia mea, această poruncă a Domniei mele jupânesii Necşii logofeteasa ce au fostu jupâneasă lui Gherghe biv vel logofăt, ca să fie volnic(ă) cu ac(e)astă carte a Domnii mele de să-i aibă a ţinerea nişte ţigani, anume Văsiiu ţiganul cu feciorii-şi, anume Neaju i Stan şi cu feciorii lor. Pentru că aceşti ţigani ce scrie mai sus fost-au cumpăraţi de Lupul logofăt, socrul jupănésii Necşii, de la Oprea Glăvean(u) de Alixăni, încă de în zilele lui Mihai vo(i)evod, iar, când au fostu acum, în zilele Domnii mele, după moartea lui Gherghe logofăt, feciorul Lupului logofăt, iar un nepot al Oprii Glăveanu, anume Vladu, iar, el, au ridicat pâră pentru aceşti ţigani ce scriu mai sus şi au zis Vladul cum că i-au fostu cumpărat Lupul logofăt cu bani gata, ci i-au luat în sila lui. Deci, jupâneasa Neacşa l-au sorocit ca să vie să-l pârască de faţă şi au venit până aicea la Scaun. Apoi, de faţă n-au vrut să vie -naintea Domniei mele, la Divan, ci au fugit de la judecată. Într-aceia, Domnia mea am căutat şi am judecat , pre dereptu şi pre lege, de înpreună cu toţi cinstiţii deregătorii Domniei mele şi bine am adevărat Domnia mea cum n-au avut Vladul nicio treabă că au fostu cu pâră de Lupul logofăt, ci au rămas Vladul de lege şi de judecat de-naintea Domniei mele. Dreptu aceia, Domnia mea am dat jupânesii Necşii ca să hie aceşti ţigani ce scriu mai sus moşie şi ohabnici şi de nimenea oprit să nu fie preste zisa Domniei mele.

Altfel să nu fie. Și ispravnic, singură spusa domniei mele

Scris în Bucureşti   Luna iulie , 8 dni, leat 7142

†Io, Matei voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

ANR, SANIC, fond *Mănăstirea Cotroceni*, LII/1. *Orig.(290x205mm), difolio, filigran, sigiliu rotund timbrat, inițială cu motive vegetale, monograma domnească în chinovar, semnătură m.p*. (1) † Милостїю Божїю Іѡ҃ Матею воевода и господинь внѹк покоинагѡ Іѡ҃ Басарабѹ воеводь. Дават господство ми сїю повѣленїю господства ми. (2) Инако да нѣст.И испрапвник саам реч господства ми. (3) Пис ⍰у. (4) м<ѣ>сца. (5) (monogramă domnească, în chinovar): † Іѡ҃ Матею воевода милостїею Божїею господинь

1634 (7142) June 08

Voivode Matei Basarab, Ruler of Wallachia, certifies for Neacsa, wife of former great chancellor Gheorghe, the right of ownership over the Gypsy Vasiu and his sons, Neacsu and Stan.

† I, Matei Voivode and ruler by the mercy of God, grandson of the late Voivode Basarab, gave this authorization to Ma'am Neacsa, wife of the former great chancellor Gheorghe to certify that she is free to master some Gypsies, namely Vasiu and his sons, namely Neacsu and Stan, and their sons.

Because these Gypsies have been bought by chancellor Lupul, the father-in-law of Ma'am Neacsa, from Oprea Glaveanu from Alixani, in the time of Voivode Michael, and now, in the days of my reign, after the death of chancellor Gheorghe, son of chancellor Lupu, a certain grandson of Oprea Glaveanu, named Vlad, claimed these Gypsies mentioned above saying that chancellor Lupu bought them with cash and took them by force.

Therefore, Ma'am Neacsa decided to accuse him, and he came here to the Seat. He did not want to appear in front of me at the Divan and ran away from the judgement.

Therefore, I judged the case rightly and according to the law, together with all my honest governors and I decided that Vlad was not right about the accusation brought by the chancellor Lupu, and Vlad remained to be judged in front of me.

Consequently, I gave to Ma'am Neacsa the right to master these Gypsies mentioned above to be for ever her property and let no one be allowed to break my order.

And let it be not otherwise. And intendent, these are only my sayings. (1)

Written in (2) Bucharest.
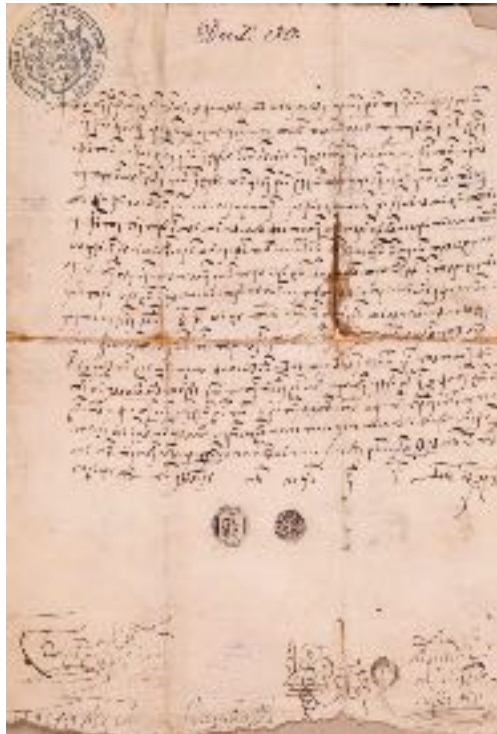
Month (3) July , 8 day, year 7142

† I, Voivode Matei, Ruler by the mercy of God. (4)

ANR, SANIC, fund of *Cotroceni Monastery*, LII/1. *Orig.(290x205mm), difolio, watermark, stamped round seal, initial with vegetal motifs, royal monogram in cinnabar, signature m.p*. (1) Инако да нѣст.И испрапвник саам реч господства ми. (2) Пис ⍰у. (3) м<ѣ>сца. (4) (royal monogram, in cinnabar): † Іѡ҃ Матею воевода милостїею Божїею господинь.

Documente de arhivă / Archive documents

1648 (7156) august 10

Radu Buzescu ban, împreună cu soția sa, Măilina, dăruiesc Patriarhiei din Alexandria un sălaș de țigani, anume Radu cu țiganca lui, Cărstina, și fiul său, Nicula.

† Jupan Radu ban Buzescu și cu jupână-sa Măilina băneasa, scris-am acest al nostru zapis ca să fie de mar(e) credință la mâna cinstitului părintelui Patriarhului de la Sfântul Scaun de la Alicsandrie.

Cum să să știe c-am dăruit și am miluit la Sfântul Scaun Patrierșiei de la Alicsandrie cu un țigan, anume Radul și cu țiganca lui, anume Cărstina, și cu fic(i)orul lui, anume Nicula Crișan ca să fie de moșie hotarnică și di-ntări(r)e la Sfânta Patriarșie și nouă să ne fie pomană, și părinților noștri, și coconilor noștri, în veci.

Și ne-au scris și la sfântul pomelnic, iar, cine după urma noastră se va scula să spargă această pomană a noastră, ori din sângele nostru, ori din altă rudenie a noastră, ori din alți oameni striini, unii ca aceia să fie procleți și afurisiți și anatema de la Isus Hristos și de 418 ucenici [...]și lăcuiască cu Iuda[....][2]pentru la moartea mea.

Eu, de a mea bună vo(i)e și cu voia jupânesei mele și, cînd am făcut această pomană, fost-au mulți boiari mărturie, anume jupan Preda vel clucer, i jupan Radul vel agă, i jupan Diicul vel spătar, i jupan Costandin vel postelnic, i jupan Drăghici spătar, i jupan Preda spătar, nepotul meu, și alți mulți boiari cari-și vor pune pecețile și iscăliturile mai jos.

Și, pentru mai mare credință, pusu-ne-am și pecețile mai jos, ca să se creează.

Scris la Tărgoviște. Scris de Budai   Luna august 10 dni leat 7156

ss. Stroe vel vistiar. ss. Costandin vel postelnic. ss. Preda vel clucer. ss. (?) vel armaș

Ghinea clucer, mărturisesc și știu că au lăsat cum scrie mai sus.

ANR, SANIC, fond Mănăstirea Zlătari, XVIII/1

1648 (7156) August 10

The ban Radu Buzescu and his wife, Mailina, donate to the Patriarchate of Alexandria a clan of Gypsies, namely Radu and his wife, Carstina, and his son, Nicula.

† We, master ban Radu Buzescu and my wife, ma'am ban Mailina, wrote this deed and handed to the holy father Patriarch of the Holy See of Alexandria to be a trustful evidence.

As to be known that we donated and endowed the Patriarch of the Holy See of Alexandria with a Gypsy, namely Radu, and his wife, namely Carstina, and his son, namely Nicula Crisan, and to be confirmed that they will belong to the estate of the Saint Patriarchate, and this is to be forever alms for us, our parents and our children.

They wrote our names in the holy memorial. So, whoever comes after us and breaks this alms of ours, whoever he may be, of our family, of our relatives, or of strangers, let them be cursed and anathemized with the anathema of Jesus Christ and the 418 disciples[...], and live with Judas [....][1]for my death.

When I and my wife willingly made this donation, there were many boyars witnessing, namely master intendent Preda, master aga Radu, master spatar Dicu, master chamberlain Costandin, master spatar Draghici, master spatar Preda, my nephew, and many other boyars who will put their seals and signatures bellow.

And to be even more credible, we put below our seals, to be believed.

Written in Targoviste. Written by Budai.   Month August, day 10, year 7156

ss. Treasurer Stroe. ss. Chamberlain Costandin. ss. Intendent Preda . ss. (?) armas

I, intendent Ghinea, testify that what is written above is true.

ANR, SANIC, fond Mănăstirea Zlătari, XVIII/1

1654 (7162) aprilie 1

Ignatie, arhiepiscop al Țării Românești, adeverește egumenului Dionisie de la mănăstirea Valea că egumenul Sava a mers în Țara Ungurească și a adus două țigănci. În urma judecății, pentru cheltuiala sa, s-a hotărât ca Mitropolia să ia una, iar mânăstirea alta, dându-i egumenului și o țigancă de la mânăstirea Râncăciov .

† Ignatie, din mila lui Dumnezeu arhiepiscop a toată Ţara Ungrovlahiei (1)

Cartea noastră la mâna egumenului popa chir Dionisie, de la sfânta mânăstire Valea, ca să fie de mare credinţă.

Cum să se știe că au fost mersu în Ţéra Ungurească egumenul popa chir Sava și, acolo, au aflat 2 ţiganci, anume Maria, și iar Maria. Și, de acolo, pân' a le aduce la mânăstire, au făcut multă cheltuială, iar după aceia, când au fost în vremea vlădicii noastre, aflatu-se-au ţigăncile cum au fost ale Sfintei Mitropolii . Intr-aceia am (i)eșit la judecată și așa s-au tocmit lucrul, cum pentru acea cheltuială, ce au fost făcută acopo până le-au scos, să ia ei una, și noi alta.

Și așa ne-au dat pe ţiganca care o au luat de la mânăstire de la Râncăciov și s-au așezat lucrul pre această judecată și tocmeală.

Drept aceia, se-au dat ac(e)astă carte la mâna egumenului de la mănăstirea ce scrie mai sus, cum să ai bună pace, căci nici mănăstirea au rămas datoare nouă, nici noi lor.

Aceasta scriem.

Aprilie , 1, văleat 7162

ss. Vlădica Ignatie

ANR, SANIC, fond Mânăstirea Valea, XVIII/19 Orig.(320x210 mm), difolio, filigran, semnătura m.p., puţin pătat. (1) † Ігнатїе, милостїею Божїею Архїепіскоп, всое Земле Влахозапланенскоꙗ

1654 (7162) April 1st

Ignatius, archbishop of Wallachia, testifies to abbot Dionysius of the Valea Monastery that abbot Sava went to the Hungarian Country and brought two Gypsy women. Following the judgment, for his expense, it was decided that the Metropolitan Church should take one, and the monastery another, giving the abbot an extra Gypsy woman from the Monastery of Râncăciov.

† Ignatius, by the mercy of God archbishop of the whole Land of Ungrovlahia (1)

Our letter in the hand of the abbot father Dionysius, from the holy monastery Valea, to be of great faith.

So as to be known that the abbot father Sava went to the Hungarian Country and there they found 2 Gypsy women, namely Maria, and Maria again. And, from there, until they brought them to the monastery, they made a lot of expenses, and after that, in the times of our lord it was found that the Gypsy women belonged to the holy Metropolitan Church. Therefore, we proceeded to the judgement and negotiated for the expenses made there until they took them out, and they took one, and we another.

And so, they gave us the Gypsy woman that they took from the monastery of Râncăciov and set things up on this judgment and agreement.

Therefore, they gave this letter to the abbot of the monastery mentioned above, in order to have good peace, because neither the monastery remained indebted to us, nor us to them.

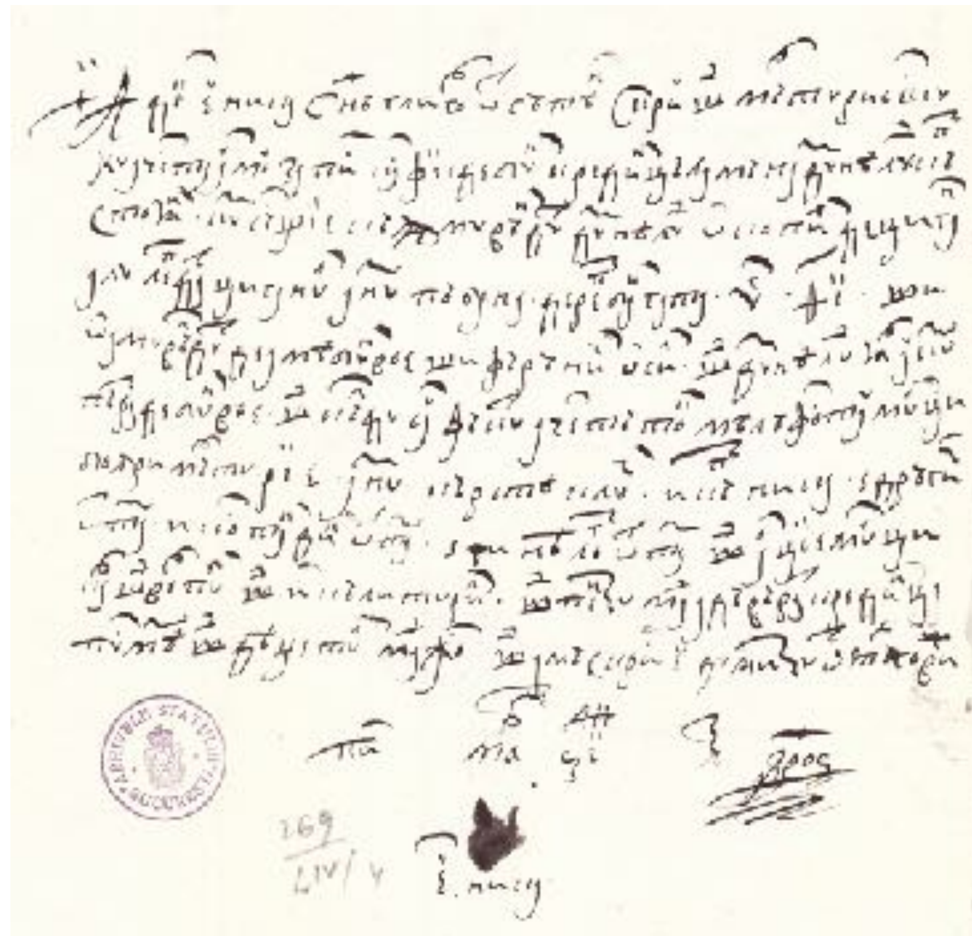
That's what we write.

April 1st, year 7162

ss. Archbishop Ignatius

ANR, SANIC, archive *Valea Monastery*, XVIII/19. Orig. (320x210 mm), difolio, watermark, signature m.p., a little stained.

(1) † Ігнатїе, милостїею Божїею Архїепіскоп, всое Земле Влахозапланенскоꙗ

1668 (7176), March 15

Selling deed by which Nica, son of Gligore from Sateni sells to captain Stoian a Gypsy girl, Pauna, for 19 golden coins.

I, Nica, son of Gligore from Sateni, write and confess with this deed of mine, to be of good credibility in hand of captain Stoian, to be well-known that I sold him a Gypsy girl, child of Gypsy Lepadat, namely Pauna for 19 golden coins in cash, and that I sold her willingly and without any constraint.

And he bought her willingly and when this agreement has been made, many boyars witnessed it, namely intendent Carstea, captain Nica, Draghici from the same place, and Constandin from the same place, and chancellor Ghinea from the same place, and many other who will sign hereinafter.

And for more credibility, I put my fingerprint below.

And I, Dumitru from Targoviste, wrote this.

March, day 15, year 7176

ss., I, Nica

National Archives, Department for History Central National Archives, fund of Cotroceni Monastery, LIV/4. Original (31x20 cm), difolio, watermark, fingerprint in ink.

1668 (7176) martie 15

Zapis de vânzare prin care Nica, fiul lui Gligore din Săteni vinde căpitanului Stoian o copilă de țigan, Păuna, pentru 19 galbeni.

Adecă eu, Nica, sin Gligore ot Săteni scriu simărturisesc cu acest al meu zapis, ca să fie de bunăcredință la mâna dumnealui, căpitan Stoian, cum să să știe că i-am vândut dumnealui un copil de țigan al lui Lepădat țiganul, anume Păuna, drept bani gata, ughi 19, și o am văndut de a mea bună voe și fară nicio silă.

Și dumnealui iar au cumpărat de bună voe și, când s-au făcut această tocmeală, fost-au mulți boiari mărturie, anume Cârstea cluceri căpitan Nica i Drăghici ot tam i Costandin ot tam i Ghinea logofăt ot tam și alti mulți care-și vor pune și iscăliturile.

Și, pentru mai adevărată credință, pusu-mi-am și degetul mai jos.

Și am scris eu, Dumitru ot Târgoviște.

Pis martie, dni 15, leat 7176

ss. eu, Nica

Arhivele Naționale, Serviciul Arhive Naționale Istorice Centrale, fond *Mânăstirea Cotroceni*, LIV/4. Original (31x20 cm), difolio, filigran, amprentă digitală în tuș.

1668 (7176) mai 5

Theodor, egumenul mănăstirii Cozia, schimbă cu Stoian, căpitan de Târgoviște, o țigancă, Stanca, și un copil, Dumitru, pentru o țigancă a lui Stoian, Tudora.

† Theodor, egumen ot Cozia, împreună cu tot soborul, scris-am zapisul nostru la mâna dumnealui, Stoian căpitan ot Târgoviște, ca să fie de mare credință, cum să se știe că au avut dumnealui o țigancă, Tudora, cu o copilă după un țigan al nostru, anume Radu.

Deci, pentru ac(e)astă țigancă ce scrie mai sus, dat-am o țigancă a mănăstirii ei, anume Stana, țigancă pentru țigancă. Iară, pentru copilă și pentru căci au fost țiganca grea de au făcut și altă copilă, noi am dat un copil de țigan, anume Dumitru, de am potrivit copilele.

Deci, s-au tocmit aceste schimburi ca să nu mai fie vreo gâlc(e)avă întru noi, ci să fie așezate precum s-au făcut și zapisele și, pentru adevărată credință, pus-am și pecetea mânăstirii și iscăliturile.

De aceasta, scriem.

Mai, 5 dni, leat 7176

ss. † Theodor ot Cozia ss. † Partenie egumen ot Codmeana ss. † Vasilie (i)eromonah ss. † Dionisie (i)eromonah

ss. Sofronie, mărturie.

ANR, SANIC, fond Mânăstirea Cotroceni, LIV/5. Orig. (215x180 mm), filigran, sigiliu rotund aplicat în tuș.

1668 (7176) May 5

Theodore, abbot of the Cozia monastery, exchanges with Stoian, captain of Târgovişte, a Gipsy woman, Stanca, and a child, Dumitru, for Tudora, a Gypsy woman belonging to Stoian.

† Theodor, abbot of Cozia, together with the whole council, I wrote our deed and handed to Stoian captain of Targoviste, to be of great faith, in order to be known that he had a Gypsy woman, Tudora, with a child conceived with one of our Gypsy men, namely Radu.

Therefore, we have exchanged a Gypsy woman named Stanca from the monastery for that Gypsy woman mentioned above. As for the Gypsy girl and because the Gypsy woman was pregnant and had another baby girl, we gave a Gypsy boy named Dumitru to counterpart the girls.

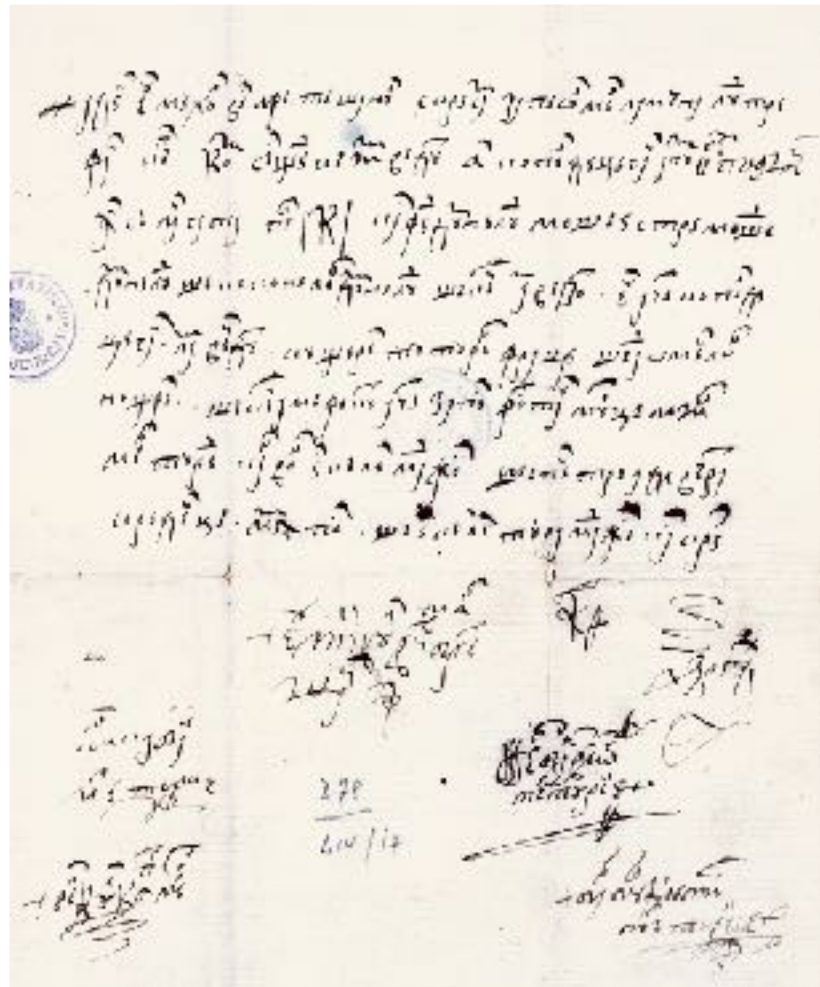
So, these exchanges were negotiated so that there would be no more quarrel between us, but that they would be set as the deeds were made, and, for its true credibility, we also put the seal of the monastery and the signatures.

That's why we write.

May 5, year 7176

ss. † Theodor of Cozia ss. † Partenie hegumen of Codmeana ss. † Vasilie hieromonk ss. † Dionisie hieromonk ss. Sofronie, witness

ANR, SANIC, fund of Cotroceni Monastery, LIV/5 Orig. (215x180 mm), watermark, round seal applied in ink.

1676 (7184) March 29

Mihu Brătăşanu's deed through which he sells to captain Trifan a Gypsy child

† I, treasurer Mihu Brătăşanu wrote this deed and gave it in hand to captain Trifan to be well-known that I sold him a Gypsy girl, namely Cristiana, for 20 thalers in cash, and he and his descendants will become her owner. And when I sold that Gypsy child I did it with the knowledge of all my brothers and people. And when I made this deed many boyars witnessed and signed below. And for more credibility, I put my signature below.

March 29, 7184

† I, treasurer Mihu Brătăşanu

ss. ban Chirca, witness ss. Chancellor Seran, witness

ss. captain Valcu, witness ss. Comis Barbu, witness

National Archives, Department for History Central National Archives, fund of *Cotroceni Monastery*, LIV/17. Original (30x21 cm), difolio, watermark, seal in ink.

1676 (7184) martie 29

Zapisul lui Mihu Brătășanu prin care vinde lui Trifan căpitan un copil de țigan

† Adecă eu, Mihul vistier Brătășanul, scris-am zapisul meu la mâna lui Trifan căpitan cum să să știe că i-am văndut 1 copilă de țigan, anume Cristiiana, însă, bani gata, taleri 20, ca să fie dumnealui moș i strămoșii dumnealui și coconilor dumnealui. Și când am vândut eu acel copil de țigan l-am vândut cu știrea tuturor frații și a oamenilor noștri. Și, când am făcut acest zapis, fost-au mulți boiari mărturii, care vor iscăli mai jos. Și, pentru adevărată credință, mi-am pus și iscălitura mai jos.

Martie 29, 7184

† Eu, Mihul vistier Brătășanu

ss.. Chirca ban, mărturie ss. Șerban vel logofăt, mărturie

ss. Vâlcu căpitan, mărturie ss. Barbu comis, mărturie

Arhivele Naționale, Serviciul Arhive Naționale Istorice Centrale, fond *Mânăstirea Cotroceni*, LIV/17.

Original (30x21 cm), difolio, filigran, sigiliu în tuș.

1682 (7190) martie 18

Zapisul lui Hrizea neguțătorul către nașul său Stoian clucerul hagiul prin care ii vinde un țigan, Roman și o copilă, Ilina pentru 33 de taleri.

Adecă eu, Hrizea neguțătorul care țiu nepoata Parupei, scriu și mărturisescu cu acest al meu zapis, ca să fie de mare credință la mâna dumnealui, nașul meu, lui Stoian clucer hagiul ot Cepturile.

Cum să să știe că i-am vândut dumnealui un țigan, anume Roman, și o copilă, anume Ilina, care țigan mi-au fost și mie de cumpărătoare de la Drăghici, feciorul lui Mihaiu, clucerul de Greci. Și i-am vândut de a mea bună voie, făr' de nicio silă, direptu bani gata, taleri 33, ca să-i fie dumnealui țigani ohabnici.

Și când s-au făcut acest zapis fost-au boiari mărturie, care-și vor pune iscăliturile mai jos

Și, pentru mai adevărată credință, pusu-mi-am mai jos pecetea și iscălitura ca să să crează; și i-am dat și zapisul cel vechiu de cumpărătoarea mea.

Martie, dni 18, leat 7190

Și am scris eu, Stroe logofăt, fiul lui Mihai căpitan, cu zisa Hrizii cupeț

ss. Hrizea cupeț

ss. Stroe logofăt ot Ceptura eu, Gache ot Filipești

Arhivele Naționale, Serviciul Arhive Naționale Istorice Centrale, fond *Mânăstirea Cotroceni*, LIV/31.

Original (32x21, 5 cm), difolio, filigran, sigiliu în tuș.

1682 (7190), March 18

Deed of chancellor Hrizea the merchant to his godfather Stoian the hadgi-intendent certifying that the selling of a Gypsy, Roman and a girl, Ilina, pentru 33 thalers.

I, Hrizea the merchant, married to Parupa's niece, write and confess with this deed of mine, to be of good credibility in hand of my godfather Stoian, the hadgi-intendent from Cepturile.

As to be known that I sold him a Gypsy, namely Roman, and a girl, namely Ilina, Gypsy whom I have bought from Draghici, son of Mihaiu, intendent of Greci. And I sold him the Gypsies to be his property, willingly and without any constraint for 33 thalers in cash.

And when this deed has been made, there were boyars who witnessed it and shall put their signatures hereinafter.

And for more credibility, I put my seal and my signature below to be believed; and I also gave him the old deed regarding the purchase I made.

March, day 18, year 7190

And I, copyist Stroe, son of captain Mihai, wrote this with the words of merchant Hrizea

ss. merchant Hrizea

ss. Stroe, chancellor of Ceptura I, Ghache from Filipesti

National Archives, Department for History Central National Archives, fund of Cotroceni Monastery, LIV/31. Original (32x21, 5 cm), difolio, watermark, seal in ink.

1682 (7181) octombrie, 25

Ianache, fiul lui Nica sluger, din Purani, vinde lui Şerban Cantacuzino vv. şi mânăstirii Cotroceni un sălaş de ţigani, anume, Ion ţiganul cu soţia lui, Stanca, şi copii lor, Stanciul, Petru, Stan şi Neagoe , pentru 125 taleri.

† Adecă eu, Ianache snă Nicăi sluger ot Purani. Scriu şi mărturisescŭ cu acestŭ al mieu zapis, ca să fie de bună credinţă la cinstita mâna Mării-Sale, domnul nostru, Io Şerban vo(i)evod şi la sfânta şi dumneziiasca mănăstire a Mării-Sale de la Cotrocéni.

Cum să să ştie că am vândut Mării-Sale şi sfintii mânăstiri un sălaş de ţigani, anume: Ion ţiganul şi cu ţiganca lui, Stanca, şi copii lor, anume, Stanciul i Pătru i Stan i Neagoe, dreptŭ bani gata, taleri 125. Care ţigani mi-au rămas şi mie de la părinţii miei şi i-am vândut de a mea bună voe, făr de nicio silă şi cu ştirea tuturor oamenilor miei.

Şi am luat aceşti bani, toţi gata şi deplin, în mâna mea. Dreptŭ aceaĭa, am dat şi eu acest zapis al mieu la cinstită mâna Mării Sale şi la Dumneziiasca mânăstire a Mării Sale. Ca să fie Mării Sale şi sfintei mânăstiri ce scrie mai sus aceşti ţigani stătători şi ohabnici în veci. Şi, când am făcut acest zapis, fost-au mulți boĭari mărturie, carii vor iscăli mai jos. Şi, eu, pentru mai adevărată credință, mi-am pus pecetea şi iscălitura den jos, ca să să creează.

Şi am scris eu, Costandin Mihalovici logofăt Conţescu

Luna octombrie , ziua 25, anul 7181

ss. Ianche, mărturisesc cele de mai sus

ss. Gheorghe Statie(?) marturie

ss. Ion, mărturie

ANR, SANIC, fond Mânăstirea Cotroceni, XXXIV/7. Orig.(435x290 cm), difolio, filigran.

1682 (7181) October 25

Ianache, the son of sluger Nica from Purani, sells to Voivode Şerban Cantacuzino and to Cotroceni Monastery a Gypsy clan, namely, Gypsy Ion with his wife, Stanca, and their children, Stanciul, Petru, Stan and Neagoe, for 125 thalers.

† That is, I, Ianache the son of sluger Nică from Purani write and declare with this deed of mine, to be in good faith to the honest hand of His Majesty, our lord, Serban Voivode and the holy and glorious monastery of His Majesty from Cotroceni. In order to be known that I sold to His Majesty and to the holy monastery a Gypsy clan, namely: Gypsy Ion and his Gypsy woman Stanca, and their children, namely, Stanciul and Pătru and Stan and Neagoe, for 125 thalers in cash. These are Gypsies who I have inherited from my parents, and I have sold them willingly, without any constraints and with the knowledge of all my people.

And I took this money, all full cash in my hand. Thus, I have also given this deed of mine to the honourable hand of His Majesty and to the Glorious Monastery of His Majesty. To certify that the Gypsies mentioned above will belong to his Majesty and to the holy monastery and will be bound for life forever and ever. And when I did this deed, there were many boyars witnessing who will sign below. And to strengthen the authenticity of this deed, I put my seal and signature bellow to be trusted.

I, Costandin Mihalovici chancellor Conţescu wrote this.

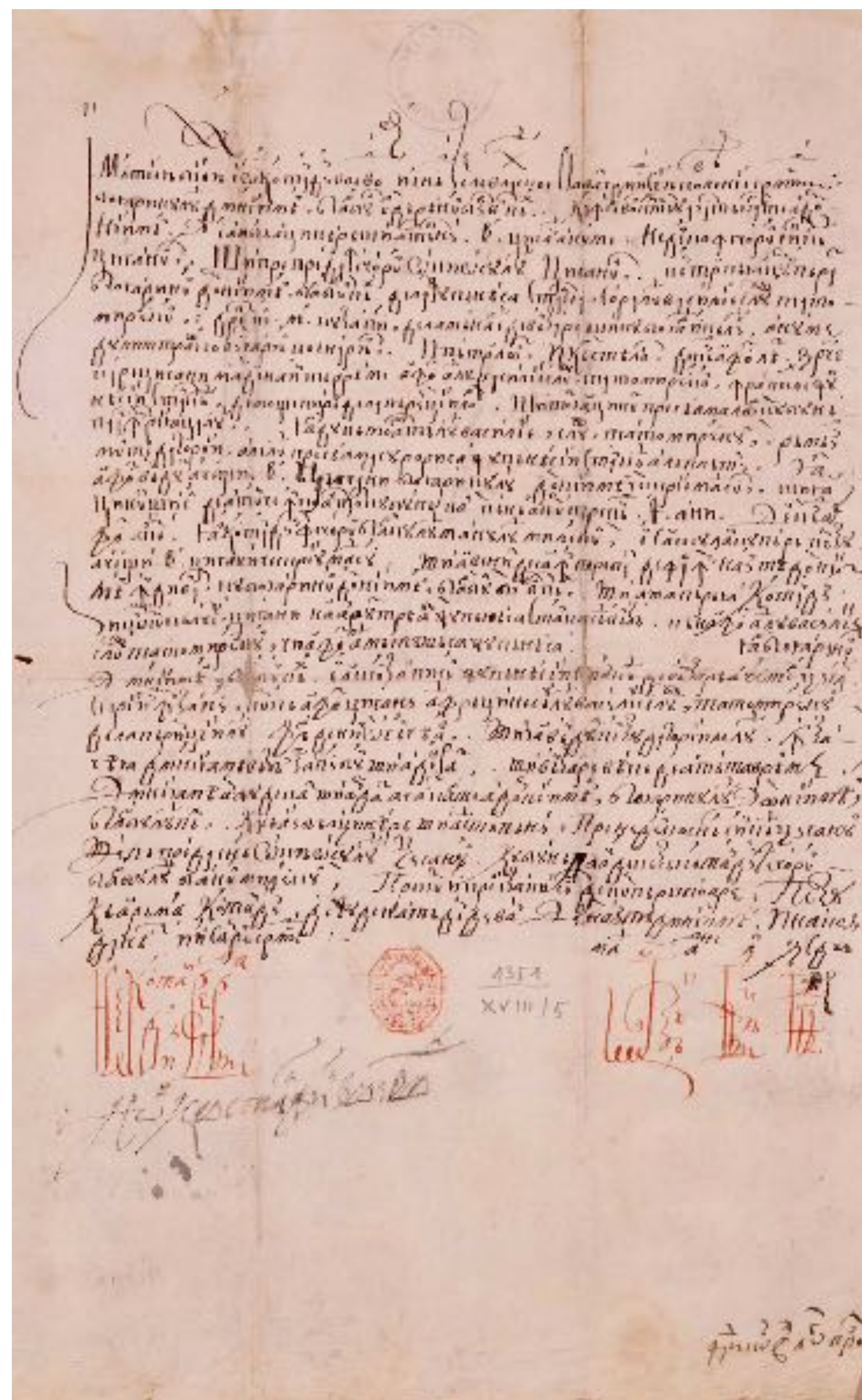
Month of October, day 25, year 7181

ss. Ianche, witnesses the above

ss. Gheorghe Statie(?) witness

ss. Ion, witness

ANR, SANIC, fund Cotroceni Monastery, XXXIV/7. Orig.(435x290 cm), difolio, watermark

1696 (7204) mai 1

Constantin Basarab Brâncoveanu vv., domn al Țării Românești, întărește lui Barbu Urdăreanu, fost mare paharnic, stăpânirea asupra a doi țigani, anume Nelco, fiul Sincăi și Preda, fiul lui Ochiosul.

† Din mila lui Dumnezeu, Io˂an˃ Costandin, voievod și domn a toată Țara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boĭarinului d(o)mnii méle, Barbul Urdăreanul biv vel paharnic.

Ca să fie volnic cu ac(e)astă carte a Domnii méle de să aibă a ținerea și a stăpâni 2 țigani, anume Nedelco, feciorul Sincăi țiganul și pre Preda, feciorul Ochiosului țiganul, pentru că i-a cumpărat boĭarinu Domnii méle, Barbu paharnic, de la jupâneasa Stanca, sora lui Vasile slujer Tatomirescu, drept 40, cu zapis de la mâna ei de vânzare și cu boiarii iscăliți, anume Dumitrașco, vistĭarul Poienarul i Pătru logofăt, i Cârstea logofăt, de când au fost leat 7195. Care țigani, mai denainte vreme, au fost ai lui Vasilie slujer Tatomirescul, fratele jupânesii Stancăi, de moștenire de la părinții lor și tot i-au ținut pre seama lor cu bună paace în viața lui. Iar, după moarte lui Vasilie, slujer Tatomirescul, rămâind multe datorii ale lui pre seama surorii sa(le), jupâneasii Stancăi a le plăti .

Iar, au fost vânduți acești 2 țigani boiarinului Domnii méle ce scrie mai sus și i-au ținut și ei de atunce încoace, tot cu bună pace, până acum 9 ani. Deci, când au fost acum, iar Costandin, feciorul Barbului, banului Milescul, ei s-au sculat cu pâră pentru acești 2 țigani ce scriu mai sus și au venit de s-au întrebat de față înaintea Domnii méle, în Divan, cu boiarinul Domnii méle, Barbul biv vel paharnic.

Și așa pârâia Costandin, zicând cum că acești țigani n-a avut treabă jupâneasa [...] iar boiarinul Domnii méle, Barbul paharnic, ei au scos zapisul jupânesii Stancăi, de vanzarea acestor țigani, scriind în zapis cum că au fost țigani ai frățâne-său lui Vasilie slujer Tatomirescul de la părinții lui, făr' nicio gâlceavă și i-au vândut pentru datoriile lui.

Într-acéĭa, Domnia mea, văzând zapis bun și adevărat, și vânzare veche de atâta vreme, Domnia mea am judecat și am dat această carte a Domnii mé(le) boiarinului Domnii mé(le), Barbului paharnic ca să aibă a ținerea și a-i stăpâni, pre Nedelco snă Sincăi țiganul și pre Preda snă Ochiosului țiganul, cu bună pace de către Costandin, feciorul Barbului banul Milescul, precum i scrie zapisul de cumpărătoare, pentru că au rămas Costandin de judecată den Divan, de-naintea Domnii mele.

Altfel să nu fie. Și ispravnic, singură spusa domniei mele.

Mai, dni 1, leat 7204

† Io Costandin voievod, din mila lui Dumnezeu domn.

Io Costandin voievod <m. p.>

ANR, SANIC, fond Mânăstirea Zlătari, XVIII/5. Orig. (410x 240mm), difolio, filigran, monogramă domnească și sigiliu octogonal aplicat în chinovar. (1) † Милостїею Божїею Iѿ Костандин воевода и господинь Земле Влахїиское. Дава(т) господство ми сїе повеленїе господства ми (2) Loc liber în text (3) Инако да нѣст. И ис<правник> саам реч г<о>с<по>д<ст>в<о> ми (4) (monogramă în chinovar): † Їѿ Костандин воевода милостїю Божїю господинь

1696 (7204) May 1st

Voivode Constantin Basarab Brâncoveanu, Ruler of Walalchia, certifies the ownership of Barbu Urdareanu, former great royal cup-bearer, of two Gypsies, namely Nelco, son of Sinca and Preda, son of Wide-Eyed.

† I, Costandin, Voivode and Ruler of all Ungrovlahia by the mercy of God, give this command to my boyar Barbu Urdareanu, former royal cup-bearer.

That he is free with this deed to keep and masteri two Gypsies, namely Nedelco, son of Gypsy Sinca and Preda, son of Gypsy Wide-Eyed, because he bought them from Ma'am Stanca, sister of sluger Vasile Tatomirescu for 40 pieces, and she gave him a selling deed signed by her hand and by boyars, namely Dumitrasco, treasurer Poienaru and chancellor Patru, and chancellor Carstea, who witnessed it in year 7195. Those Gypsies belonged before to sluger Vasilie Tatomirescu, brother of Ma'am Stanca, being inherited from their parents and he kept them during his life. And after the death of sluger Vasilie Tatomirescu, there remained many debts that his sister, Ma'am Stanca had to pay.

Consequently, those two Gypsies have been sold nine years ago to my boyar mentioned above. Hoever, now Constandin, son of ban Barbu Milescu came to claim those two Gypsies mentioned before making a complaint over my boyar Barbu, former royal cup-bearer, and came to me to find justice in the Divan.

And Constandin claimed that those Gypsies had nothing to do with Ma'am [...], and that my boyar royal cup-bearer Barbu came with Ma'am Stanca's deed of selling those Gypsies, writing in the deed that the Gypsied belonged to her brother sluger Vasilie Tatomirescu being inherited from their parents, and that she sold them over his debts.

Therefore, as I have seen a good and real deed and as the selling was made such a long time ago, I judged the case and gave this deed to my boyar Barbu the royal cup-bearer to be entitled to keep and master Nedelco, son of Gypsy Sinca and Preda, son of Gypsy Wide-Eyed, in good peace with Costandin, son of ban Barbu Milescu, as the purchase deed said, and Costandin remain to be judged by the Divan before me.

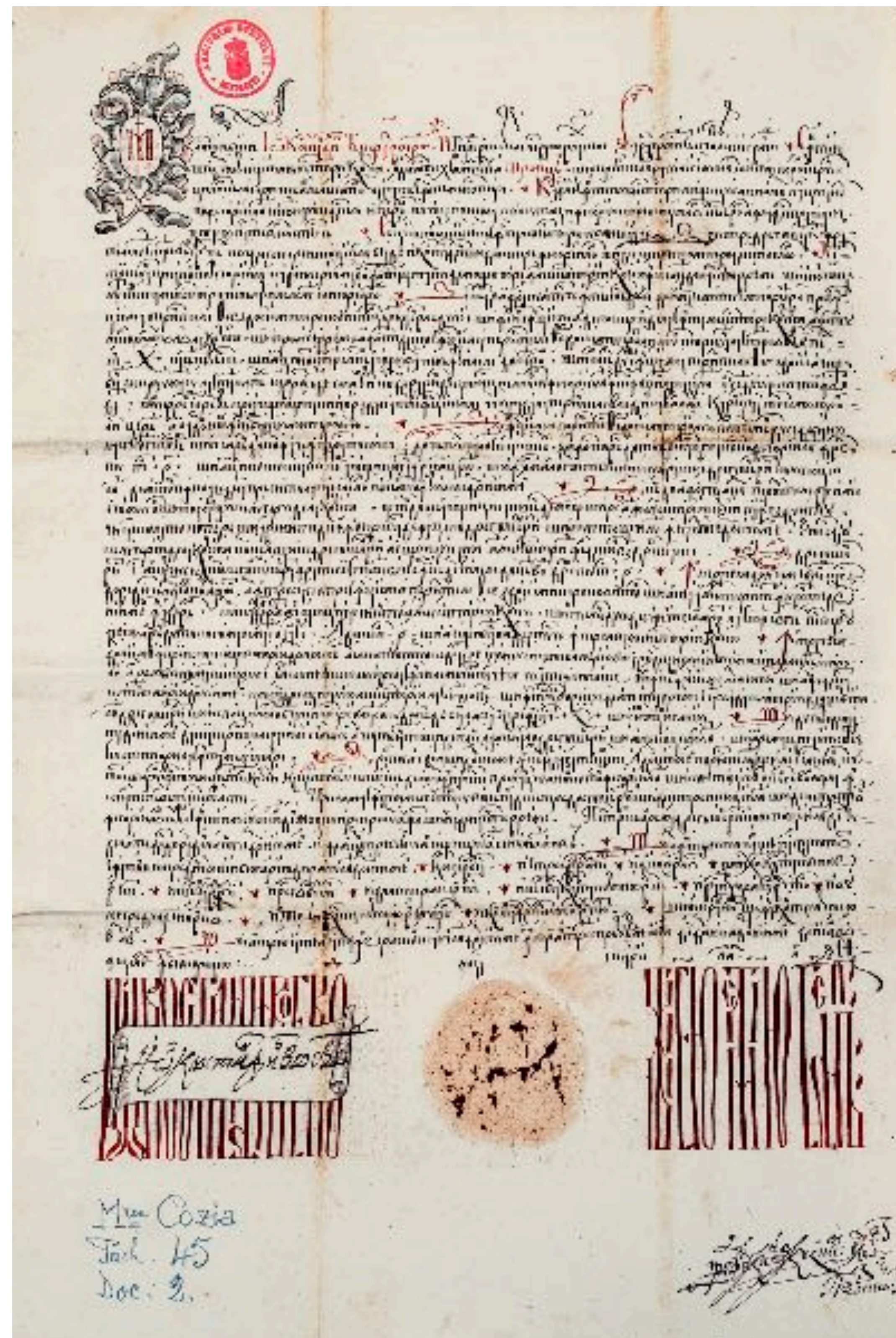
Otherwise it may not be. And intendent, only my words.

May, day 1, year 7204

† I, Voivode Costandin, Ruler by the mercy of God.

I Costandin Voivode <m. p.>

ANR, SANIC, fund of *Zlătari Monastery*, XVIII/5. Orig. (410x 240mm), difolio, watermark, royal monogram and octagonal seal affixed in cinnabar. (1) Free place in text (2) Инако да нѣст. И ис<правник> саам реч г<о>с<по>д<ст>в<о> ми (3) (monogram in cinnabar): † Їѿ Костандин воевода милостїю Божїю господинь

Cozia
45
Doc. 2.

1701 (7209) ianuarie 31

Constantin Brâncoveanu vv., domn al Țării Românești, întărește mânăstirii Cozia și părintelui Vasileie, egumen, stăpânirea asupra lui Nan țiganul cu feciorii lui, Stoica, Nedelco, Pârvu, Nica și Necula.

† Din mila lui Dumnezeu, *Io˂an˃ Costandin Basarab voevod* și domn al întregii Țării Românești, dă domnia mea această poruncă a domniei mele (1) sfintii și dumnezeeștii mănăstiri Cozii, unde ĭaste hramul Sfintei Troiță și părintelui Vasilie egumenul și tuturor părinților călugări ce se află lăcuitori la această sfântă mânăstire.

Ca să fie sfântii mănăstiri niște țigani, anum(e) Nan țiganul cu feciorii lui Stoica i Nedelco i Părvul i Nica i Necula și cu toți feciorii și nepoții lor câți se vor afla dentr-acești țigani parte bărbătească. Să-i ție și să-i stăpânească sfânta mănăstire cu bună paace de către Drăgușan vistier fratele lui Staico biv vel paharnic și de către nepoții lui Badea i Costandin și de către nepoții lui Badea i Costandin și de către feciorii lor și de către toate rudeniile lor. Pentru că Nan țiganul cu feciorii lui carii scriu mai sus, fost-au țigani de moștenire ai mănăstirii Cozii încă mai de-nainte vréme și tot i-au ținut sfânta mănăstire până la zilele lui Grigorie vodă. Deci, cându au fostu atunce întâmplându-se de au mazilitu Gligorie Vodă pre Sfânțiia Sa părintele Theodosie, Mitropolitul Țărăi den vlădicie și, fiind Sfinția Sa de postrig de la sfânta mănăstire Cozia au fostu mersu iar acolo, la Cozia, și pre acea vreme au fostu datu Sfințiia Sa, părintele Theodosie, Mitropolitul, niște bani la Staico biv vel paharnic, taleri 600, ca să-i păzească. Și au ținut Staico paharnic acești bani pănă în zilele Ducăi Vodă, și cerșându-și Sfințiia Sa, părintele Theodosie, acești bani ce scriu mai sus la Staico paharnic n-au vrut să-i dea, ce i-au zis cum dă-i va vinde pre Nan țiganul cu feciorii lui fiind fugiți la casa lui, el să-i dea banii ce i-au fost dați; iar nevrând să-i vânză pre acești țigani, nu-i va da banii Sfinții Sale, ci-i va da la părintele vlădica Varlaam, care era atunci Mitropolitul Țărăi, au la Domnie, fiind banii Mitropolii.

Deci, Sfințiia Sa, părintele Theodosie, Mitropolitul, temându-se de bani ca să nu-i piarză și neavându cum face într-altu chipu, după pohta lui Staico paharnic, i-au fostu vândutu pre Nan țiganul cu feciorii lui dreptu taleri 100. Și au ținutu Staico paharnic acești țigani în viața lui și în urma lui i-au stăpânitu frate-său Drăgușan vistier cu nepoții lui de atunci încoace de s-au prăsitu la casele lor până acum în zilele Domnii méle.

Iar, cându au fostu acum părintele Vasilie, egumenul, și cu alalți călugări de la Coziia, știindu că acești țigani sănt de moștenire ai mănăstirii Cozii n-au îngăduitu, ci s-au sculatu cu pâră și au venitu de s-au întrebat de față cu Drăgușan vistier și cu nepoții lui înaintea Domnii mele, zicându călugării de la Coziia cum că le ține Drăgușan vistier acești țigani ai mănăstirii făr' de nicio dreptate. Iar, Drăgușan vistier el așa zicea cum că i-au cumpărat frate-său Staico paharnic încă den zilele Ducăi Vodă, dreptu taleri 100.

(1) Милости<е>ю Божію, Іѡ Костандин Басвраб воевода и господинь всеи земле Оуг<г>рр ѡвлахиское. Дават г<о>с<по>д<ст>в<о> ми сіе повѣленіе г<о>с<по>д<ст>в<а> ми

Într-aceia Domnia mea, vrând ca să se dovedească lucrul cum au fost, am întrebatu pre Sfințiia Sa, părintele Theodosie Mitropolitul, și așa au mărturisit înaintea Domnii mele în adevăr, cum că adevărat acești țigani suntu ai mănăstirii Cozii și temându-se de banii ce au avut la Staico paharnic pentru aceea i-au vândutu cu suma ce mai sus s-au zis, adecă taleri 100 și acești bani i-au dat atunce în treaba mănăstirii Cozii. Într-aceia Domnia mea înpreună cu toți boiarii Domnii mele am socotitu cum că, de ar avea egumenii și călugării vo(i)e a vinde țiganii și moșiile mănăstiriilor ar rămânea numai pietrile iar să stea stătătoare la sfintele mănăstiri céia ce sunt închinate; iar, încă și Domnia mea, am socotit și am judecat cu toți boiarii Domnii mele, prăsindu-se țiganii mănăstirii la Staico paharnic, și fiind lucrul vechi de atâta vreme să aibă a da călugării de la Coziia lui Drăgușan vistier și nepoților lui banii ce să scriu mai sus, cu dobândă ban la ban, care fac taleri 200 li să-și ia țiganii. Și, după judecata Domnii mele, dat-au părintele Vasilie, egumenul, acești bani toți deplin la mâna lui Drăgușan vistier și a nepoților lui și au rămas țiganii să fie stătători la sfânta mănăstire. Dreptu acéia , și Domnia mea, încă am dat această carte a Domnii mele părintelui Vasilie egumenul cu tot soborul sfintei mănăstiri Cozii ca să ție și să stăpânească de acum înainte pre Nan țiganul cu toți feciorii lui și cu nepoții lor câți se vor afla, însă parte bărbătească suflete [...] (2) pre seama sfintii mănăstiri cu bună pace de către Drăgușan vistier și de către nepoții lui și de către toți feciorii lor, să fie sfintii mănăstiri de moștenire, precum au fost și mai de-nainte vreme. Pentru că au rămas Drăgușan vistier cu nepoții lui de judecată de Divan de-naintea Domnii mele ca de acum treabă cu acești țigani să nu mai aibă.

Și am întăritu cartea aceasta cu tot Sfatul și credincioșii boiarii Divanului Domnii mele: Cornea vel ban, i Stroe vel vornic, i Diicul vel logofăt, i Mihai Cantacuzino vel spătar, i Șărban vel vistier, i Vergo vel clucer, i Dumitrache vel postelnic, i Șerban Cantacuzino vel paharnic, i Radu Izvoranul vel stolnic, i Bunea Grădișteanul vel comis, i Toma Cantacuzino vel slugér, i Costandin Corbeanul vel pitar, și ispravnic Ștefan Cantacuzino vtori logofăt.

Și, s-au scris cartea aceasta în orașul Scaunului Domniei mele, întru al treisprăzecelea ani den domnia Domnii mele , de Isar logofețelul, în București.

Luna (3) Ghenarie, ziua (4) 31, leat 7209

†Io Costandin voievod, din mila lui Dumnezeu domn (5)

Ștefan Cantacuzino, vtori logofăt, procitennomu.

ANR, SANIC, fond *Mânăstirea Cozia*, XLV/2. Orig. (410x320 mm), sigiliu aplicat în ceară, căzut, inițială cu motive florale, momogramă domnească în chinovar, semnătură m.p.

(2) Loc liber în text (3) м<ѣ>сца (4) дни (5) (monograma domnească, în chinovar): † Їѿ Костандин воевода милостїю Божїю господинь

1701 (7209) January 31

Voivode Constantin Brâncoveanu, Ruler of Wallachia, certifies that the Cozia Monastery and father hegumen Vasileie have in their ownership the Gypsy Nan and his sons Stoica, Nedelco, Pârvu, Nica and Necula.

† I, Costandin Basarab Voivode and Ruler of all Wallachia by the mercy of God, give this royal command to the holy monastery of Cozia where the patron saint of the Holy Cross lies, and to father hegumen Vasilie, and to all revered monks who live in this holy monastery.

That the holy monastery shall have into ownership the Gypsy Nan with his sons Stoica, and Nedelco, and Parvu, and Nica, and Necula, and all their sons and grandsons on the male side who will be born of these Gypsies. To be owned and astered by the holy monastery in good peace by treasurer Dragusan, brother of the former cupbearer Staico and by all the grandchildren of Badea and Costandin, and by their grandchildren, and by their sons and relatives. Because the Gypsy Nan and his sons were inherited by the Monastery Cozia since long ago and were of the monastery until the days of Gregory Voivode.

So, when Voivode Gligorie deposed His Holiness Father Theodosius, the Metropolitan of the Country from the throne of the Metropolitan Church, as he was a monk of the holy Monastery of Cozia, he went there, to Cozia. And at that time, His Holiness, Father Theodosius, the Metropolitan, gave the former cupbearer Staico some money, 600 thalers, to keep them safe. And the cupbearer Staico kept this money until the days of Duca Voda, when His Holiness, Father Theodosius asked for his money back, but the cupbearer Staico did not want to return it. Then he told him that he would sell him the Gypsy Nan with his sons, who had fled to his house; and because he did not want to sell these Gypsies to him, he will not give the money to His Holiness, but will give it to Father Varlaam, who was then the Metropolitan of the Country, or to the Ruler, as the money belonged to the Metropolitan Church.

Therefore, being afraid of losing the money and having no way to do it other than according to the will of the cupbearer Staico, His Holiness Father Theodosius, metropolitan, sold him the Gypsy Nan with his sons for 100 thalers. And the cupbearer Staico mastered them as long as he lived, then his brother the treasurer Dragusan and his nephews mastered them, and since then they have bred at their homes until the days of my Reign.

And now, knowing that those Gypsies were a heritage of the Cozia Monastery, father hegumen Vasilie and the other monks of Cozia did not agree and came to me with accusations against treasurer Dragusan and his grandsons alleging that treasurer Dragusan illegally holds the Gypsies of the monastery. On the other hand, treasurer Dragusan claims that his brother, the cupbearer Staico bought them since the time of Voivode Duca for 100 thalers.

Thus, as I intended to prove how things happened, I asked His Holiness Father Metropolitan Theodosie, and he confessed the truth in front of me, that these Gypsies belong to the Cozia Monastery and that he sold them for 100 thalers to the cupbearer Staico so as not to lose the money he had given him to keep them safe, and this money entered the treasury of the Cozia Monastery. So, I, together with my boyars, considered that if the hegumens and monks were allowed to sell Gypsies and monasteries' estates, only the stones would remain, and the holy monasteries that are subordinated would become self-contained. And I judged together with my boyars that if the Gypsies of the monastery have bred when living at the cupbearer Staico's estate, and all this matter happened long ago, the monks from Cozia to give the treasurer Dragusan and his grandsons the money mentioned above with the interest, that is 200 thalers and to take back the Gypsies.

And in accordance with my decision, the hegumen father Vasilie gave this money in cash to treasurer Dragusan and his grandsons, and the Gypsies remained to the holy monastery as its property.

Therefore, I gave this deed to the hegumen father Vasilie and to the council of the holy Monastery of Cozia to certify that they will master from now on the Gypsy Nan with all his sons and grandchildren as many males as they will be […] (1), with the promise of treasurer Dragusan and his grandsons and sons that this will be the heritage of the monastery, as it was before. And treasurer Dragusan and his grandsons stayed in front of me and the Divan and got the decision to never have any business with those Gypsies again.

And I certify this deed with all the Council and the boyars faithful to my Divan: ban Cornea, ban vornic Stroe, chancellor Diicu, spatar Mihai Cantacuzino, treasurer Serban, intendent Vergo, chamberlain Dimitrache, cupbearer Serban Cantacuzino, stolnic Radu Izvoranu, comis Bunea Gradisteanul, sluger Toma Cantacuzino, pitar Costandin Corbeanu, and steward – second chancellor Stefan Cantacuzino.

And this deed was written in My Seat, in the thirteenth year of my reign, by scrivener Isar, in Bucharest.

Month (2) January, day (3) 31, year 7209
†I, Voivode Costandin, Ruler by the mercy of God (4)

Ștefan Cantacuzino, second chancellor, procitennomu.

ANR, SANIC, fund of *Cozia Monastery*, XLV/2

Orig. (410x320 mm), seal applied in wax, fallen, initial with floral motifs, royal monogram in cinnabar, signature m.p.

(1) Free place in text
(2) М<ѣ>сца
(3) дни

(4) (Royal monogram, in cinnabar): † Ïѿ Костандин воевода милостїю Божїю господинь

1701 (7209) iunie 6

Ioan, arhimandritul mânăstirii Hurezi, schimbă cu mânăstirea Stănești doi țigani pentru o țigancă mai mare, Chița, pe care, mai apoi, a dat-o mănăstirii Dobrușa.

† Ioan, arhimandrit al Sfintei mânăstiri (H)urezii, împreun(ă) cu tot soborul, dat-am această a noastră credincioas(ă) scrisoar(e) Sfintei și Dumnezeeștii mânăstiri Stăneștii și Sfinții Sal(e), părintelui Mitrofan, egumenul, pentru că având noi 2 țigani la Sfințiia Sa ne-au dat pentru o țigancă mai mar(e), anume Chița, schimb (cu) o țigancă a Sfinții Sal(e), anume Dobraia; care țigancă am dată și noi la mânăstirea Dobrușa de ne-am plătit d(en) sus schimb, iar fata Chiței a rămas neplătită.

Și noi, pentru mai adevărată credință, am pus pecetea Sfintei Mânăstiri și iscălitura, ca să se crează.

Iunie, dni 6, (vă)leat, 7209

ss. Ioan, arhimandrit ot (H)urezi

ANR, SANIC, fond Mânăstirea Zlătari, XVIII/6

Orig.(220x165 mm),diolio, filigran, sigiliu rotund al mânăstirii Hurezi , în tuș negru.

1701 (7209) June 6

John, the archimandrite of the Hurezi Monastery, exchanges with the Stănești Monastery two Gypsies for a bigger Gypsy woman, Chița, which he then gave to the Dobrusa Monastery.

† John, archimandrite of the Holy Monastery of Hurezi, together with all the council, we gave this trustful letter to the Holy and Glorious Monastery of Stănești and His Holiness, father Mitrofan, the hegumen, because, as we had 2 Gypsies at His Holiness', they exchanged a Gypsy woman named Dobraia with our bigger Gypsy woman Chița; the Gypsy woman that we also gave to Dobrusa Monastery to pay the above exchange, while Chița 's girl remained unpaid.

And we, for more credibility, have put the seal of the Holy Monastery and the signature, to be authentic.

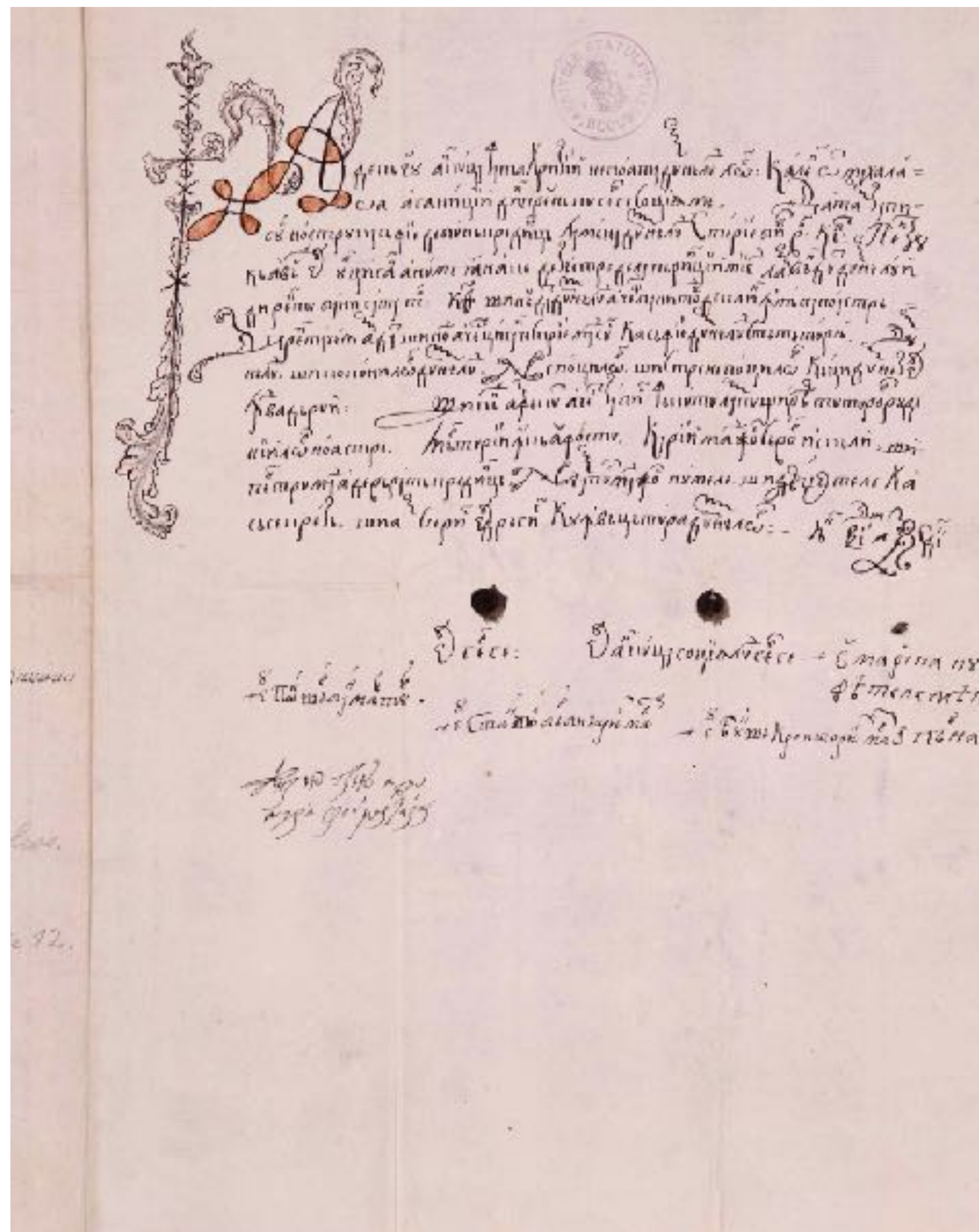
June, day 6, year, 7209

ss. Ioan, archimandrite of Hurezi

ANR, SANIC, fund of Zlătari Monastery, XVIII/6

Orig.(220x165 mm), difolio, watermark, round seal of Hurezi Monastery, in black ink.

Documente de arhivă / Archive documents

1706 (7214) iunie 12

Ancuța, fata Hrizii, împreună cu soțul său, Gherghe, vinde lui Sterie, fost mare căpitan, un țigan, Iordache, pentru 29 de taleri.

† Adecă eu, Ancuța, fata Hrizii, nepoata dumnealui log(ofăt) Calen den mahalaua Aga Niții dinpreună cu Gherghe, soția mea.

Dat-am zapisul nostru ca să fie de bună credință la mâna dumnealui Sterie, biv vel căp(i)t(an), pentru că având eu un țigan, anume Ianache, de zestre de la părinții miei, l-am vândut dumnealui direptu bani gata, taleri 29, și ne-au dat și ne-au dat dumnealui acești bani toți deplin î(n) mâna noastră.

Drept aceaia, am dat și noi acest țigan ce scrie mai sus, ca să fie dumnealui stătătorĭu. Dumnealui, și copiilor dumnealui, și nepoților dumnealui, nepoților și strănepoților, câți Dumnezeu îi va dărui.

Și, când am făcut acest zapis, făcutu-l-am cu știrea tuturor rudeniilor noastre. Mărturii î(n)că au fostu carii mai jos să vor iscăli și, pentru mai adevărată credință, ne-am pus mai jos și numele, ca să se creează. Și am scris eu, Drăghici, cu î(n)vățătura dumnealor.

Iun(ie), dni 12, (vă)leat 7214

Eu, Gherghe

† Eu, Ancuța, soția lui Gherghe

† Eu, Marica cu fetele méle

† Eu, popa Șărban, martur

† Eu, Stanciul bărbĭari(u)l, martor

† Eu, Bușcă croitori(u)l, martor

Păuna

ANR, SANIC, fond *Mânăstirea Stavropoleos*, XXI/6.

Orig. (315x215 mm),difolio, trei amprente digitale în tuș negru, deasupra primilor trei martori; invocatia simbolică și inițiala cu motive vegetale, in tuș negru și chinovar.

1706 (7214) June 12

Ancuța, Hriza's daughter, together with her husband Gheorghe sell a Gypsy named Iordache, to Sterie, a former great captain, for 29 thalers.

† That is to say that I, Ancuța, Hriza's daughter, granddaughter of chancellor Calen from Aga Niții slum, together with Gheorghe, my husband.

We gave our deed to be real evidence in hand of Sterie, former captain, to certify that we had a Gypsy named Ianache inherited from my parents, and we sold him for 29 thalers in cash, and that he gave us the entire amount in cash.

Therefore, we gave him the above-mentioned Gypsy to become his property. He, and his children, and his grandchildren, grandchildren and great-grandchildren, how many God will endow him with.

And when we made this deed, we did it with the knowledge of all our relatives. The witnesses were those who signed below, and for the authenticity, we also put our names below, to be believed. And I, Draghici, wrote, at their command.

June, day 12, year 7214

I, Gherghe

† I, Ancuța, wife of Gherghe

† I, Marica with my daughters

† I, priest Șărban, witness

† I, Stanciul the barber, witness

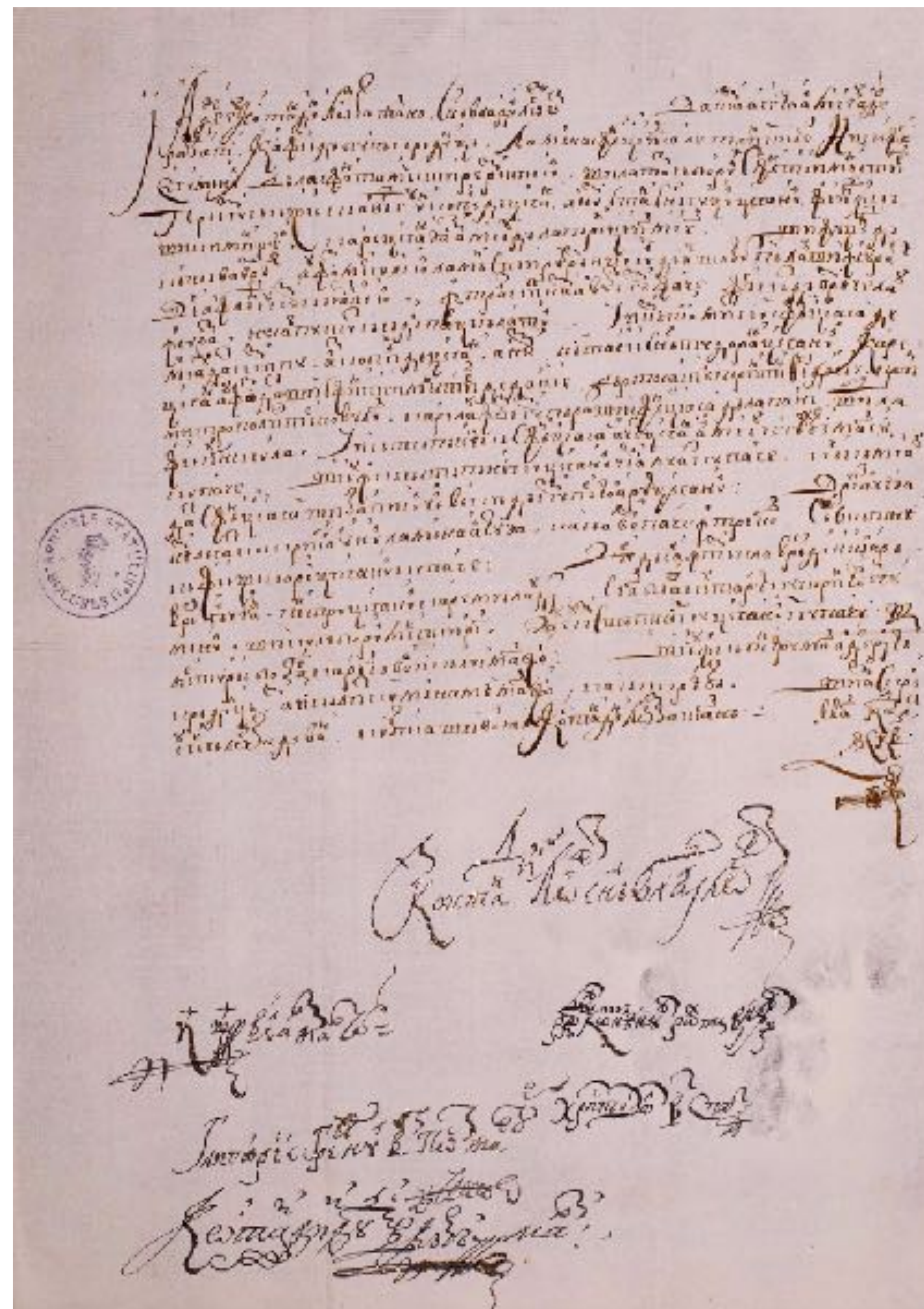
† I, Bușcă the tailor, witness

Păuna

ANR, SANIC, fund of *Stavropoleos Monastery*, XXI/6.

Orig. (315x215 mm), difolio, three digital fingerprints in black ink above the first three witnesses; symbolic invocation and initial with vegetal motifs in black ink and cinnabar.

Documente de arhivă / Archive documents

1714 (7222) mai 20

Constantin, logofăt de taină, fiul lui Vlad logofăt, dă un țigan al său, Stan, fugit la mânăstirea Râmnic, părintelui Nichifor, egumen al mânăstirii, în schimbul unui alt țigan, Nastasie, fiul lui Tudoran țigan.

† Adecă eu, Constandin logofăt za taină, snă Vladul logofăt ot [...] (1) dat-am acesta adevărat al meu zapis, ca să fie de bună credință la mâna Sfinții Sale, părintelui Nichifor egumenul de la Sfânta mânăstire Râmnicul și la tot soborul Sfintii mânăstiri.

Precum să să știe că, având eu un copil de țigan, anume Stan, snă Guțul țiganul, fiind î(n)că și chimințear care țigan ïaste al meu de la părinții mei și , fugind de câtăva vréme, au fost mersu acolo la mânăstirea Râmnicul de au șezut de l-au și însurat.

Deci, aflând eu cum că ĭaste acolo, într-alt chip n-am avut cum face far' cât de vréme ce l-au însurat, nu s-au putut să să desparță sălașul, ci ne-am tocmit cu Sființa sa de mi-au schimpu alt copil de țigan, anume Nastasie, snă Tudoran țiganul. Care țigan au fost dat și Sfintii mănăstiri de danie de răposatul părinte Teodosie, proin (2) mitropolitul Târnovului, care l-au fost cumpărat și Sfințiia Sa de la Pană și de la fie-său, Necula, ci să stăpânească Sfințiia Sa acest țigan al meu ce s-au zis mai sus cu pace și eu, încă, să stăpânescu țiganul ce am luat cu pace, căci că mi-au dat Sfințiia Sa și zapisul cel vechi de cumpăratoarea țiganul(ui).

Drept acéĭa, ne-am legat cu scrisori, unul la mâna altuia, ca să avem pace între noi, să-și stăpânească fieștecare țiganul cu pace.

Iar, de s-ar î(n)tâmpla vreodinioară vreo gâlceavă pentru țiganul care mi l-au dat să aibă a căutarea cu părintele egumenul și cu soborul mănăstirii, iar, eu, să-mi stăpânesc țiganul cu pace. Și mărturie boĭari care se vor iscăli mai jos.

Și, eu, pentru mai adevărată credință, am iscălit cu mâna mea mai jos ca să se crează.

Și am scris eu, Gherghe, logofăt za Divan, cu zisa și boia(ru)lui Costandin, logofăt za taină.

Mai, dni 21, (vă)leat 7222

ss. Costandin logofăt, snă Vlad logofăt (3)

† I. Ștefan vel armaș, martor — Radu Comăneanul

Gligorie Greceanul, vtori postelnic, martor — Hristodor, vtori spatar

Costandin Dudescu vel căpitan martor

ANR, SANIC, fond Mânăstirea Râmnic, XXVII/36. Orig. (310x215 mm), filigran, inițială și invocație simbolică cu motive florale cu chinovar, două amprente digitale în tuș,

(1) Loc liber în text
(2) Proin ˃ gr. fost.
(3) Semnătură cu nisip auriu.

1714 (7222) May 20

The royal private chancellor, Constantin, son of chancellor Vlad, gives a Gypsy of his, Stan, fled to the Râmnic monastery, to father Nichifor, hegumen of the monastery, in exchange for another gypsy, Nastasie, the son of Gypsy Tudoran.

† I, royal private chancellor, son of chancellor Vlad din [...] (1) gave this trustful deed to be for good faith in his Holiness hand, father hegumen Nichifor from the Saint Ramnic monastery and to all the council of the Holy monastery.

As to be known that I had a Gypsy child named Stan, son of Gypsy Gutu, a chimney sweep who also belonged to my parents and who run away for some times, and went to Ramnic monastery, settled there and they married him.

So, when I found out that he was there I had nothing to do since they had married him and the clan could not be separated, so we negotiated with His Holiness to give me in exchange another Gypsy child, namely Nastasie, the son of Gypsy Tudoran. This gypsy was donated to the holy monastery by the late Father Theodosius, former metropolitan of Tarnov, who had bought him from Pana and his son, Necula. So, this is for His Holiness to be the peaceful master of this Gypsy of mine mentioned above, and I to be the master of the Gypsy that I took in peace, the one His Holiness gave me together with the old purchasing deed of the Gypsy.

Therefore, we exchanged letters one to another to have peace between us, and each of us to be the master of his Gypsy in good peace.

And if there were ever any quarrel for the Gypsy he gave me, they should look for the hegumen and the council of the monastery, and I should master my Gypsy with peace. And the witness boyars will sign below.

And for more credibility, I signed with my own hand below, to be believed.

And I, chancellor Gheorghe of the Divan, wrote these words of boyar Costandin, royal private chancellor.

May, day 21, year 7222

ss. Costandin chancellor, son of Vlad chancellor (2)

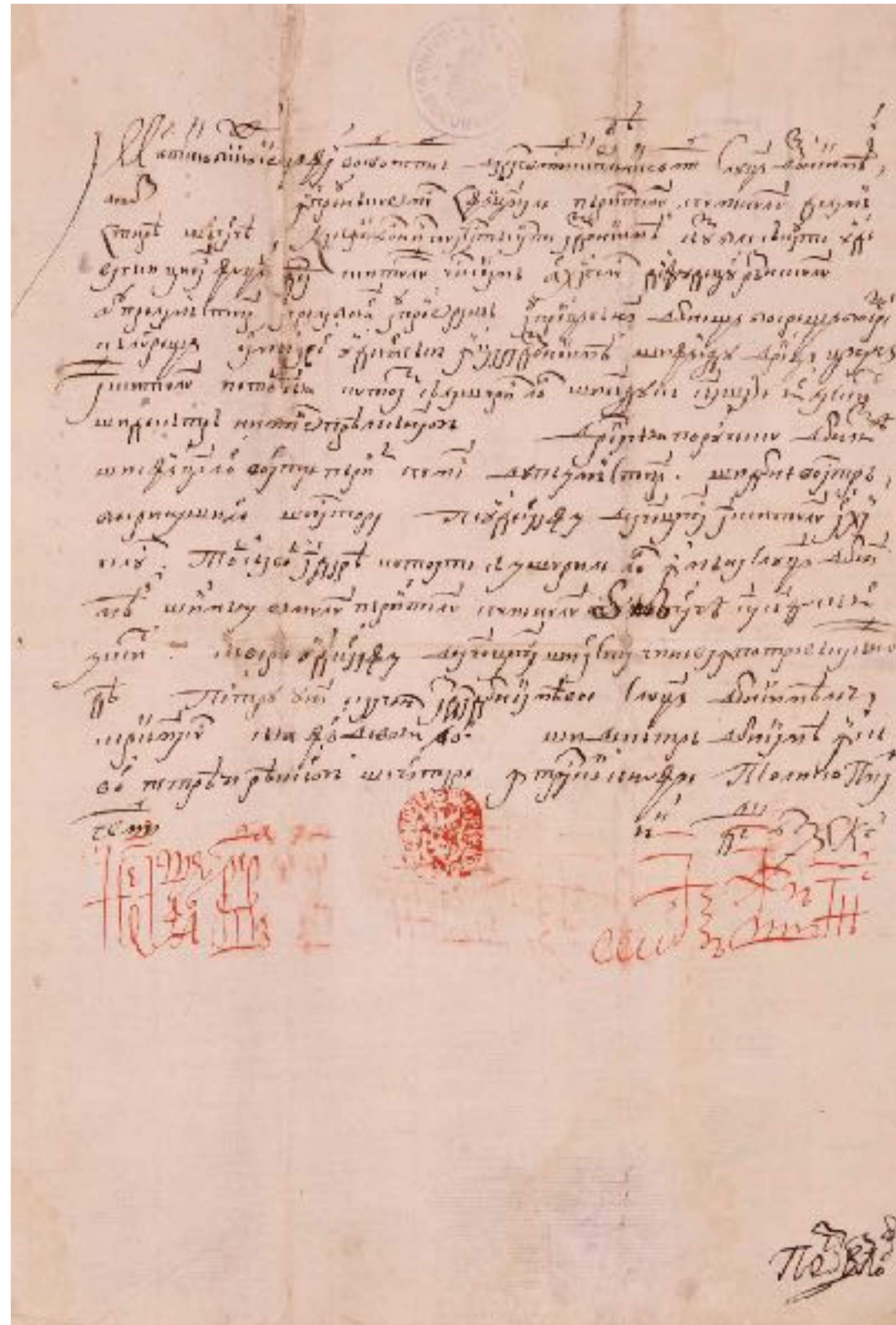
† I. Ștefan vel armaș, witness — Radu Comăneanul

Gligorie Greceanul, second postelnic, witness — Hristodor, second spatar

Costandin Dudescu vel captain, witness

ANR, SANIC, fund of *Râmnic Monastery,* XXVII/36. Orig. (310x215 mm), watermark, initial and symbolic invocation with floral motifs with cinnabar, two fingerprints in ink.

(1) Free place in text. (2) Signature with golden sand.

1715 (7223) iunie 14

Ștefan Cantacuzino vv., domn al Țării Românești, poruncește omului părintelui de la mânăstirea Segarcea să meargă să caute și să aducă înapoi țiganii fugiți de la schitul Arhanghelul.

† Din mila lui Dumnezeu, Io ˂an˃ Ștefan, voievod și domn, dau această poruncă a Domniei mele (1) slugii Domnii méle, anume [...] (2) înpreună cu omul Sfinții Sale, părintelui, egumenului de la mânăstirea Segarcea.

Ca să fie volnici cu această carte a domnii méle să umble să caute unde va găsi țigani fugiți ai schitului ce să cheamă Arhanghelul den județul Rămnicului (s)au pre la mânăstiri, (s)au pre la boiari, (s)au prin orașe, (s)au prin țiganii domnești, boerești, călugărești sau mănăstirești, unde i-ar găsi în țara domnii méle și, fiindu drepți țigani ai schitului, pe toți să-i ia cu toate sălașurile lor și să-i ducă să-i așaze iar la schit. Și nimeni opreală să-i aibă.

Drept acéia, poruncescu domnia mea și sfințiilor voastre părinți egumeni după la mănăstiri și dumneavoastră boerinașilor și altora pe unde s-ar afla de acei țigani ai schitului Arhanghelul, toți să aveți a-i darea cu toate sălașurile lor în mâna slugii domnii méle și-n mâna omului părintelui ot Șegarcea să i să-i ducă la schit. Că, veriunde s-ar afla de acei țigani și ar sta cineva î(m)potrivă ca să nu-i dea, pentru unii ca aceia am dat domnia mea slugii domnii mele ce scrie mai sus să-(i) ia făr' de voia lor. Și, de către domnia mea încă vor petrece rea scârbă și certare. Într-alt chip sa nu fie. Atât am scris domnia mea. (3)

Iunie, dni 14, (vă)leat 7223

† Io Ștefan voievod, din mila lui Dumnezeu, domn. (4)

ANR, SANIC, fond *Mânăstirea Zlătari*, XVIII/10.

Orig. (290x200 mm), difolio, filigran, monograma domnească și sigiliu inelar în chinovar.

(1)† Милостїею Божїею Iѿ Щефан воевода и господинь. Дава(т) господство ми сїе повеленїе господства ми

(2) Loc liber în text

(3) Толико писах госпоство ми

(4) (monograma domnească, în chinovar): Iѿ Щефан воевода Милостїею Божїею и господинь

1715 (7223) June 14

Voivode Stephen Cantacuzino, ruler of Wallachia, commands the servant of the abbot from the Segarcea Monastery to go and look for and bring back the runaway Gypsies from the Archangel hermitage.

† I Stephen, Voivode and Ruler by the mercy of God, give this Royal command to my servant, namely [...] (1) together with the servant of His Holiness, father abbot of Segarcea Monastery.

So that they could walk freely with this letter to search anywhere and find runaway Gypsies of the Archangel hermitage from Rămnic County, or to the monasteries, or to the boyars, or in the cities, or among the Gypsies belonging to the Royal Court, boyars, monks or monasteries, where they could find them in my country; and, because they are Gypsies who rightfully belong to the hermitage, they should take them all with all their clans and place them again at the hermitage. And no one should stop them.

Therefore, I # command to your holy fathers hegumens from monasteries and to you boyars and others, wherever those gypsies of Archangel hermitage would be, all of you are bounded to give them with all their clans in the hand of my servant and in the hand of the servant of the abbot from Şegarcea to return them to the hermitage. Because if there is anyone who would know something about those Gypsies and would stand against, I gave my order written above to my servant to have free access to take them without their will. And they will know my anger and disagreement. Let it be no other way. This is all I wrote. (2)

June, day 14, year 7223

† I, Voivode Stephen, Ruler by the mercy of God. (3)

ANR, SANIC, fund of *Zlătari Monastery*, XVIII/10.

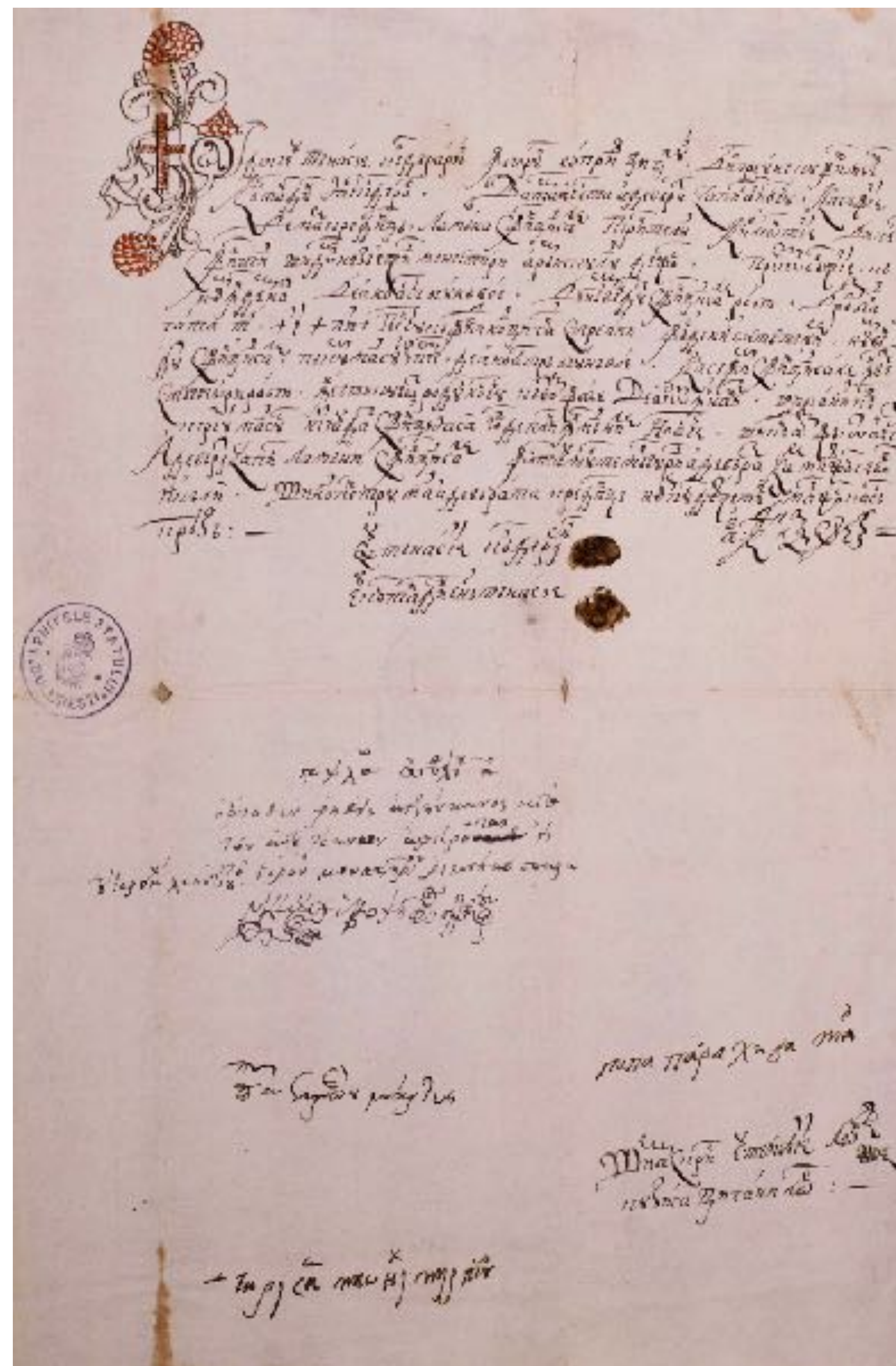
Orig. (290x200 mm), difolio, watermark, royal monogram and annular seal in cinnabar.

(1) Blank în text

(2) Толико писах госпоство ми

(3) (royal monogram, in cinnabar): Iѿ Щефан воевода Милостїею Божїею и господинь

Documente de arhivă / Archive documents

1718 (7226) august 20

Tănase căldărar, fiul lui Oprea țigan, împreună cu fiul său, Constantin căldărar, se vând ca robi părintelui Leontie, egumen al mânăstirii Râmnic, pentru 88 de taleri.

† Adecă eu, Tănase căldărarĭul, fec(i)orul Oprii țiganul, dinpreună cu fiu-meu, Costandin, iar căldărar, dat-am aceasta adevărat zapis al nostru că să fie de mare credință la mâna Sfinții sale, părintelui chir Leontie, dicheul Sfintii și Dumnezăeștii mânăstiri a Râmnicului de Jos.

Precum să să știe că ne-am îndemnat de a noastră bună vo(i)e de ne-am vândut Sfinții Sale robi, drept bani gata, taleri 88. Pentru că, fiind noi țigani străini, făr ' de nicio stăpânire, ne-am vândut Sfinții Sale, pe cum mai sus zicem, de a noastră bună vo(i)e ca să fim Sființii Sale în veci stătători robi, însă și cu tot rodul nostru cât vom face de acum înainte.

Și bani câți scriu mai sus ni i-au dat Sființia Sa, toți deplin, în mâinile noastre. Și, când am făcut acest adevărat zapis la mâna Sfinții Sale, fost-au multe mărturii adevărate care mai jos să vor iscăli.

Și noi, pentru mai adevărata credință, ne-am pus dégetile mai jos ca să se creează.

Eu, Tănasie căldărarĭul

Eu, Costandin snă Tănasie

Av(gust), dni 20 (vă)leat 7226

Popa Simeon, martor (1) Popa Paraschiv, martor

† Gherasim monah, martor

Și am scris eu, Temelie logofăt, cu zisa țiganilor.

ANR, SANIC, fond *Mânăstirea Râmnic,* XXVII/44.

Orig. (310x210 mm), difolio, filigran, inițială și invocație simbolică cu motive florale în chinovar, două amprente digitale în tuș.

(1) În limba greacă

1718 (7226) August 20

Kalderash Tanase, son of Gypsy Oprea, together with his son kalderash Constantin are being sold as slaves to father Leontie, the hegumen of Ramnic Monastery, for 88 thalers.

† I, kalderash Tanase, son of Gypsy Oprea, together with my son kalderash Costandin, gave this truthful deed in hand of his Holiness father Leontie, hegumen of the Saint and Glorious monastery of South Ramnic.

This is to be well known that it was our free will to sell ourselves as slaves to his Holiness for 88 thalers in cash. Because we are foreign Gypsies without master and we sold ourselves willingly to his Holiness as said before, to be slaves together with all our descendants from now on forever.

And his Holiness gave us the money mentioned before, all in cash, in our hands. And when we did this deed for his holiness, there were many witnesses present, who signed below.

And for more credibility, we put our fingerprints below in order to be believed.

I, Tănasie the kalderash

I, Costandin son of Tănasie

August, day 20 year 7226

Father Simeon, witness (1) Father Paraschiv, witness

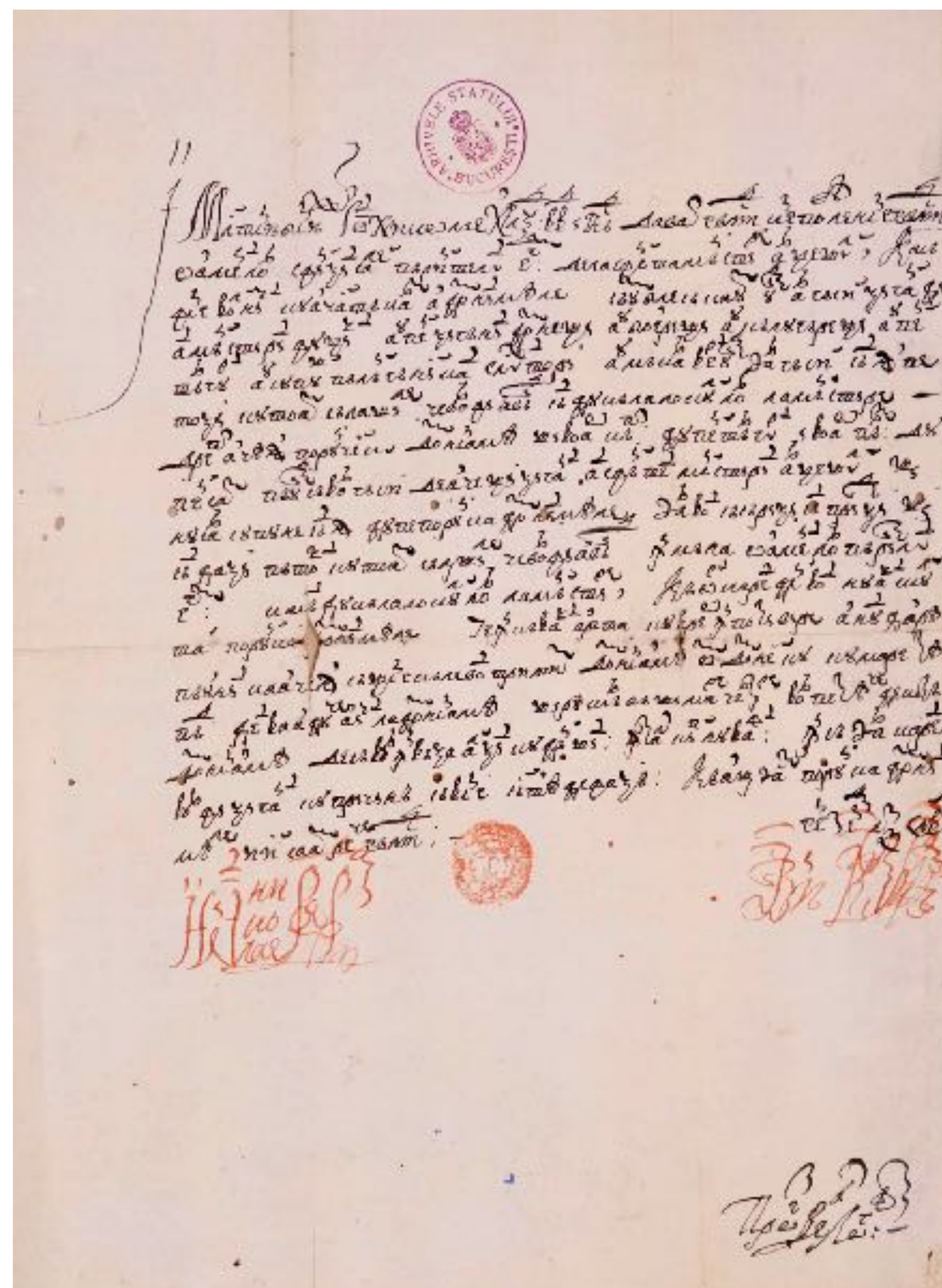
† Gherasim monk, witness

And I, chancellor Temelie, wrote this as the Gypsies said.

ANR, SANIC, fund of *Râmnic Monastery,* XXVII/44.

Orig. (310x210 mm), difolio, watermark, initial and symbolic invocation with floral motifs in cinnabar, two fingerprints in ink.

(1) In Greek

ARHIVELE STATULUI
BUCUREŞTI

1724 (7232) ianuarie 17

Nicolae Mavrocordat vv., domn al Țării Românești, dă carte de volnicie oamenilor egumenului de la mânăstirea Argeș, poruncind și căpitanilor din târguri și pârgarilor din sate, să meargă să aducă înapoi țiganii fugiți de la mânăstire.

† Din mila lui Dumnezeu, Io˂an˃ Nicolae Alexandru, voievod și domn. Dă Domnia mea această poruncă a Domniei mele (1) oamenilor Sfinții sale părintelui, egumenul de la sfânta mânăstire (a) Argeșului ca să fie volnici cu ac(e)astă carte a Domnii méle să umble să caute unde ar găsi țigani ai mânăstirii fugiți au pen țiganii domnești au boierești au călugărești, au pen târguri, au supuși pe lângă niscai slujitori, au măcar veriunde i-ar găsi să-i ia pe toți cu toate sălașele ce vor fi având, să-i ducă la locul lor, la mânăstire.

Drept acéia poruncesc Domnia mea și vo(u)ă căpitani du pen tărguri și vo(u)ă părcălabi du pen sate, pe unde se vor găsi de acești țigani ai sfintei mânăstiri Argeșul și să-i dați pe toți cu toate sălașele ce vor fi având în mâna oamenilor părintelui egumen, ca să-i ducă la locul lor, la mânăstire.

Că, oricare den voi, nu a-ți asculta porunca Domnii méle, ci încă v-ați arăta cu vreo împotrivire a nu-i darea pe unii ca aceștia să știe că le voi trimite Domnia mea om domnescu cu mare treapăd de-i va aduce aici la Domnia mea și rea scârbă și mare certare vor petrece de către Domnia mea. De se vor înfățișa alții cu dânșii, î(n)tr-alt chip nu va fi. Însă, iar, carei vor fi țigani cu pricină, să vie să stea de față.

Că așa ĭaste porunca Domnii méle.

Și ispravnic, singură spusa domniei mele (2)

Ghe(arie), dni 17, (vă)leat 7232

† Io Nicolae voievod, din mila lui Dumnezeu, domn (3)

Procit vel logofăt

ANR, SANIC, fond *Episopia Argeș,*, LXIX quarter/57.

Orig. (290x215 mm), difolio, filigran, monograma domnească și sigiliu inelar în chinovar.

(1) Милостїю Божїю Їѿ Никѡлае Алеѯандр[?]у воевода и господинь. Дават господство ми сїю повѣленїе господства ми
(2) И испрапвник саам реч господства ми

(3) (Monograma domnească, în chinovar): † Їѿ҃ Никѡлае Алеѯандр[?]у воевода милостїю Божїю господинь

1724 (7232) January 17

Voivode Nicolae Mavrocordat, ruler of Wallachia, gives a letter of authorization to the people of the abbot from the Arges Monastery, commanding the captains of the fairs and the communal councillors from the villages, to go and bring back the Gypsies fleeing from the monastery.

† I, Nicolae Alexandru, Voivode and Ruler by the mercy of God, give this command (1) to the people of his Holiness the abbot from the holy Monastery of Arges to be authorized by my royal letter to go and look everywhere where they could find runaway Gypsies of the monastery, among Gypsies belonging to the Royal Court, or boyars or monasteries, or through fairs, or subject to some servants, or wherever they could find them to take them all with all the clans that they will be having, and take them to their rightful place, to the monastery.

That is why I command to you captains from the fairs and to you communal councillors from the villages, where these Gypsies of the holy Monastery of Arges will be found to turn them all over with all their clans, to be taken to their rightful place, to the monastery.

And if any of you will not obey my royal command, but you would show yourself with some resistance not to turn over those mentioned above, you should know that I will send a royal clerk to bring you here in front of me, and terrible displeasure and severe nagging will have from my part. If others bring them in, it will be no different. But again, who will be Gypsies in question, come to stand by.

And this is my royal command. (2)

Trustee, only my royal word

January, day 17, year 7232

† I, Voivode Nicolae, Ruler by the mercy of God (3)

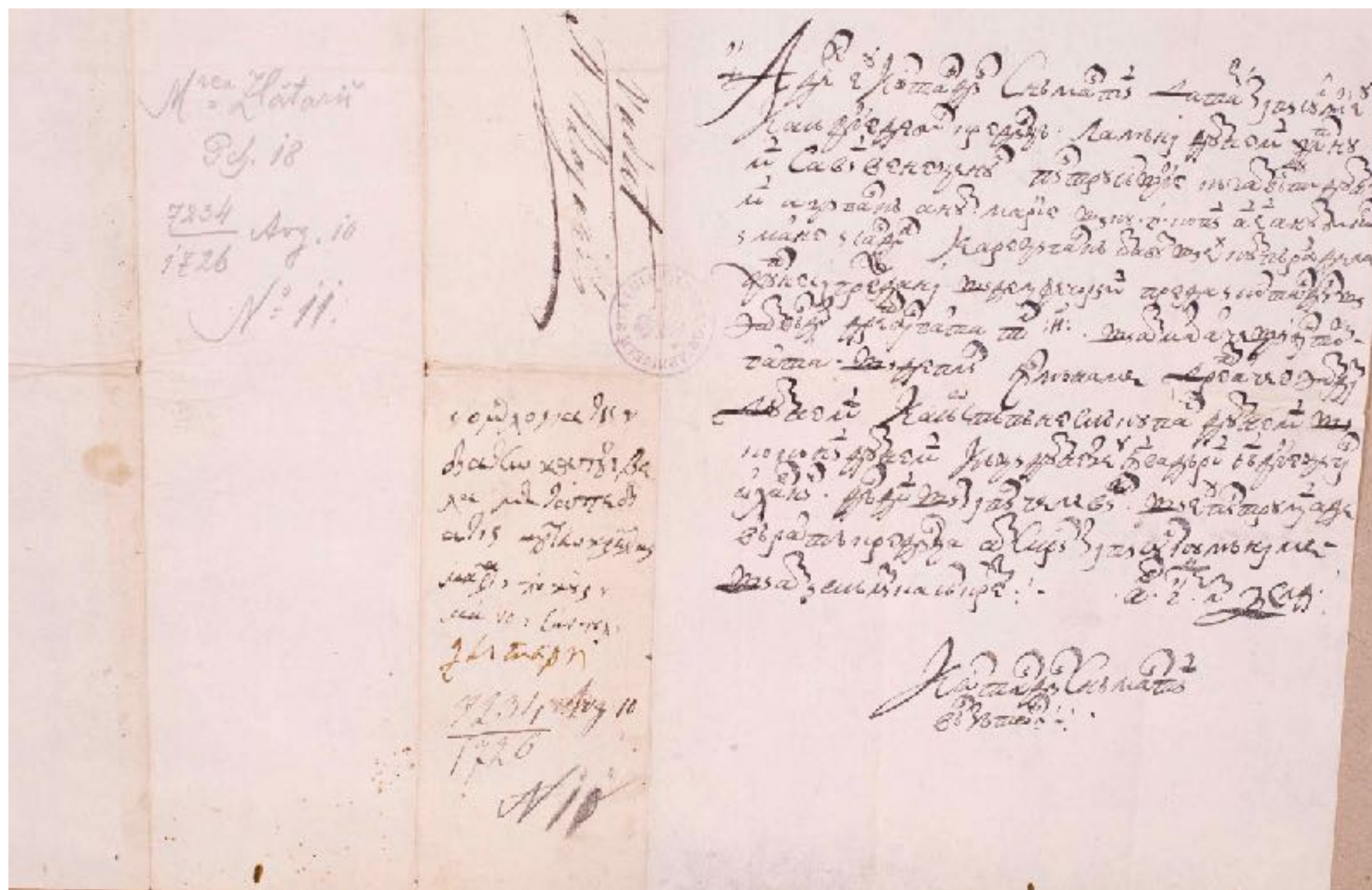
Procit Chancellor

ANR, SANIC, fund of *Bishopric of Argeș*, LXIX quarter/57.

Orig. (290x215 mm), difolio, watermark, royal monogram and annular seal in cinnabar.

(1) Милостїю Божїю Їѿ Никѡлае Алеѯандр[?]у воевода и господинь. Дават господство ми сїю повѣленїе господства ми
(2) И испрапвник саам реч господства ми

(3) (Monograma domnească, în chinovar): † Їѿ҃ Никѡлае Алеѯандр[?]у воевода милостїю Божїю господинь

M-rea Zlătarii

P. 18

7234 / 1726 Avg. 10

No. 11

1726 (7234) august 10

Constantin, fiul lui Manta, vinde jupanului Sava Venețeanu o țigancă, Maria, și trei copii ai ei, pentru 8 taleri, bani gata.

† Adecă eu, Costandin snă Mantii, dat-am zapisul mieu, ca să fie de bună credință, la mâna dumnealui jupânul Savii Venețenul, pentru să se știe că i-am vândut dumnealui o țigancă, anume Maria, și cu 3 copii ai ei, anume: Bucur i Manea i Sandul. Care țigancă am avut și eu cumpărată de la jupâneasa Grejdana și de la feciorii ei, Preda i Costandin, și i-am vândut-(o) drept bani gata, taleri 8. Și am luat acești bani toți gata și deplin în mâna mea.

Drept aceia, i-am dat dumnealui ca să o stăpânească cu pace, dumnealui și coconilor dumne(a)lui, câți Dumnezeu îi va dărui, să-i fie țiganca ohabnică, dându-i și zapisele cele vechi.

Si eu, pentru mai adevărată credință am scris zapisul cu mâna mea și am iscălit ca să să creează.

Av(gust), dni 10, (vă)leat 7234

ss. Costandin, snă Mantii, vânzător

† Io Nicolae voevod, din mila lui Dumnezeu, domn

Procit vel logofăt

ANR, SANIC, fond *Mânăstirea Zlătari,*XVIII/11

Orig. (215x160 mm), filigran.

1726 (7234) August 10

Constantin, son of Manta, sells to master Sava Venețeanu a Gypsy woman, Maria, and her three children for 8 thalers in cash.

† That is, I, Costandin son of Manta, gave my deed as a proof of good faith at the hand of master Sava Veneteanu, so that to be known that I sold him a Gypsy woman, namely Maria, with 3 of her children, namely: Bucur and Manea and Sandu. I bought myself that Gypsy woman from Ma'am Grejdana and her sons, Preda and Costandin, and I sold her for 8 thalers in cash. And I took this money all in cash in my hand.

Therefore, I sold her to him to own her with peace, to him and to his sons, no matter how many God would give him, to be a Gypsy bound for life to his estate, and I gave him the old deeds.

And I, for the more authenticity, wrote the deed with my own hand and I signed it to be credible.

August, day 10, year 7234

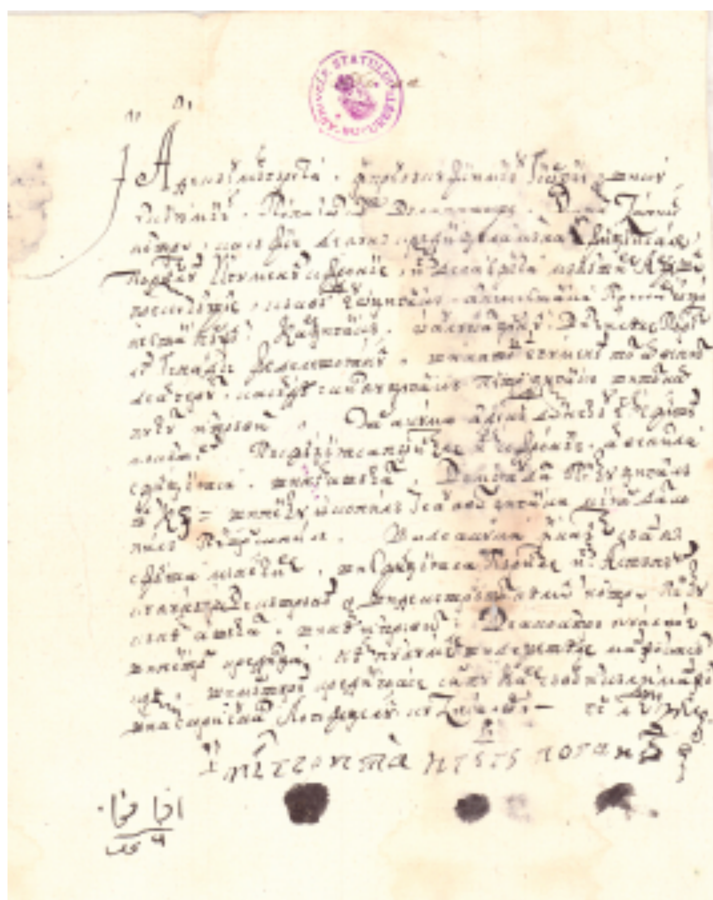
ss. Costandin, son of Manta, salesman.

† I, Voivode Nicolae, Ruler by the mercy of God

Procit Chancellor

ANR, SANIC, fund *Zlătari Monastery,* XVIII/11

Orig. (215x160 mm), watermark.

1728 ianuarie 30

Zapisul Mărgăritii cu fiu său, Gheorghe, și popa Ion către egumenul mănăstirii Argeșul, Sofronie, pentru o țigancă, Stanca, pentru 26 de taleri.

† Adecă eu, Mărgărita, și împreună cu fiu-meu, Gheorghie și cu unchiiu-meu, popa Ion de la Pitești, dat-am zapisul nostru, ca să fie de bună-credință la mâna sfinției sale, părintelui egumen Sofronie, egumen de la Sfânta mânăstire Argeșul, precum să să știe că având eu o țigancă, anume Stanca, pe care o ține Stan Pârjol, care țigancă o au luat țiganul den zilele părintelui Ghenadie Fedeleșoianu și, ca toți egumenii, tot am venit de am cerut să mi se dea schimb țigancă pentru țigancă și tot n-am putut isprăvi.

Iar, acum, aducând Dumnezeu egumen Sfinții mânăstiri pe Sfinția Sa, părintele egumen Sofronie, am venit la Sfinția Sa și ne-am așezat de mi-au dat pentru țigancă taleri 26 și pentru o copilă ce a avut țiganca mi-au dat copilă pentru copilă.

Și, de acum înainte, să aibă Sfânta mânăstire și Sfinția Sa, părintele egumen, a stăpâni cu bună-pace de către noi și de tot neamul nostru, pentru că ne-am așezat și ne-am isprăvit de a noastră bunăvoie.

Și pentru credință, ne-am pus numele și degetele mai jos ca să se creează și mărturii credincioase s-au pus, care se vor iscăli mai jos.

Și am scris eu, Nan logofețelul, cu zisa lor.

Ghenarie, dni 30, leat 7236

Eu, Mărgărita, și Gheorghe popa Ion

Arhivele Naționale, Serviciul Arhive Naționale Istorice Centrale, fond *Episcopia Argeș*, LXIX quarter/ 59. Original (27,5x19,5 cm), difolio, filigran.

1728, January 30

Deed of Margarita and her son, Gheorghe, and father Ion to the hegumen of Arges Monastery, Sofronie, for a Gypsy woman, Stanca, for 26 thalers.

† I, Margarita together with my son Gheorghe and my uncle father Ion from Pitesti gave our deed in hand of his holiness father hegumen Sofronie from the Holy Arges Monastery, to certify that I had a Gypsy woman Stanca mated to Ion Parjol who took her in the time of father Ghenadie Fedelesoianu and all the hegumens, and that I came to ask for another Gypsy woman in exchange for mine and the exchange still has not been concluded.

And now, as Lord has brought His Holiness father Sofronie as hegumen to the Holy Monastery, I came to him and had an agreement, thus he gave me 26 thalers for the Gypsy woman and for a girl that she bred he gave me another girl.

And from now on, the Holy Monastery and His Holiness father hegumen shall master in good peace, as we and all our people are grateful that we had an agreement and closed it willingly.

And for its credibility, we put our names and fingerprints below to be believed, next to the faithful witnesses who signed bellow.

And I, Nan, scrivener, wrote their words.

January, day 30, year 7236

I, Margarita, and Gheorghe | father Ion

National Archives, Department for History Central National Archives, fund of Arges Episcopacy, LXIX quarter/59. Original (27,5x19,5 cm), difolio, watermark.

Documente de arhivă / Archive documents

1733 (7241) iulie 09

Grigore Ghica vv., domn al Țării Românești, întărește mânăstirii Văleni (jud Ilfov) stăpânirea asupra Anastasiei țiganca, fata lui Bârsan.

† Din mila lui Dumnezeu, Io˂an˃ Grigorie Ghica, voievod și domn al Țării Românești, dau această carte a Domniei mele (1) sfântului și dumnezeiescului schit ce se numéște Vălénii, în sud Saac, unde se cinstéște hramul „Adevăratei, Preasfintei și Preacuratei de Dumnezeu Născătoare și Pururea Fecioarei Marii" și părintelui, egumenului de acolo, chir Gherasim și tuturor părinților călugăraș(i) cât(i) se află lăcuitori la acest Sfânt lăcaș.

Ca să aibă a stăpâni pre Anastasia țiganca, fata lui Bârsan, țiganul din Țara Ungurească, care țigancă, luându-o un țigan al schitului Văléni, anume Nețea, de sunt acum zece ani.

Și, după obiceiul și légea țării, fiind a se lua țigani striini pe seama domnească, Domnia mea am socotit de am dat pe ac(e)astă țigancă ce ĭaste mai sus numită să fie danie la sfântul schit Vălénii. Dându cartea ac(e)asta a domnii méle, ca să ție și să o stăpânească sfântul schit cu bună pace, de nimeni nestrămutat.

Într-alt chip să nu fie, că așa iaste porunca domnii méle

Și ispravnic, singură spusa domniei mele. (2)

Iulie , 9 dni, 7241

† Io Grigorie Ghica voievod, din mila lui Dumnezeu, domn (3)

ANR, SANIC, fond *Mânăstirea Cotroceni*, LII/15

Orig.(315x215 mm), difolio, filigran, sigiliu octogonal și monogramă domnească în chinovar, semnătura domnească m.p.

(1) † Милостїею Божїею Iѿ Грнгорїе Гнка воевода и господинь Земле Влахїиское. Дава(т) господство ми сїе повеленїе господства ми

(2) И ис<правник> саам реч г<о>с<по>д<ст>в<о> ми

(3) (monogramă în chinovar): † Iѿ Грнгорїе Гнка воевода милостїю Божїю господинь

1733 (7241) July 09

Voivode Grigore Ghica, Ruler of Wallachia, certifies the ownership of Văleni monastery (Ilfov county) over the Gypsy woman Anastasia, daughter of Bârsan.

† I, Grigorie Ghica, Voivode of Wallachia by the mercy of God, give this royal deed (1) to the holy and graceful hermitage called Valeni, situated on south of Saac, where the patron saint of "The True, Most Holy and Most Pure Mother of God and Virgin Mary" is honoured, and to its abbot, Chir Gherasim and to all the monks who live at this Holy abode.

So, he will be the owner of the Gypsy woman Anastasia, daughter of Bârsan, a Gypsy from the Hungarian Country. She has been taken by a Gypsy called Nețea from Valeni Hermitage ten years ago.

Thus, according to the custom and the law of the country, as Gypsies are taken into royal possession, I considered to give this Gypsy woman mentioned above as a donation to the holy hermitage of Valeni. I gave this letter to the holy hermitage to keep and to own the Gypsy woman in peace, and this is not to be changed by anyone.

It shall not be otherwise, for this is my command.

Trustee, only my royal word. (2)

July, 9 day, 7241

† I, Voivode Grigorie Ghica, Ruler by the mercy of God (3)

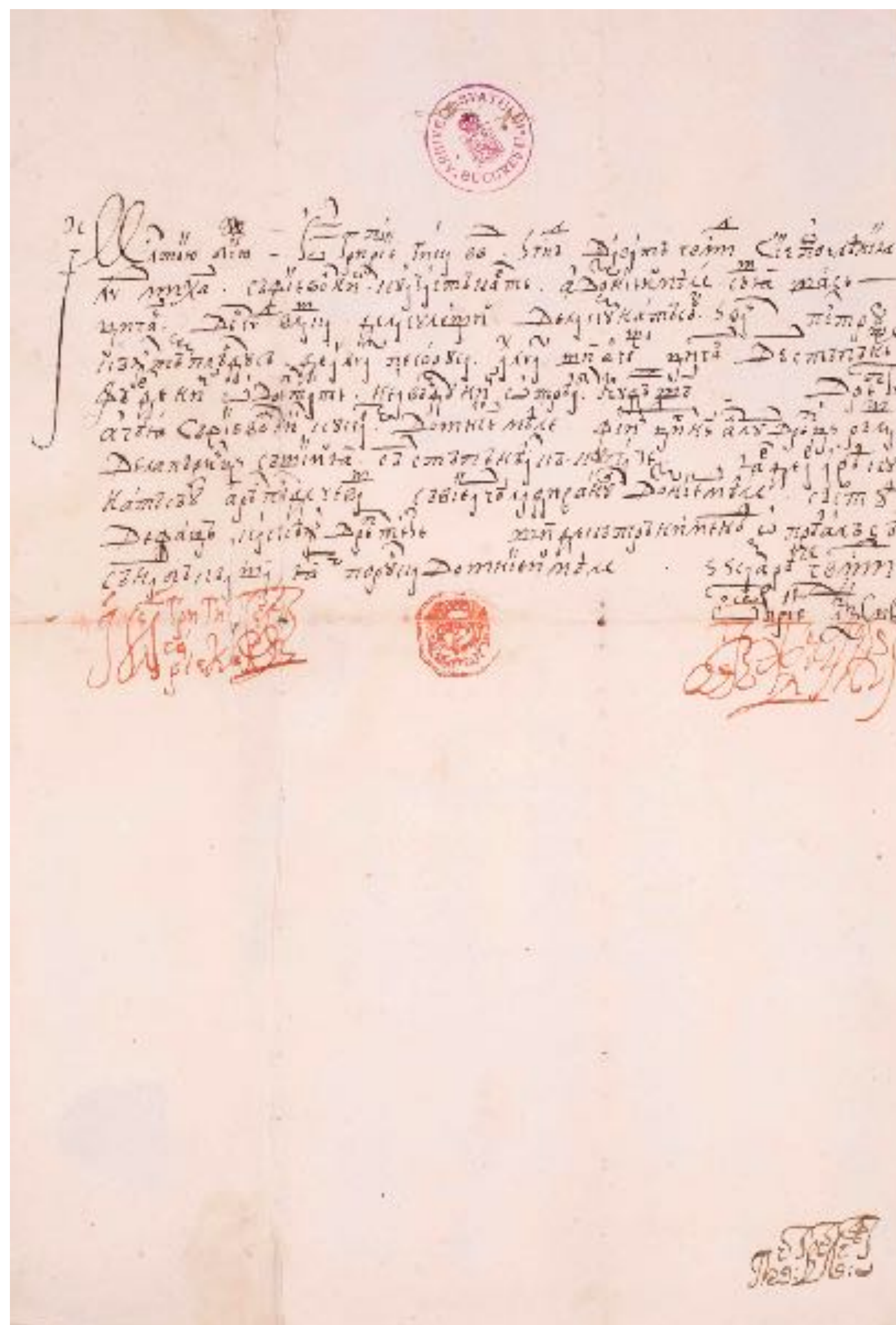
ANR, SANIC, fund of *Cotroceni Monastery*, LII/15

Orig.(315x215 mm), difolio, watermark, octagonal seal and royal monogram in cinnabar, royal signature m.p.

(1) † Милостїею Божїею Iѿ Грнгорїе Гнка воевода и господинь Земле Влахїиское. Дава(т) господство ми сїе повеленїе господства ми

(2) И ис<правник> саам реч г<о>с<по>д<ст>в<о> ми

(3) (Monogram in cinnabar): † Iѿ Грнгорїе Гнка воевода милостїю Божїю господинь

1733 (7242) octombrie 30

Grigore Ghica vv., domn al Țării Românești, volnicește pe Mihai să-și ia șase țigani din Sulești (județul Vlașca) de la cumnatul său, Ivan.

† Din mila lui Dumnezeu, Io<an> Grigorie Ghica ,voievod și domn al Țării Românești, dau această carte a domniei mele (1) lui Mihai, să fie volnic cu ac(e)astă carte a domniei méle să-și ia șase țigani den sud Vlașca de la Sulești, de la cumnată-său, Ivan. Pentru că, întâmplându-se de au luat pe soru-sa, au luat și acești țigani de-i stăpânește far´ de nicio dreptate, neavând nicio treabă cu dânșii.

Drept acéia, să fie volnic cu cartea de domnii méle, fiind țiganii ai lui drepți rămași de la părinți, să și-i ia să-i stăpânească în pace. Iar, de ar avea cumnată-său a-i răspunde cevași, să vie aicea la Divanul domnii méle să stea de față, ca să se îndrepteze. Și de către nimenea opreală să n-aibă, că așa iaste porunca domnii méle.

Și ispravnic, singură spusa domniei mele (2)

Oct(ombrie) , 30 dni, 7242

Procit, vel logofăt

† Io Grigorie Ghica voievod, din mila lui Dumnezeu, domn (3)

ANR, SANIC, fond *Episcopia Argeș*, LXIX quarter /62

Orig.(330x210 mm), difolio, filigran, sigiliu octogonal și monogramă domnească în chinovar, semnătura domnească m.p.

(1) † Милостїею Божїею Iѿ Грнгорїе Гнка воевода и господинь Земле Влахїиское. Дава(т) господство ми сїе повеленїе господства ми
(2) И ис<правник> саам реч г<о>с<по>д<ст>в<о> ми
(3) (Monogramă în chinovar): † Iѿ Грнгорїе Гнка воевода милостїю Божїю господинь

1733 (7242) October 30

Voivode Grigore Ghica, Ruler of Wallachia, authorises Michael to take six Gypsies from Sulești (Vlașca County) from his brother-in-law, Ivan.

† I, Grigorie Ghica, Voivode and Ruler of Wallachia by the mercy of God, give this letter (1) to Michael to authorise him to take six Gypsies from his brother-in-law, Ivan, from Sulești, in south of Vlașca. Because when Ivan married his sister, he also took these Gypsies whom he unjustly masters, having no right over them.

Therefore, this deed authorises him to take the Gypsies rightfully inherited from his parents and master them in good peace. And if his brother-in-law would have anything to argue, he shall come in front of my royal Divan. And this cannot be stopped by anybody because this is my command.

Intendent, this is only my word. (2)

October, 30 day, 7242

Procit, councillor

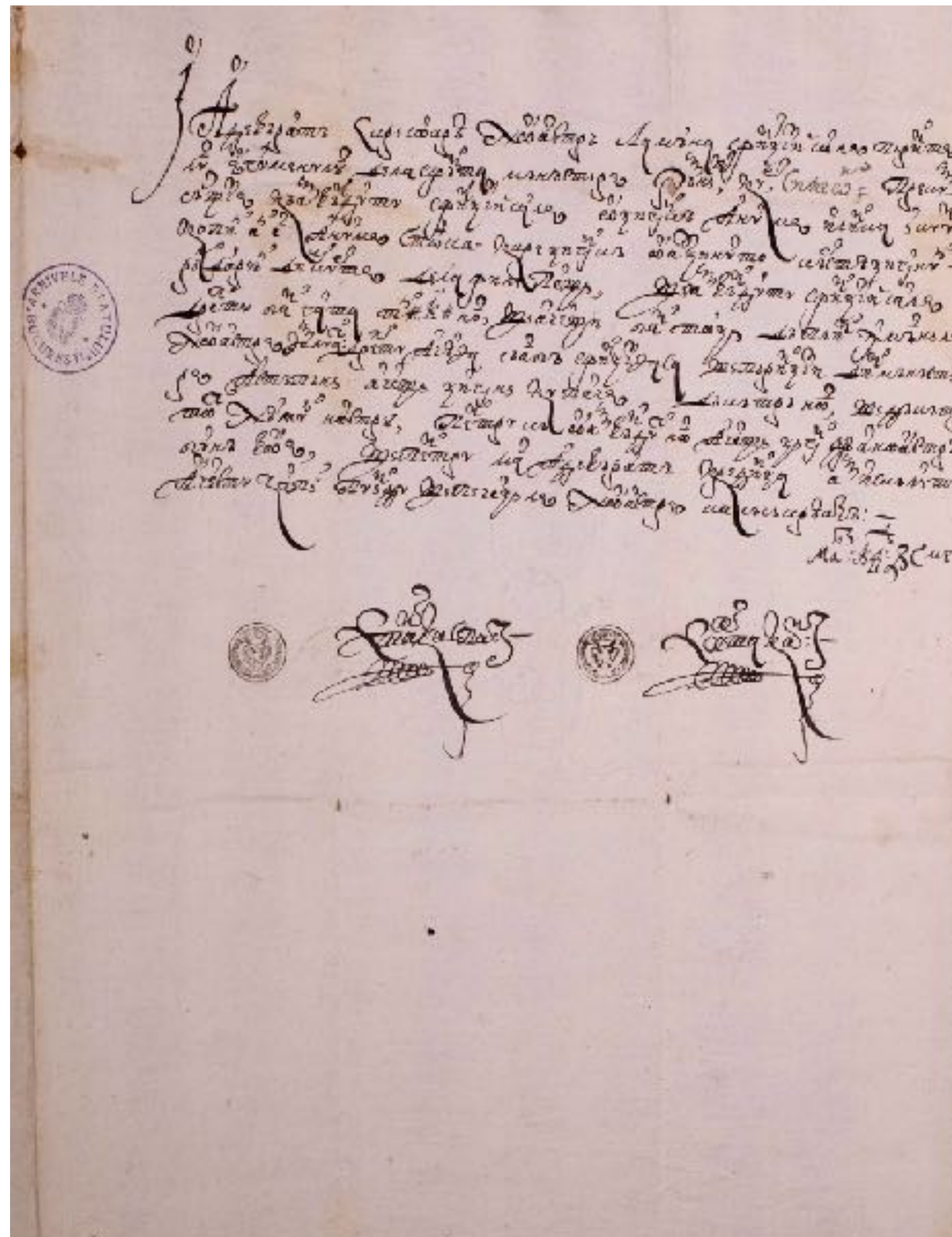
† I, Voivode Grigorie Ghica, Ruler by the mercy of God (3)

ANR, SANIC, fund *Argeș Episcopacy*, LXIX quarter /62

Orig. (330x210 mm), difolio, watermark, octagonal seal and royal monogram in cinnabar, the royal signature m.p.

(1) † Милостїею Божїею Iѿ Грнгорїе Гнка воевода и господинь Земле Влахїиское. Дава(т) господство ми сїе повеленїе господства ми
(2) И ис<правник> саам реч г<о>с<по>д<ст>в<о> ми
(3) (Monogram in cinnabar): † Iѿ Грнгорїе Гнка воевода милостїю Божїю господинь

Documente de arhivă / Archive documents

1735 (7243) martie 24

Stanca spătar vinde egumenului mânăstirii Râmnic, Simeon, o țigancă, Ilinca și un copil al său, Stoica, pentru 20 de taleri noi.

† Adevărată scrisoare noastră la mâna Sfinției Sale părintelui egumenului de la sfânta mânăstire Râmnic, kir Simeon, precum să știe că am vândutu Sființiei Sale o țigancă, anume Ilinca i cu un copil al ei, anume Stoica, care țigancă o au ținut-o Cărstea țiganul rudarĭul din curte de la Filipești. Și am vândutu Sfinții Sale dreptu bani gata, taleri 20 noi, și acești bani toți deplin în măinile noastre i-am luat.

Dreptu acéia, să aibă Sfințiia Sa și părinții din mânăstire a stăpâni acești țigani cu pace, de către noi și de către tot neamul nostru, pentru că o am văndut noi acești țigani de a noastră bună voie.

Și, pentru mai adevărată credință, am iscălitu acestu zapis, puiindu și pecețile noastre, ca să să crează.

mart(ie) 24 dni, (vă)leat 7243

ss. Stanca spătar

ss. Safta Constantin

<notă tergală, în limba greacă>: † mărturia spătarului Stanca pentru țiganca Ilinca și copilul Stoica cumpărați de către Simeon, ieromanah, egumenul de Râmnic.

ANR, SANIC, fond *Mânăstirea Râmnic*, XXVII/49

Orig.(335x225 mm), difolio, filigran, 2 sigilii rotunde în tuș.

1735 (7243) March 24

Spatar Stanca sells to Simeon, the hegumen of Ramnic Monastery, a Gypsy woman, Ilinca and a child of her, Stoica, for 20 new thalers.

† This is a valid letter given in His Holiness' hand, kir Simeon, hegumen of the holy Monastery of Ramnic, to be known that I sold His Holiness a Gipsy woman, namely Ilinca and her child Stoica. She was mated with Carstea the Rudar Gypsy from Filipesti court. And I sold them His Holiness for 20 new thalers, and I took all this money in cash in my hands.

His Holiness and the monks of the monastery shall have the ownership in good peace of that Gypsy woman, as we and our family freely sold those Gypsies.

And for its authentication I signed this deed and put our seals to be believed.

March 24 day, year 7243

ss. Stanca spătar

ss. Safta Constantin

<tergal note, in Greek>: † the testimony of the spatar Stanca for the Gypsy woman Ilinca and the child Stoica bought by Simeon, hieromonk, hegumen of Râmnic.

ANR, SANIC, fund of *Râmnic Monastery*, XXVII/49

Orig. (335x225 mm), difolio, watermark, 2 round seals in ink.

1738 (7246) aprilie 14

Anica Constantin, hatman și Dumitru, fost mare postelnic, ctitorii mânăstirii Râmnic, dăruiesc mănăstirii Râmnic și lui Simeon, egumenul mânăstirii, o fată de țigan, Safta, fata Mariei țiganca.

† Dat-am scrisoarea noastră Sfintei mânăstiri Râmnicului cărie săntem ctitori și Sființiei Sale, kir Simeon, igumenul al acestei Sfinte mânăstiri.

Ca să fie de bună credință, precum se știe că am dat danie Sfintei mânăstiri o fată de țigan, anume Safta, fata Marii țigancii noastre, care o ține Ion țigan lui Ștefan căpitan ot Buzău

Și am dăruit-o sfintei mânăstiri ca să fie roabă în veci cu tot rodul ei, stăpânind-o sfânta mânăstire cu bună pace de către toți. Și, pentru mai adevărată credință, ne-am iscălit mai jos ca să se creează.

Ap(rilie) 14 dni, (vă)leat 7246

ss.Anica Constantin, hatman

ss. Dumitru (?), biv vel postelnic

ANR, SANIC, fond *Mânăstirea Râmnic*, XXVII/50. Orig.(230x170 mm), difolio, filigran, sigiliu octogonal în tuș.

1738 (7246) April 14

Anica Constantin, hatman and Dumitru, former great chamberlain, founders of Ramnic Monastery, donate to Ramnic Monastery and to Simeon, the hegumen of the monastery, a Gypsy girl Safta, daughter of Maria the Gypsy.

† We gave our letter to the Holy monastery of Ramnic to which we are founders and to his Holiness, kir Simeon, the hegumen of this Holy monastery.

To be of good faith and to be known that we have donated to the Holy monastery a Gypsy girl, namely Safta, the daughter of our Gypsy woman Maria, woman of Ion, Gypsy of Stefan captain from Buzau.

And we have donated her to the holy monastery to be slave for ever and ever with her descendants, and to be owned by the holy monastery in good peace. And to be certified, we signed below to be believed.

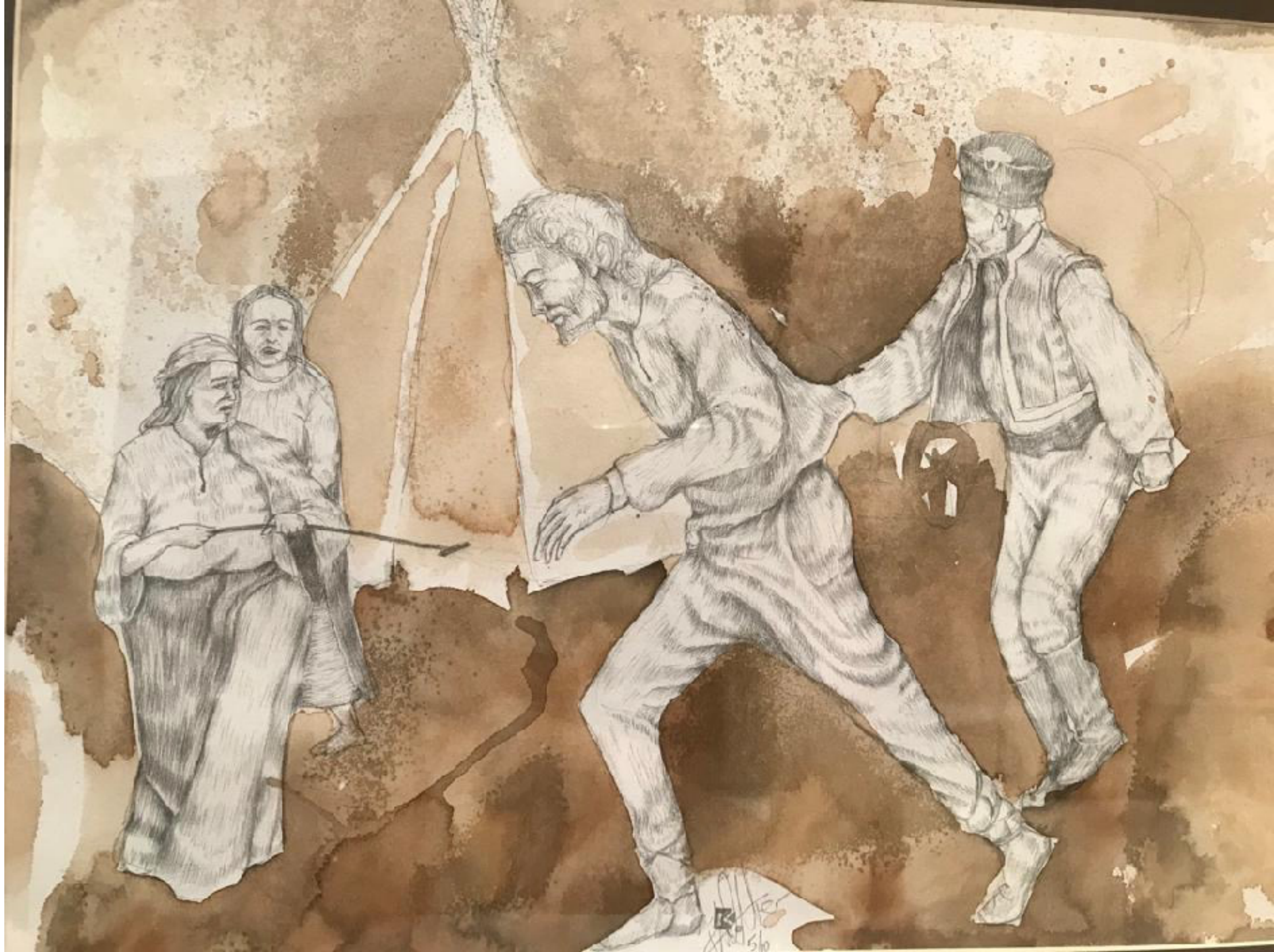
April 14 day, year 7246

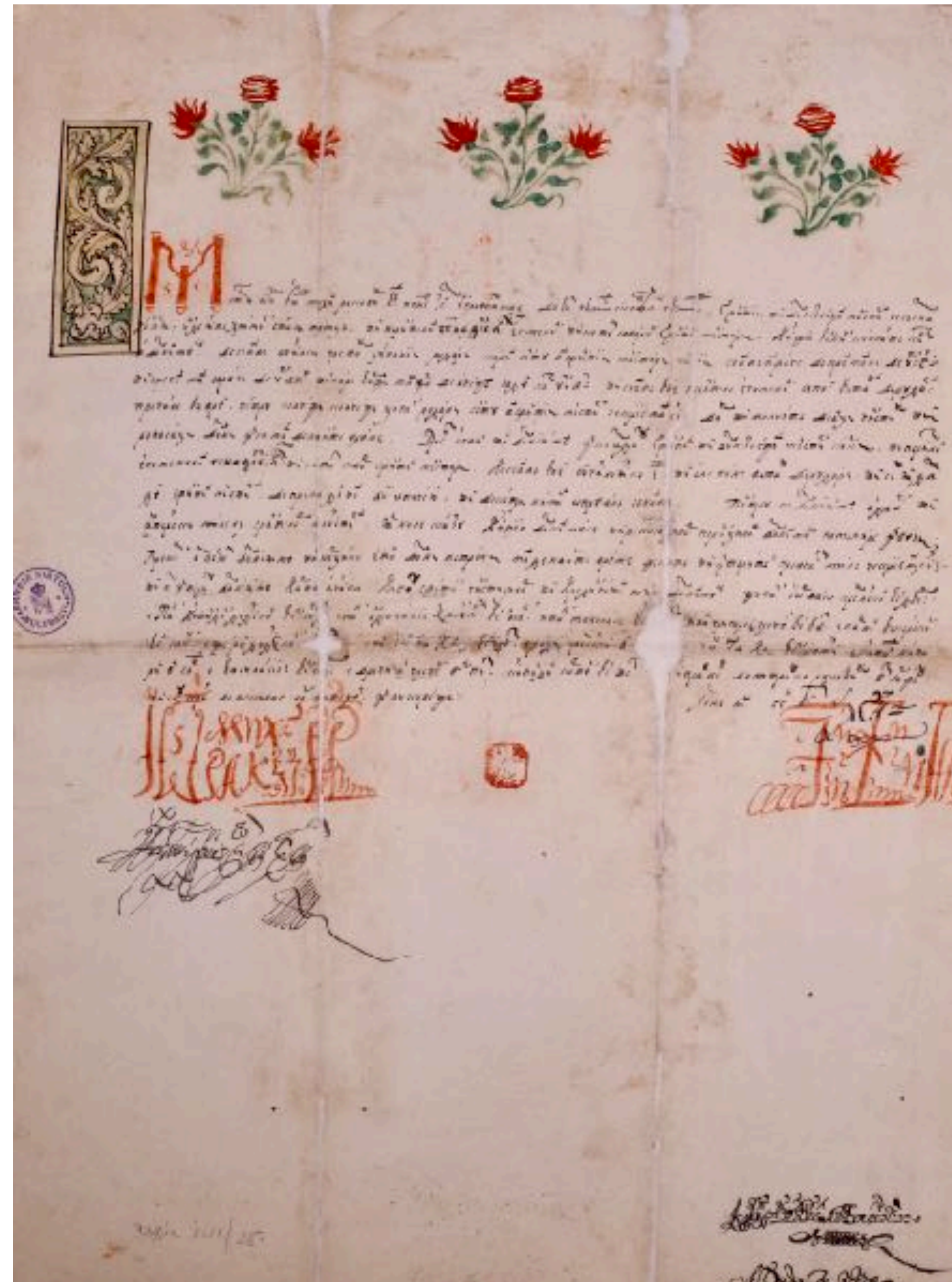
ss.Anica Constantin, hatman

ss. Dumitru (?), former chamberlain

ANR, SANIC, fund of *Râmnic Monastery*, XXVII/50

Orig. (230x170 mm), difolio, watermark, octagonal seal, in ink.

1742 (7250) ianuarie 12

Mihai Racoviță vv., domn al Țării Românești, volnicește mânăstirea Cozia și pe părintele Ghenadie arhimandrit, egumen să cisluiască țiganii rudari ai mânăstirii, precum și să aleagă vătaful acestora.

† Din mila lui Dumnezeu, Io<an> Mihai Racoviță ,voievod și domn a toată Țara Românească, dă Domnia mea această poruncă a domniei mele (1) sfintei și dumnezeeștii mânăstiri ce să chiamă Coziĭa unde ĭaste hramul „Sfinteia Troiță" și părintelui Genadie arhimandrit, egumenul, și cu tot soborul sfintei mânăstiri.

Ca să fie volnici cu ac(e)astă carte a Domnii méle de să aibă a cislui pre toți iganii rudari carii sântu ai sfintei mânăstiri Cozii, să aibă ai face de trei măini de ughi, 3, și pre cei mai săraci de ughi 2 și care vor fi mai jos de aceștea să de câte ughi 1, și să aibă vo(i)e părintele egumenul să pue vătași de rudari pre cine va vrea pentru că acești țigani rudari sântu ai sfintei mânăstiri ce scrie mai sus, dată și miluită de alți cinstiți și răposați domni încă mai de-nainte vréme.

Drept acéĭa, și Domniĭa mea încă am datu sfintei și dumnezeești mânăstiri Cozii și părintelui, egumenului Ghenadie arhimandrit, și cu tot sobor(ul) sfintii mânăstiri ca să aibă vo(i)e să-i cisluĭască ei și a le pune vătaș de rudari și să-și ia dajdea sfintii mânăstiri du pre la dânșii, după obiceĭu. Și, de către nimini oprealä să n-aibă, pentru că domniia mea adaog și întărescu milele sfintelor mânăstiri, iar nu le scazu, ca să fie Domnii méle și răposaților părinților Domnii méle pomenire în véci.

Precum am văzut Domniĭa mea și cărțile altor Domni bătrâni mai de-nainte vréme, făcută și întărită pre această milă ce scrie mai sus. Și am întărit Domnia mea cartea ac(e)asta cu tot Sfatul cinstiților și credincioși(lor) boĭari Domnii méle: jupan Iordache Crețulescu vel dvornic, i pan Costandin Dudescul vel logofăt, i pan Andonachie Cali(ni)c vel ban, i pan Manolache vel [...], i pan Grigorie Greceanu vel vistier, i Barbul Văcărescul vel clucer, i Ștefan Dudescul v[el...][2] , i pan Iorgache vel comis, i Costandin ...vel sărdar, i Vasilache vel clucer, i Drăghicean Grecea vel pitar, i Costandin Corbeanu vel șătrar […] (2) , i ispravnic Dumitrașco Racoviță vtori logofătu.

Și s-au scris de Nicolae logofăt Lupășteanu, în București.

Luna lui Genarie 12, 7240

† Io Mihai Racoviță voievod, din mila lui Dumnezeu, domn (3)

ss. Costandin Dudescu, procit

ss. Dumitrașco vel vtori logofăt, procit

ANR, SANIC, fond *Mânăstirea Cozia,* XLXI/25.

Orig.(550x360mm), difolio, filigran, frontispiciu cu motive florale, în verde și chinovar, invocație simbolică cu motive vegetale, în negru și verde; inițială, monogramă domnească și sigiliu octogonal, în chinovar; semnătura domnească m.p..

(1) † Милостїю Божїю Їѿ Михаї Ракѡвіца воевода и господинь земле ѫггрրѡвлахское. Дават господство ми сїю повеленїе господства ми

(2) Loc rupt

(3) (Monograma domnească, în chinovar): † Їѿ Михаї Ракѡвіца воевод милостїю Божїю господинь

1742 (7250) January 12

Voivode Mihai Racoviță, Ruler of Wallachia, empowers the Monastery of Cozia and Ghenadie, the archimandrite and hegumen to charge the Rudar Gypsies belonging to the monastery and to choose a bailiff from among them.

† I, Mihai Racoviță, Voivode and Ruler of Wallachia by the mercy of God, give this royal command (1) to the holy monastery named Cozia bearing the titular saint of "Holy Shrine" and to Genadie the archimandrite and hegumen, and to all the holy monastery's council.

To be authorized by this royal letter to charge all the Rudar gypsies belonging to the holy monastery of Cozia, with 3 golden pieces, and the poorest with golden 2 pieces and those who are even more miserable with 1 golden piece, and the hegumen to be entitled to choose a Rudar as bailiff because these Rudar Gypsies are of the above-mentioned monastery gifted by other honest and departed rulers since old times.

Therefore, I authorised the holy monastery of Cozia, Genadie the archimandrite and hegumen, and all the council of the holy monastery to be allowed to charge the Rudars and to name their bailiff, and to take them the charge for the monastery, according to the custom. And let no one stop them, because I enhance and strengthen my donations to the holy monasteries, and do not diminish them, so that I and my late parents may be remembered forever and ever.

It is as I have seen the deeds of other older rulers of old times, made and strengthened by this donation written above. And I have certified my deed with all the council of the honest and faithful boyars: master Iordache Crețulescu vornic, pan Costandin Dudescu chancellor, pan Andonachie Calinic ban, pan Manolache [...], and pan Grigorie Greceanu treasurer, and Barbul Văcărescul intendent, and Ștefan Dudescul vel [...][2] , and pan Iorgache comis, and Costandin ...serdar, and Vasilache intendent, and Drăghicean Grecea pitar, and Costandin Corbeanu șătrar [...][2] , and intendent Dumitrașco Racoviță second chancellor.

And this was written by chancellor Nicolae Lupășteanu, in Bucharest.

January 12, 7240

† I, Voivode Mihai Racoviță, Ruler by the mercy of God (3)

ss. Costandin Dudescu, procit

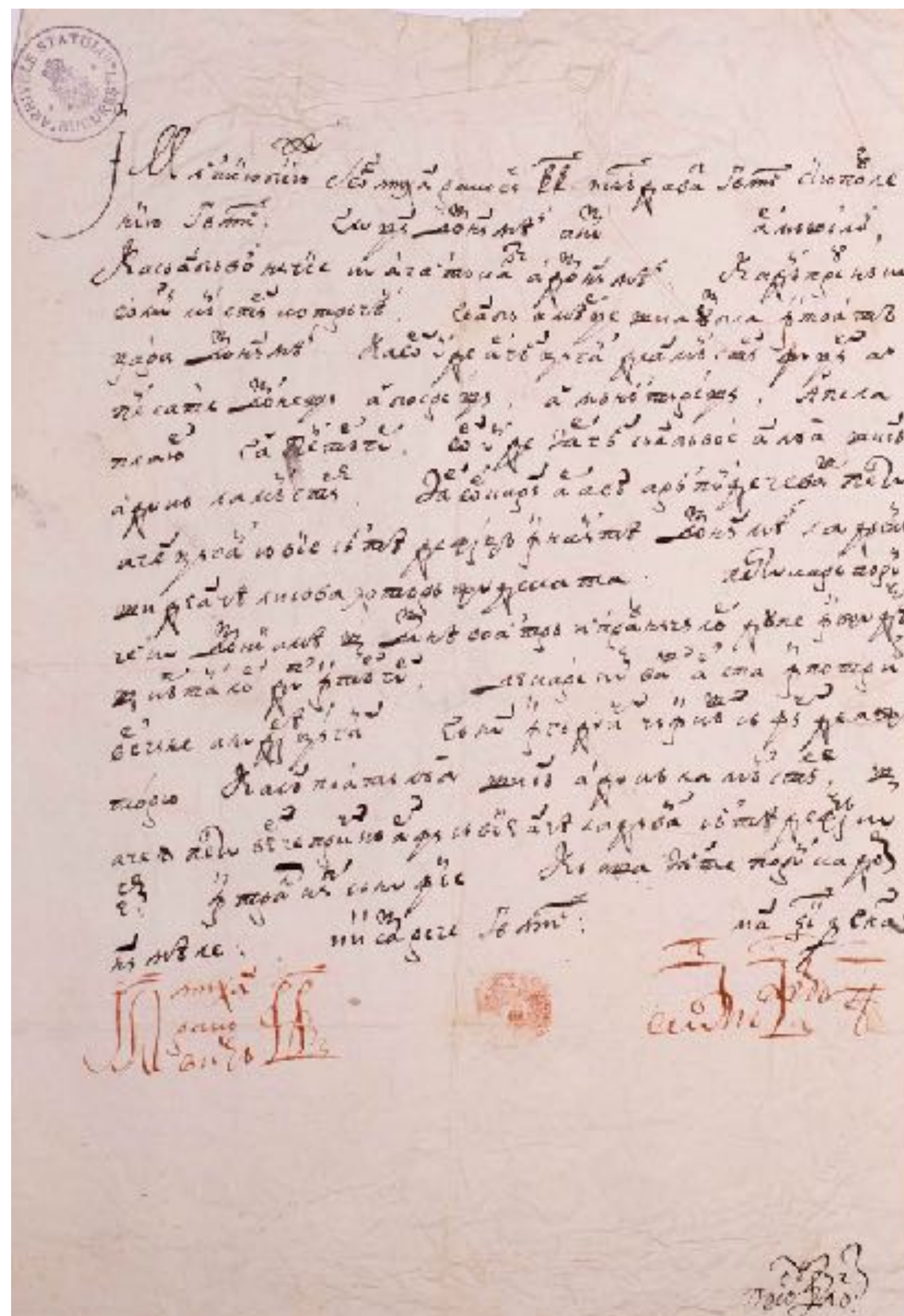
ss. Dumitrașco second chancellor, procit

ANR, SANIC, fund *Cozia Monastery,* XLXI/25.

Orig. (550x360mm), difolio, watermark, frontispiece with floral motifs, in green and cinnabar, symbolic invocation with vegetal motifs, in black and green; initial, royal monogram and octagonal seal, in cinnabar; royal signature m.p.

(1) † Милостїю Божїю Їѡ҃ Михаї Ракѡвіца воевода и господинь земле ѹггррѡвлахское. Дават господство ми сїю повеленїе господства ми
(2) Broken piece
(3) (royal monogram, in cinnabar): † Їѡ҃ Михаї Ракѡвіца воевод милостїю Божїю господинь

Documente de arhivă / Archive documents

1743 (7251) mai 16

Mihai Racoviță vv., domn al Țării Românești, volnicește omul mânăstirii Cotroceni, armășel, să meargă să găsească și să aducă înapoi țiganii fugiți de la mânăstire; de asemenea, poruncește ispravnicilor de județe și căpitanilor de târguri să sprijine omul mânăstirii Cotroceni.

† Din mila lui Dumnezeu, Io<an> Mihai Racoviță ,voievod și domn al Țării Românești, dau această carte a domniei mele (1) slugii domnii méle, anume [....] (2) armășelul.

Ca să aibă volnicie cu ac(e)astă carte a domniei méle., ca, împreună cu omul mânăstirii Cotrocéni, să aibă a mérge și a umbla în toată țara domnii méle ca, oriunde ar găsi țigani de ai mânăstirii fugiți, au pen sate domnești, au bo(i)erești, au mânăstirești, au pen plaiuri sau pen târguri, oriunde i-ar găsi, să aibă vo(i)e a-i lua ți să-i aducă la mânăstire.

Iar, oricarii ar avea a răspunde cevaș´, pentru acei țigani, să vie să stea de față înaintea Domnii méle la Divan și de aicea li se va hotărî judecata. Pentru care poruncescu Domnia mea și dumneavoastră ispravnicilor dupe în județe și căpitanilor dup(e) în târguri, de care cumvaș´ ar sta împotriva vericine a nu darea țigani, să nu-i îngăduiți, ci încă și să fiți de ajutor ca să-i poată lua și să-i aducă la mânăstire. Și, aceia pentru verice pricină ar fi, să vie aicea la Divan să stea de față cu egumenul.

Într-alt chip să nu fie, că așa ĭaste porunca domnii méle!

Și ispravnic, singură spusa domniei mele . (3)

Mai , 16 dni, 7251

† Io Mihai Racoviță voievod, din mila lui Dumnezeu, domn (4)

Procit: vel lofogăt

ANR, SANIC, fond *Mânăstirea Cotroceni* XXXIV/38.

Orig. (290x 195 mm), difolio, sigiliu octogonal și monogramă domnească în chinovar.

(1) † Милостїю Божїю Їѿ Михаї Ракwвіца воевода и господинь земле Влахское. Дават господство ми сїю повеленїе господства ми
(2) Loc liber
(3) И ис<правник> саам реч г<о>с<по>д<ст>в<о> ми
(4) (Monograma domnească, în chinovar): † Їѿ Михаї Ракwвіца воевод милостїю Божїю господинь

1743 (7251) May 16

Voivode Mihai Racoviță, Ruler of Wallachia, empowers the armasel, representative of Cotroceni Monastery to go and find and bring back the runaway Gypsies fleeing from the monastery; he also commands the counties' intendents and the fairs' captains to support the Cotroceni monastery man.

† I, Mihai Racoviță, Voivode and Ruler of Wallachia by the mercy of God, give this letter to my (1) servant, namely [....] (2) the armasel.

To be authorised with this royal letter that together with the monastery's representative to go all over my country and wherever he finds Gypsies belonging to the monastery that fled from the monastery, or in royal villages, or boyars estates, or monasteries, or on fields, or fairs, to be allowed to take them and bring them back to the monastery.

And whoever has something to say for those Gypsies to come and stand in front of my royal face at the Divan for judgement. That's why I command, and you, intendents in the counties and captains in the fairs will not allow anyone to oppose to giving back the Gypsies, but you will help to get them back to the monastery. And those who are looking for quarrel to come here to the Divan to stand face to face with the hegumen.

Let it not happen otherwise, for this is my royal command!

And intendent, only my royal talk. (3)

May, 16 year, 7251

† I, Voivode Mihai Racoviță, Ruler (4) by the mercy of God

Procit: chancellor

ANR, SANIC, fund *Cotroceni Monastery* XXXIV/38.

Orig. (290x 195 mm), difolio, octagonal seal and royal monogram, in cinnabar.

(1) † Милостїю Божїю Їѿ Михаї Ракwвіца воевода и господинь земле Влахское. Дават господство ми сїю повеленїе господства ми
(2) Free space
(3) И ис<правник> саам реч г<о>с<по>д<ст>в<о> ми
(4) (royal monogram, in cinnabar): † Їѿ Михаї Ракwвіца воевод милостїю Божїю господинь

1793 august 22

Costache Slugeanoglu, fost mare spătar, epistat al Armășiei volnicește pe Iosif Donici să meargă să caute și aducă înapoi țiganii meșteri ce trebuiau predați epistatului de la Rusciuc de către Dinu ceauș.

De la Costache Slugeanoglu bil vel spătar, epistatul Armășiei

De vreme că Dinul ceauș za pușcărie, trimis fiind la Rusciuc împreună cu țigani meșteri ca să-i facă teslim la epistatul de acolo și cu soroc până în trei zile să-i afle cu dovadă aici că i-au făcut teslim de case, fiindcă , de la plecare-i până acum, sunt zile șase și el incă nicidecum nu s-au arătat, se dă volnicie (lui) Iosif Donici să meargă și, pre unde-i va găsi, să-i ridice și să-i aducă aice.

<17>93 august 22

ANR, SANIC, fond *Mânăstirea Căscioarele*, XVIII/ 17

Orig. (150x210 mm), difolio, filigran, sigiliu oval (30x25mm) în tuș.

1793 August 22

Costache Slugeanoglu, former great spatar and epistat of Armasia, empowers Iosif Donici to go and search for and bring back the Gypsy craftsmans who had to be handed over by ceauș Dinu to the epistat from Rusciuc.

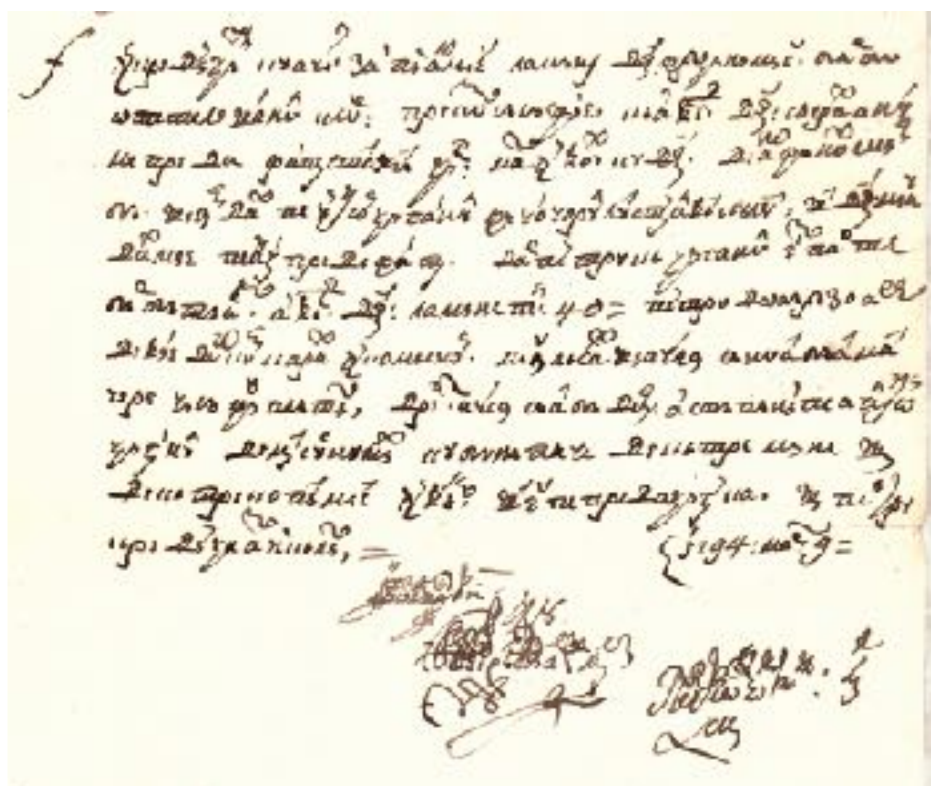
From Costache Slugeanoglu spatar and epistat of Armasia

Considering that Dinu ceaus from prison was sent to Rusciuc together with the Gypsy craftsmen to hand them over to the epistat there and to return here within three days with proof that he handed them over, and that six days have already passed since his departure and he has not yet arrived, Iosif Donici is empowered to go and wherever he will find them to pick them up and bring them here.

<17>93 August 22

ANR, SANIC, fund of *Căscioarele Monastery*, XVIII/ 17

Orig. (150x210 mm), difolio, watermark, oval seal (30x25mm) in ink.

1794 martie 9

Zapis prin care Ioan Oteteleșanu, vistier, se învoiește cu fratele său, Barbu, asupra unui schimb de țigani, anume el îi dă pe Ion, fiul lui Stan al Voicului, și primește în schimb o țigancă, Preda, fata lui Stoica și 40 de taleri.

† Încredințez cu acest zapis al meu, la mâna dumnealui, frățâne-meu, Barbu Oteteleșanul clucer, precum să se știe că având dumnealui o fată, anume Preda, fata Stoicăi, țigancă, m-am învoit cu dumnealui de am făcut schimb și i-am dat pe un Ion țiganul, feciorul lui Stan al Voicului și mi-au dat mie pe anume Preda fata.

Dar, pentru că țiganul este parte bărbătească, având dumnealui la mine taleri 40, pentru două răzoare de vie, după cum se arată în comision, mi-au lăsat și aceia să nu aibă a-l mai cere, ci să fie plătit.

Drept aceea să aibă dumnealui a stăpâni pe acel Ion țiganul de mai sus numit cu bună pace de către mine și de către copii mei în veci și eu pe Preda țiganca.

Și, pentru credință, am iscălit.

1794 martie 9

ss. Ioan Oteteleșanu, vistier

ss. Costandin Răileanu armaș, martor

Arhivele Naționale, Serviciul Arhive Istorice Centrale, colecția *George Potra*, 254

Original (20,5x15,5 cm), difolio, filigran.

1794, March 9

Deed by which treasurer Ioan Otetelesanu agrees with his brother, Barbu, to exchange Gypsies, namely he will give Ion, son of Stan of Voicu, and receives in exchange a Gypsy woman, Preda, daughter of Stoica and 40 thalers.

† I give this deed in hands of my brother, intendent Barbu Otetelesanu, to certify that as he had a Gypsy girl named Preda, daughter of Stoica, I have agreed with him to exchange her for Gypsy Ion, son of Stan of Voicu, and he gave me the girl Preda.

But as the Gypsy is male and considering that I had a 40 thalers debt to him for two vines as shown in the commission, he let me those money, so I don't have to pay them to him anymore.

Therefore, he shall own that Gypsy Ion above mentioned as agreed by me and my children forever, and I shall own the Gypsy woman Preda.

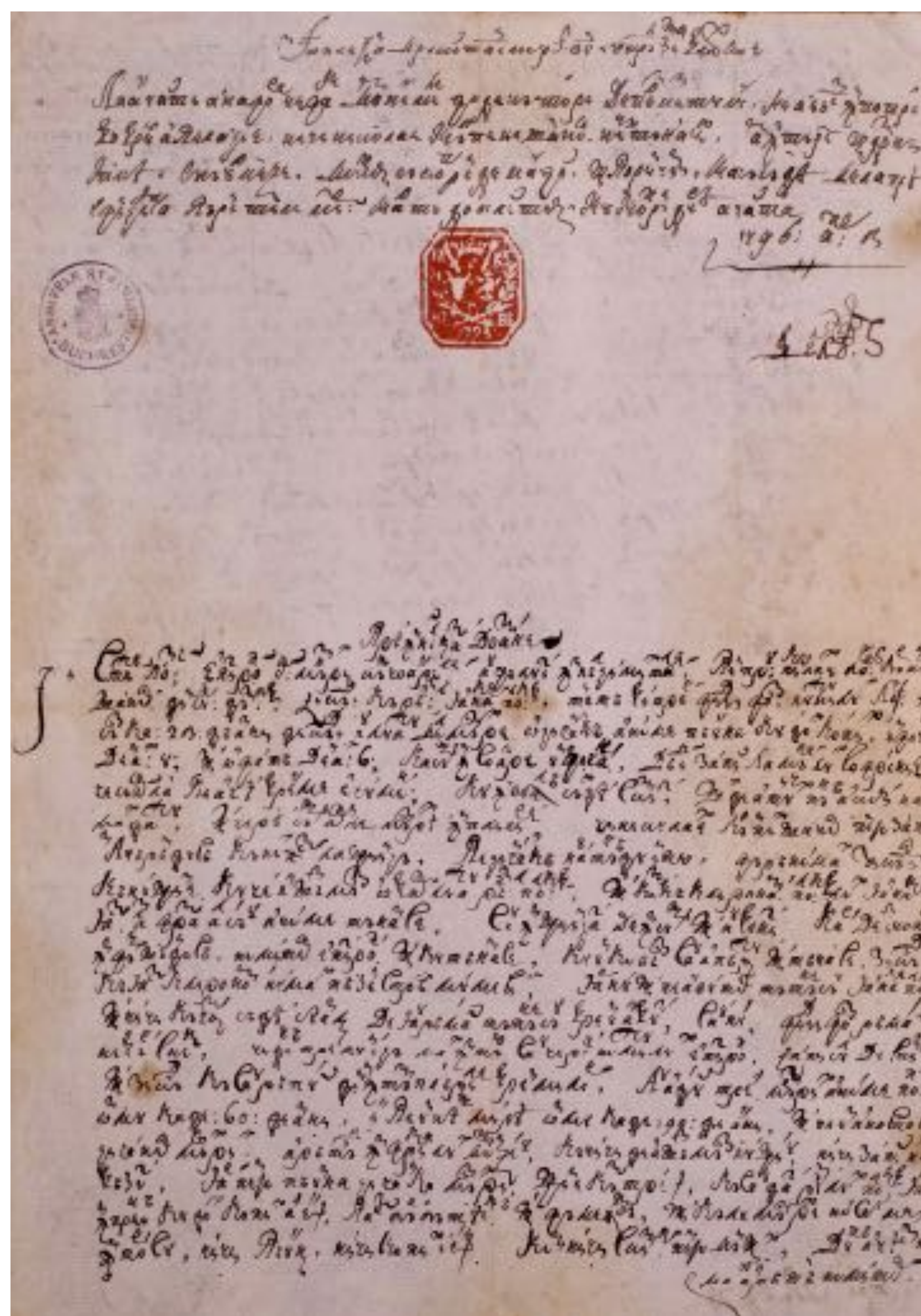
And to be credible, I signed.

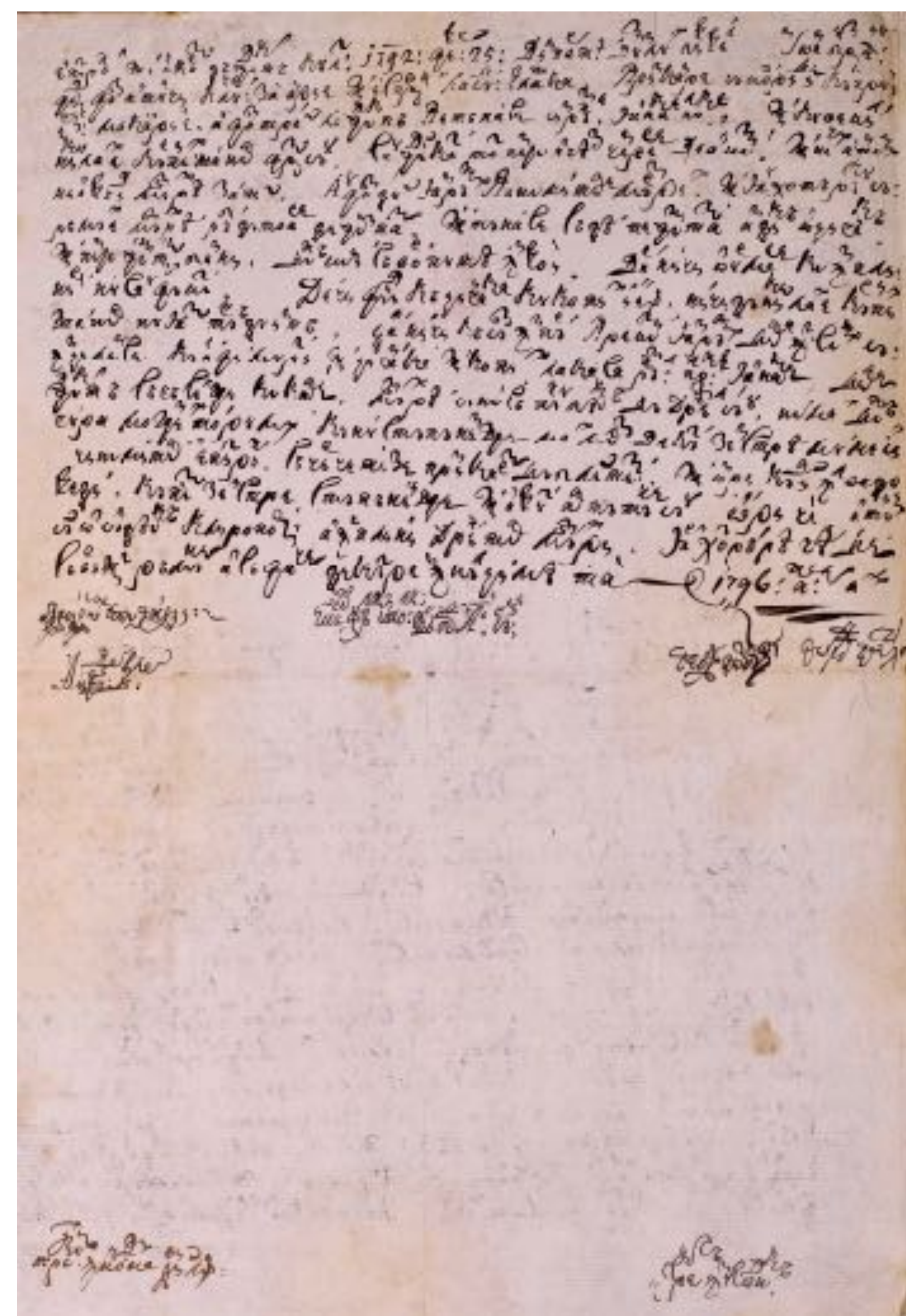
1794, March 9

ss. Treasurer Ioan Otetelesanu

ss. Constandin Raileanu, armas, witness

National Archives, Department for History Central National Archives, *George Potra* collection, 254. Original (20,5x15,5 cm), difolio, watermark.

1796 aprilie 1

Sentința Divanului în pricina de judecată dintre Mânăstirea Căscioarele și Nicolae logofăt pentru o țigancă cu copii ei ; cu întărirea lui Alexandru Constantin Moruzi, din 1796 aprilie 13.

† Io<an> , Alexandru Costandin Muruzi, voievod și domn al Țării Românești,

La această anafora ce fac domnii mele judecătorii Departamentului, neavând înpotrivă vreo apelație, nici Nicolae Cărpenișanul, nici Tănase, am întărit și domnia mea, să se urmeze după cum se cuprinde mai jos. Și poruncim ca să se dea de la Preasfinția Sa, Părintele Mitropolit carte de blestem cu coprinderea aceasta.

1796 aprilie 13

Vel logofăt

Preaînălțate Doamne,

† State Donici, epitrop(ul) Sfintei mânăstiri Cășcioarele au jăluit Înălțimii Tale pentru Nicolaie logofăt Cărpenișanul din sud Dâmbovița zicând că răposatul Ianache polcovnic, tată vitreg fiind fost numitului logofăt, sunt ca 23 de ani de când au luat de la mânăstire o țigancă, dând zapis la mâna lui Sofronie ce se afla pe acea vreme egumen, cu învoială să-i dea schimb. Și, de atunci până acum, n-au mai datu, și cerea sa-și afle mânăstirea-i împlinire, ci Niculaie Cărpenișanul pentru zapis, apărându-se că nu-i iaste la știință. Pe țigancă n-au tăgăduit-o, fară numai zicând că nu știe cu ce așezământ o va fi luatu răposatul polcovnic și cum că clironom polcovnicului Ianache iaste alt frate al său, anume Tănase. S-au înștiințat de însuși și au venit care de iznoavă înfățișându-să numitul epitrop și cu Tănase. Cu un cuvânt s-au apăratu și Tănase, zicând că iaste clironom numai pe zestrea mume-sii, iar nu și pe avutul tătâne-său, Ianache polcovnic și nici că până să dea seama de i-au rămas tătâne-său vreun avut sau nu, fiind fost rămas nevârstnec, ci, după trebuință, mai întâi, s-au cerut numitului epitrop, zapisul de schimb și, zicând că s-au răpus din întâmplările vremurilor, au adus trei mărturii, anume popa Ion, om ca de 60 de ani, i pe uncheaș Mirea, om de 90 de ani, și pe un Anastase țiganul. Mărturii, aratând în frica lui Dumnezeu că nici de așezământ nu știu, nici zapis n-au văzut, iar, pentru Păuna, țiganca mânăstirii, știe că ei trei, că s-au dat răposatului polcovnic Ianache înpreună cu doi copii ai ei, parte bărbătească și femeiască, și că la mânăstire nu s-au mai întorsu, nici Păuna, nici copii ei, cum nici schimbu pentru dânșii.

După aceasta, ne mai arată numitul epitrop și o carte de judecată cu leat 1792 februarie 25 din partea dumnealui biv vel Ioan Brânzeanu, fiind fost atunci clucer za arie și ispravnic la sud Vlașca, prin care să coprinde ca proin egumen Macarie au fost tras la judecată pe Tănase sin răposatului Ianache polcovnic și cu vechil Nicolaie Cărpenișanul, frate-său. S-au judecat toți pentru această cerere de acum și, nici atunci neavând mânăstirea zapis, au fost duse iarăși pe numitele mărturii și i-au hotărâtu să rămâie mânăstirea răbdătoare de jumătate și Tănase să dea pe jumătate, adică o țigancă și pentru jumătate, bani, după cum se vor putea învoi, Dar, nici o urmare cu înplinire nu s-au făcut.

Deci, fiincă țiganca cu copii ei nici de Nicolae Cărpenișanul nu iaste tăgăduită, dar nici că sânt în păr, precum iarăși de la însuși se înțelese că ar fi murit și țiganca, și copii la casa răposatului polcovnic, Ianache.

De la judecată se găsește cu cale, mânăstirea să nu se păgubească de dreptul său numai după gura moștenitorului, că nu stăpânește mai mult decât zestrea mume-sii ce numitul epitrop să cerceteze prin carte de blestem. Și, oricând îl va dovedi că peste zestre stăpânește și avut al tătâne-său, orice, atunci să-i osândească clironomul a înplini dreptul mânăstirii. Iar hotărârea cea desăvârștă rămâne a să face de către Înălțimea Ta.

1796 aprilie 1

ss. Scarlat Fălcoianu stolnic, ss. Alexandru vel log(ofăt), ss. Șerban serdar, Teodor. Însemnare marginală: Trecut în condica Divanului.

ANR, SANIC, fond Mânăstirea Căscioarele, IV/19,

Orig. (320x220 mm), difolio, filigran, sigiliu octogonal în chinovar.

1796 April 1st

Divan's sentence in the dispute between the Cascioarele Monastery and chancellor Nicolae for a Gypsy woman with her children; with the certification of Alexandru Constantin Moruzi, from 1796 April 13.

† I, Alexandru Costandin Muruzi, Voivode and Ruler of Wallachia,

To this report made by my judges of the Department, having no complaint, neither Nicolae Carpenisan nor Tanase, I add my authorisation to be made as written below. And we command that the Metropolitan father to give a cursing letter in connection with that.

1796 April 13

Chancellor

Your Most Highness Lord,

† State Donici, the church trustee of Cascioarele Monastery, made a complaint to Your Highness against the chancellor Nicolaie Carpenisan from South Dambovita whose stepfather, the late polcovnic Ianache, former chancellor, took a Gypsy woman from the monastery 23 years ago, giving a letter to Sofronie who was hegumen at that time, to agree to make the exchange. And, from then until now, they have not given anything in exchange and asks justice for the monastery, while Niculaie Carpenisan defends himself that he knows nothing of the deed. He did not deny the Gypsy woman, saying only that he does not know how the late polcovnic took her and that the heir of polcovnic Ianache is another brother of his, namely Tanase. They have been noticed and the church trustee and Tanase came again. Tanase defended himself saying that he is an heir only on his mother's dowry, not on the fortune of his father, polcovnic Ianache, and he did not even realize if his father had left something of his fortune because he was still a child. And the church trustee was first asked about the deed of exchange, but he said that it was destroyed in time, so they brought three witnesses, namely father Ion, a man of 60 years, uncle Mirea, a man of 90 years, and Anastase the Gypsy. The witnesses, God-fearing, said that they do not know of any consent, did not see the deed, and as about Pauna the monastery's Gypsy they know that she was given to the late polcovnic Ianache together with two of her children, a boy and a girl, and that they did not return to the monastery neither Pauna, nor her children, and no exchange for them was made.

After thT, the church trustee also shows us a court sentence, dated 1792 February 25 from Ioan Brânzeanu intendent at that time at South Vlasca, which shows that hegumen Macarie sued Tanase, the son of the late polcovnic Ianache and his brother, the bailiff Nicolaie Carpenisan. They went all on trial for this present cause and because even then the monastery did not have a deed, were brought again the named witnesses, and it was decided that the monastery will give half and Tanase half, that is a Gypsy woman and for half, money, as they will agree. But they didn't fall to any consent.

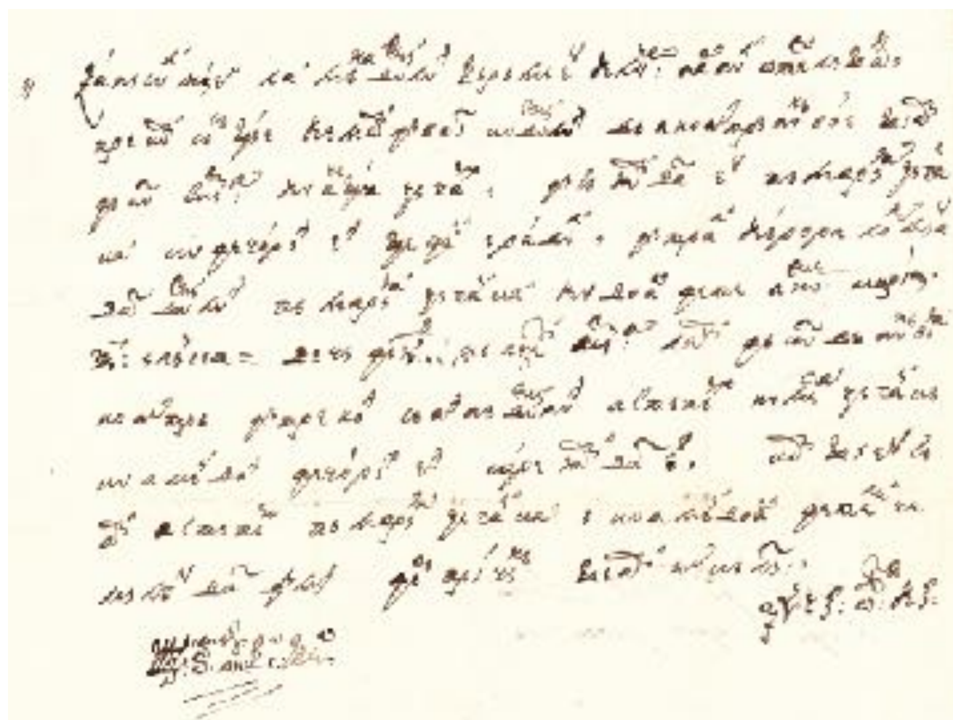
So, the Gypsy woman with her children was not denied by Nicolae Carpenisan, and he said that the Gypsy woman and the children died at the house of the late polcovnic Ianache.

A court decision was given that the monastery should not be damaged by its right only based on the heir's words that he does not possess more than his mother's dowry, and the church trustee will investigate it by a cursing letter. And if it turns out that he inherited more than the dowry and that he had anything from his father, then the heir should be condemned to fulfil the right of the monastery. And the final decision remains to be made by Your Highness.

1796 April 1st

ss. Scarlat Falcoianu stolnic, ss. Alexandru chancellor, ss. Șerban serdar, Teodor. Marginal marking: Put in the register of the Divan

ANR, SANIC, fund of *Căscioarele Monastery*, IV/19. *Orig. (320x220 mm), difolio, watermark, octagonal seal in cinnabar.*

1796 octombrie 26

Zapis prin care Șerban Oteteleșanu, fost mare clucer, se învoiește cu vărul său, Barbu, asupra unui schimb de țigani, anume el îi dă pe Maria cu fiii ei, Ștefan și Radu, și primește în schimb pe Maria cu fele ei, Maria și Ilinca.

† Zapisul meu la mâna Dumnealui vără-meu, clucer Barbu Oteteleșanu, precum să să știe că m-am învoit cu dumnealui de a noastră bună voie și am făcut schimb cu acești țigani, însă i-am dat eu pe Maria țiganca cu feciorii ei, Ștefan i Radul, intr-al cărora loc mi-a dat dumnealui pe Maria țiganca cu doao fete, anume Maria și Ilinca.

Deci, fiindcă acest schimb l-am făcut de bună voia noastră între noi, să aibă dumnealui a stăpâni numita țigancă cu amândoi feciorii ei care i-am dat eu, cum și eu să am a stăpâni pe Maria țiganca i cu amândoao fetele ce mi le-au dat fără pricină.

Și am iscălit.

1796 octombrie 26

ss. Șerban Oteteleșanu, fost mare clucer

Arhivele Naționale, Serviciul Arhive Istorice Centrale, colecția *George Potra*, 272. Original (28x20 cm), filigran.

1796, October 26

Deed by which Serban Otetelesanu, former great intendent, agrees with his cousin, Barbu, to exchange Gypsies, namely he will give Maria with her sons, Stefan and Radu, and receives in exchange a Gypsy woman, Maria, with her daughters, Maria and Ilinca.

† I give this deed in hands of my cousin, intendent Barbu Otetelesanu, to certify that we agreed willingly and exchanged these Gypsiesthus, I gave him the Gypsy woman Maria with her sons, Stefan and Radu, and he gave me in exchange the Gypsy woman Maria with two daughters, namely Maria and Ilinca.

Therefore, as this exchange was made willingly between us, he shall own the above-named Gypsy woman with both her sons I gave him, and I shall own the Gypsy woman Maria with both her daughters that he gave me without constraint.

And I signed.

1796, October 26

ss. Serban Otetelesanu, former great intendent

National Archives, Department for History Central National Archives, *George Potra* collection, 272. Original (28x20 cm), watermark.

1813 mai 5

Ioan Gheorghe Caragea vv., domn al Țării Românești, întărește schitului Țigănești scutirea de dăjdii și 30 de țigani.

† Io < an >, Ioan Gheorghe Caragea, voievod și domn a toată Țara Românească

Preaînălțatul și Prea în Troiță slăvitul Dumnezeu, cu î(n)țelepciunea sa cea negrăită ți nespusă, toate acele de sub soare și pământești făpturi le-au urzit și le-au zidit pentru folosul și trebuința omenească, cu totul și î(n)tru toate, tuturor și pre sineși, pildă de faptă bună făcându-se căreia bunătate vrând a să arăta următori (cât au fost prin putința firii omenești) oblăduitorii țării aceștiia. Mijloace nenumărate au chibzuit spre norocirea cea î(n)doită a supușilor, atât politicești cu întocmirea și alcătuirea legilor celor trebuincioase vieții omenești, cât și bisericești, care ac(e)asta mărturisește a fi lucrul cel mai de folos creștinătății zicând pre alocurea cu liubov și cu râvnă creștinească, mânăstiri și bisérici, unile pre la politii pentru adunarea norodului la adunarea săvârșitoarelor dumnezeești slujbe și altele prin pustietăți și locuri liniștite și făr´ tulburare pentru cel ce se leapădă de vremelnicii și alege a sluji lui Dumnezeu viețuind singuralnic.

Pentru care și Domnia mea cu vrerea și ajutorul lui Dumnezeu, înălțându-ne în părintescu scaun al aceștii de Dumnezeu păzite țări, datorie netăgăduită am cunoscut a avea spre a păzi nestrămutat î(n)tocmai și nestricat așezările și întocmirile, milile și pre...rile ce au orânduit la sfintele lăcașuri ce din temelie cu înălțime întru slava și mărirea lui Dumnezeu acei răposați întru fericire ctitori, Domni, arhierei și boieri, céle ce din curgerea vremilor s-au lenevit și s-au dat uitării a le pune în lucrare, cum și de la noi a mai adaogi spre vecinica pomenire a celor răposați ctitori și a noastră.

Deci dar, fiindcă Preasfințiia Sa, proin mitropolit Dosithei, prin anafora făcând arătare, fratelui Constantin vodă Ipsilanti, că schitul Turbați din sud Ilfov, din vechime zidit, fiind în pustietate s-au aflat sălășluind acolo maici, călugărițe, păzind întru toate podvigul chinoviacesc și trăind cu liniște, ferite de turburări lumești. Apoi, în zilele după urmă, înmulțindu-se norodul și aducându-să siliște de sat împrejur și, neavând biserică deosebită de mir, mergea toți bărbații și femeile la bisérica schitului, împărtășindu-se ascultării sfintelor slujbe cu toșii de-a valma, Cum și schitul Hagi Dinii, de aici din București, fiind împresurat de mahala care nu are deosebită biserică de mir, mahalagii mergea la asemenea la schit și așa și la un schit, și la altul cu puțină scand... se pricinuiaște micilor rămâid afară de acesta și socoteala acelor răposați ctitori, strămutată, care numai și numai pentru cei ce au viață singuralnică au zidit aceste sfinte lăcașuri.

Spre îndreptarea, dar, aceștii neorânduieli Prea Sfințiia Sa au făcut o chibzuire ca aceasta, adică fiindcă schitul Țigănești de maici ce este supus duhovniceștii ocârmuiri a năstăvnicului din Căldăroșani și se află ca un ostrov înconjurat de apă și loc în laturi depărtat în pădure, unde s-au adunat și să aducă înmulțindu-se din zi în zi soborul maicilor, înflorind și sporind în fate bune, au găsit cu cale să se supue mai sus numitele două schituri, Turbații, adică și Hagi Dina, cu toate acareturile lor mișcătoare și nemișcătoare la schitul Țigănești, mutându-se toate maicile dintr-amândooă la Țigănești și bisérica schitului Turbații să rămâie de mir, pe seama satului de acolo. Iar, schitul Hagi Dina, să rămâie ca un metoh schitului Țigănești. Ca, când se va întâmpla să vie vreo maică de acolo, aici la București, pentru trebuința sa sau pentru a schitului, să nu se preumble prin case mirenești, ci să meargă la metoh, orânduind și o iconoamă cu două maici care se va găsi cu cale de către starița ot Țigănești purtătoare de grijă înăuntu schitului, cum și de a primi în pază, acolo la schit, femeile ce au prigonire de judecată cu bărbații lor aici, la Mitropolie și, până a li se da izbrănire judecății de la Mitropolie, să pun la opreală. Cărora mici să li să orânduiască și hrana ce trebuincioasă pentru anu', cum și celalată cheltuială ce va fi trebuincioasă, iar prisosul din tot venitul să meargă la Țigănești.

Această chibzuire a Prea Sfinției Sale, după datoria arhierească și duhovnicească, cu râvnă creștinească fiind au primit-o și Domnia Sa și au hotărât ca numitele dooă schituri, Turbații și Hagi Dina, cu toate acareturile lor mișcătoare și nemișcătoare și cu orice mili domnești vor fi având, să rămâie supuse la schitul Țigănești, mutându-se acolo și toate maicile câte vor fi la amândouă schiturile.

Acestea, dar, într-acestaș' chip, întocmindu-le și așezându-le, le-au dat să fie supt d(u)h(o)niceasca povățuire și ocârmuire a starețului de la sfânta mânăstire Căldărușani ca și viețuirea maicilor dinnăuntru schitului să fie cu orânduiala ce s-au așezat ca să aibă acest schit, adecă întru toate să aibă viață de obște după așezământul și hotărârile marelui Vasilie și ale celoralalți Sfinți Părinți.

Niciuna din maici să nu ție vreun lucru pentru de osebită chiverniseală a sa, nici bani, nici acaret, nici alt lucru, cevaș mișcător sau nemișcătoriu, ci toate să le dea de obște supt stăpânirea stareții și trebuințelor după putere să le aibă de la obște.

Orânduiala mânăstirii să le fie iarăși toate de obște la trapeză, iar nu cu gătire deosebi pe la chilii, afară din céle bolnave care îl vor avea de osebită căutare după putere la bolniță. Niciuna din maici să nu aibă voe fără porunca stareții a (i)eși afară din schit pentru cerșit sau pentru vreo altă trebuință a sa, și iarăși pe care o va trimite spre vreo trebuință de obște, să nu se împotrivească.

Oricare din maici se va arăta cu nesupunere în poslușanii, limbută, gâlcevitoare sau cu niscareva alte urmările, după întâia și a două cercetare, când va petrece neîndreptată pentru ca să nu fie de zminteală și celorlalte, să aibe voe stareța a o izgoni din schit.

În biserica, iarăși, să se păzească buna orânduială după tipicul cel de obște și cele ce știu carte să fie supuse și ascultătoare, tipicaregii cele orânduite de stareța, nici să citească sau să cânte fără de poruncă, nici să se împotrivească când vor fi poruncite și cu un cuvânt a zice după cuviința cinului care îl poartă să le fie și urmările precât va fi cu putință.

La care, pentru ca să nu intre vreo scandală spre a se da pricină de turburare la vremea când se va întâmpla a muri stareța ce se va afla, să nu se aducă stareță din altă parte, ci, iarăși, dintre chinovia maicilor care își petrec viața în schitul Țigăneștii, să aleagă starețul din Căldăroșani pe care va fi mai cu iscusință spre buna petrecere, și aceia să se așaze stareță. Și, fiindcă acest fel de bună lucrare care privește la bune sfârșituri, și nădăjduiește a se vedea sporire de folosințe sufletești cu adunare de maici, cu îndestulare și cu petrecere plăcută lui Dumnezeu, trebuință fiind ca să aibă și ajutor, a nu le lipsi cele trebuincioase, de aceia Domnia sa le-au făcut și milă domnească, ca să aibă a ținea, liude doăzeci oca mei, făr' de pricină de dajde cu dooă ce era ai schitului Țigăneștii, scutiți și apărați cu pecetluituri după orânduiala Vistierii, ca să fie de slujba sfântului schit, a aduce cele trebuincioase maicilor.

Să ia și de la ocnă, pe fiecare an, un bolovan sare, o sută cincizeci cu patruzeci ce au avut schitul mai-nainte; să scutească și oile ce va avea schitul de oierit, să ia și de la vama Gherghiții taleri una sută, ca să fie pentru untdelemnu, tămâie și ceară pentru sfântul schit. Și acești bani să-i dea vameșul peste banii cămării.

Drept aceia și Domnia văzând bunele așezări și întocmiri ale aceștii chinovii nu numai le în(n)oim și le întărim toate așezământurile și milele ce să arată mai sus, ci încă după evlavia ce avem la acest fel de sfinte dumnezeești lăcașuri mai hărăzim și Domnia mea alți lude zece streini făr' de pricină de dajdie, ca să fie de toți liude treizeci, cărora după adeverințele dumnealor ispravnicilor județului li se vor da și pecetluiturile Domnii mele, ca să fie schitului aceste mili de ajutor și de întărire, iar, Domnii mele și părinților vecinică pomenire.

Rugăm, dar și pe alți frați Domni care în urma noastră se vor învrednici a fi oblăduitori acestui creștinesc scaun să binevoiască a înnoi și î(n)tări aceste mili și orânduieli, ca și ale domniilor sale faceri de bine să fie în urmă de alții ținute în seamă.

Și, am adeverit hrisovul acesta cu însuși credința Domnii mele, Io Ioan Gheorghe Caragea voevod și cu credința preaiubiților domniei mele fii, Gheorghie Caragea voievod, Constantin Caragea voievod, marturi fiind și dumnealor cinstiții și credincioșii boieri veliți ai Divanului Domniei mele: pan Constandin Filipescu vel ban, pan Radul Golescu vel dvornic de Țara de Sus, pan Grigorie Brâncoveanu vel vistiar, pan Grigorie Ghica vel logofăt de Țara de Sus, pan Radul Slătineanu vel vornic de Țara de Jos, pan Dumitrașco Racoviță vel dvornic al treilea , pan Istrate Crețulescu vel dvornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu vel logofăt de Țara de Jos, pan Costandin Suțul vel hatman, pan Mihalache Manul vel dvornic de politie, pan Mihalache Suțul vel spătar, pan Costandin Vlahuță vel postelnic, pan Athanasie Hristopoulo vel logofăt al streinelor pricini, pan Nestor vel clucer, pan Alexandru Mavrocordat vel căminar, pan Dimitrie Manul vel comis și ispravnic, pan Grigorie Ghica vel logofăt de Țara de Sus.

Și s-au scris hrisovul acesta în anul dintâi dintru întâia Domnie a Domnii mele, acii în orașul Scaunului Domnii mele, București, la ani de la nașterea Domnului Dumnezeu și Mântuitorului nostru, Isus Hristos, 1813 mai 5, de Chiriță, logofăt de Divan.

† Io, Ioan Gheorghe Caragea, din mila lui Dumnezeu, domn a toată Țara Românească

Grigorie Ghica vel logofăt, procit

ANR, SANIC, fond *Mânăstirea Țigănești,* VI/5

Orig. (780x540 mm), filigran, sigiliu rotund, aplicat în chinovar; intitulația, inițiala, monograma domnească, în chinovar; semnătura domnească m.p., central, în filacteriu.

1813 mai 5

Voivode Ioan Gheorghe Caragea, Ruler of Wallachia, empowers the hermitage Tiganesti the exemption from the taxes and 30 Gypsies.

† I, Ioan Gheorghe Caragea, Voivode and Ruler of all Wallachia (1)

The Most Beloved and Glorified God into the Cross, with His unspeakable wisdom, accomplished all those beneath the sun and on earth for human benefit and need, completely and in everything, the rulers of this country (how many were by the possibility of the human nature) thank Him with good deeds and their goodness. They have made countless means to increase the good fortune of their subjects, both politically by drawing up and making the laws necessary for human life, and ecclesiastical, which is the thing most useful to Christianity, building with love and Christian zeal monasteries and churches, some in human settlements for gathering the people to services and others in the wilderness, in quiet and undisturbed places for those who leave behind the laity and choose to serve God living alone.

By the will and help of God, I was also enthroned on the Seat of this country protected by God, for which I have an undenied duty to consistently and unchangingly guard the settlements and the organizations, the donations ordained for the glory of God at the holy establishments of my forefathers, founders late into happiness, Voivodes, bishops and boyars, who have in time postponed or forgotten to put them into work, as we have added to the eternal remembrance of the late founders and of our own.

So, His Holiness, Dosithei, former Metropolitan, informed through a report, brother Voivode Constantin Ipsilanti that the Turbati hermitage in the South Ilfov which was built long ago in the wilderness, is inhabited by nuns who guard the monastic canons and live quietly, away from worldly disturbances. Then, lately, because the people have increased in number and the the village has no parish church, all the men and women went to the church of the hermitage, listening all together to the holy Mass; the same situation is with the Hagi Dina Hermitage here in Bucharest, which is surrounded by a slum that has no parish church, and the slumdwellers also went to the hermitage church; and because of this, the order of the late founders was disregarded and changed, that one according to which these holy dwellings were built only for those who lead a lonely life.

In order to make things wright, taking into account that the Tiganesti Hermitage of nuns led by the hegumen of Caldarusani is like an island surrounded by water and isolated into the woods, where the number of nuns increased day by day flourishing and enhancing in good deeds, His Holiness decided that the above-mentioned hermitages, Turbati and Hagi Dina, to become subject to Tiganesti with all their movable and immovable assets, and all the nuns shall move from both hermitages to Tiganesti, an the church of the Turbati hermitage shall remain a parish church for the village there. And the Hagi Dina hermitage shall remain a metochion of the hermitage Tiganesti. Because, if any nun will come from there to Bucharest with personal affairs or for the hermitage, she wouldn’t have to go to people's homes, but to go to the metochion. The Mother Superior from Tiganesti will also appoint an Iconom and two nuns to take care of the hermitage and to receive under protection to the hermitage the women who were persecuted by the trial with their husbands here, at the Metropolitanate and, until their trial will be clarified, they should stay in custody. They should have also prepared the necessary food and money for all the necessaries, and the surplus of all the income shall go to Tiganesti.

This decision of His Holiness, according to the pastoral and spiritual duty have been received with Christian zeal and decided that both hermitage, Turbati and Hagi Dina with all their movable and immovable assets, and all the royal donations they would receive shall remain subject to hermitaje Tiganesti, and all the nuns from both hermitages shall move there.

All these being set, have been given under the spiritual advice and leadership of the abbot of the holy Monastery Caldarusani, as well as the life of the nuns after they sat down at the hermitage shall be led inside the hermitage and shall all have a communal life according to the disposition and decisions of the great Vasilie and the other Holy Fathers.

None of the nuns is allowed to keep any think for special personal enrichment, no money, not things, or movable or immovable assets, but all to be donated for the community under the rule of the Mother Superior and according to their needs.

The monastery’s administration shall be made for the community at the refectory, and not in personal cell but only for those who are ill. No nun is allowed to get out the hermitage without the Mother Superior’s command, for begging of for any other personal needs, and those who are sent for communal needs are bound not to resist the order.

Any of the nuns who shall not obey in service, or is long-tongued, quarrelsome, or troublemaker, after the first and second investigation, when she will be isolated in order to not disturb the other nuns, the Mother Superior is allowed to banish her from the hermitage.

Inside the church the proper administration shall be kept according to the communal pattern and those who have teaching shall be subject and obedient to the Mother Superior, and not to read or sing without command, nor to resist when they are ordered to, to respect their monastic order they belong to and follow the rules as possible.

In order not to make troubles or quarrel at the time the Mother Superior will die, another Mother Superior cannot be brought from outside, but from among the community of the nuns who live inside the hermitage Tiganesti, and shall be chosen as the most skilful of all by the abbot of Caldarusani. And because this was seen as a great work with good aims, and hope of plenty in spirit, with nuns' conduct pleasing to God, His Highness made them a royal donation to help them have all they need, and donate them servants to keep them, twenty quarts of millet, exemption from two taxes which were of hermitage Tiganesti, exempt and defended with the royal seal according to the Treasury decision as to be for the holy hermitage and to cover the nuns' needs.

They also can have a salt boulder each year from the salt mines, one hundred fifty with forty as the hermitage had before; also exempt the sheep the hermitage will have for sheep raising, also take from the customs Gherghita one hundred thalers to be spent for oil, incense and wax for the holy hermitage. And this money shall be given by the customs officer in addition to the money collected from customs duties.

Thus, when I saw the good administration of this monastery, not only I enhanced the donations mentioned above, but I gave to the holy establishment other ten foreign servants without pretending any tax, in order to be thirty servants who will be given the certificates by the county's intendents and will receive my confirmation as they will be given to the hermitage for its support and for its development, and for me and my parents to be an eternal remembrance.

So, we ask for other brothers Rulers who will come after us to protect this Christian Seat and to be kind to renew and enhance these donations and decisions, and make good deeds to be remembered.

And we certify this deed with my own faith, I, Voivode Ioan Gheorghe Caragea, and with the faith of my beloved sons Voivode Gheorghie Caragea, Voivode Constantin Caragea, and witnesses are the honourable and faithful boyars of my royal Divan: pan Constandin Filipescu ban, pan Radu Golescu vornic of the Upper Land, pan Grigorie Brâncoveanu treasurer, pan Grigore Ghica chancellor of the Upper Land, pan Radu Slatineanu, vornic of the Lower Land, pan Dumitrașco Racoviță thir vornic, pan Istrate Cretulescu forth vornic, pan Iordache Slatineanu chancellor of the Lower Land, pan Costandin Sutu hatman, pan Mihalache Manu vornic of police, pan Mihalache Sutu spatar, pan Costandin Vlahuta postelnic, pan Athanasie Hristopoulo chancellor of foreign affairs, pan Nestor clucer, pan Alexandru Mavrocordat tax collector, pan Dimitrie Manu comis and stewart, pan Grigorie Ghica chancellor of the Upper Land.

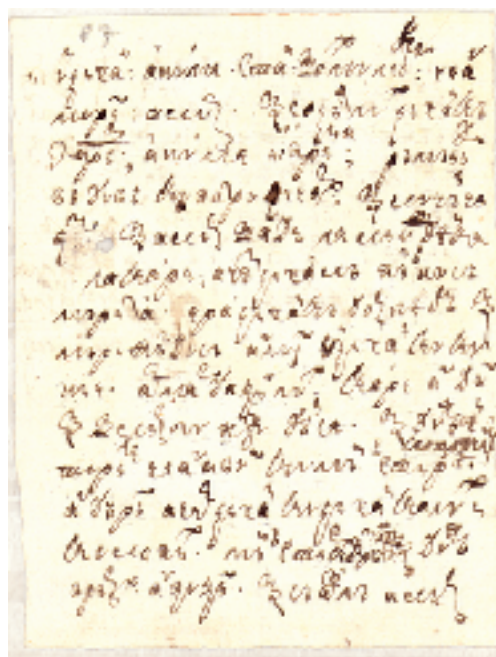
And this deed was written in the first year of my first Reign, here, in the city of my Seat, Bucharest, in the year 1813 since the birth of the Lord God and our Saviour, Jesus Christ, May 5th, by Chirita, chancellor of the Divan.

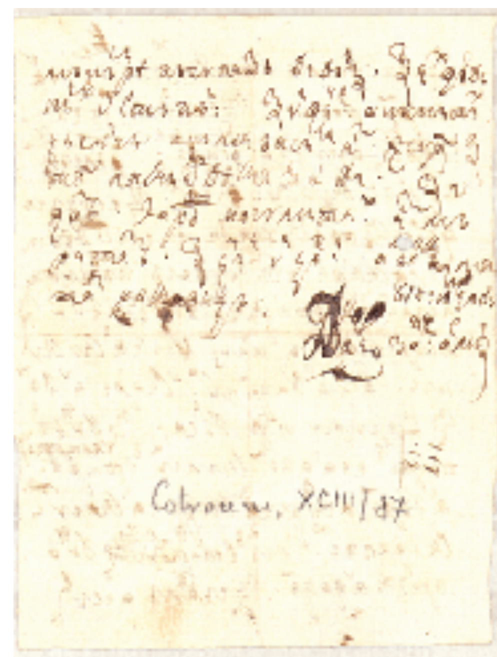
† I, Ioan Gheorghe Caragea, Ruler of all Wallachia, by the mercy of God. (2)

Grigorie Ghica chancellor, procit

ANR, SANIC, fund of *Țigănești Monastery,* VI/5
Orig. (780x540 mm), watermark, round seal, applied in cinnabar; the title, the initial, the royal monogram, in cinnabar; the royal signature m.p., central, in phylactery.

(1) † Іѡ Іѡан Геѡрге Карача воевода и господарь земле Влахиское. (2) (royal monogram in cinnabar): Іѡ Іѡан Геѡрге Карача воевода и господарь земле Влахиское.

Cotroceni, XCIII/87

1815 iulie 26

Raport al lui Danciu, zapciu armășesc, referitor la țiganca Oprica, soția lui Stan Șoimulescu, fugiți de la mânăstirea Cotroceni, împreună cu patru feciori și cinci fete.

Un țigan, anume Stan Șoimulescu, ce au murit acum și soția lui, țigancă iarăși, anume Oprica, rămânând văduvă cu patru feciori și cu cinci fete și acum șade la Chioșdeanca; la care, acea țigancă până nu se mărita era țigancă domnească și măritându-se a luat un țigan cu cununie, almardagiului, [<tc. Mardagi= negustor de vechituri] care au dat și schimbu cu dânsa. Și după sineturile ce au avut cu mânăstirea Cotroceni au dăruit acel țigan cu țiganca lui și cu copii mânăstirii Cotroceni.

După vremi au fugit și să află acum mânăstirea păgubașă de dânșii și ei făr' de niciun stăpân și un fecior a numitei țigănci, anume Vasile, este însurat, și tot la Chioșdeanca, și a da și o fată, iarăși a numitei, este măritată și ține un țigan al Voicăi Racoviță.

1815 iulie 26

ss. Danciu, zapciu armășesc

Arhivele Naționale, Serviciul Arhive Naționale Istorice Centrale, fond Mânăstirea Cotroceni, XCIII/87. Original (13, 5 x 10, 5 cm).

1815, July 26

Report of Danciu, zapciu of Armas, regarding the Gypsy woman Oprica, wife of Stan Soimulescu, fled from Cotroceni Monastery, together with their four sons and five daughter.

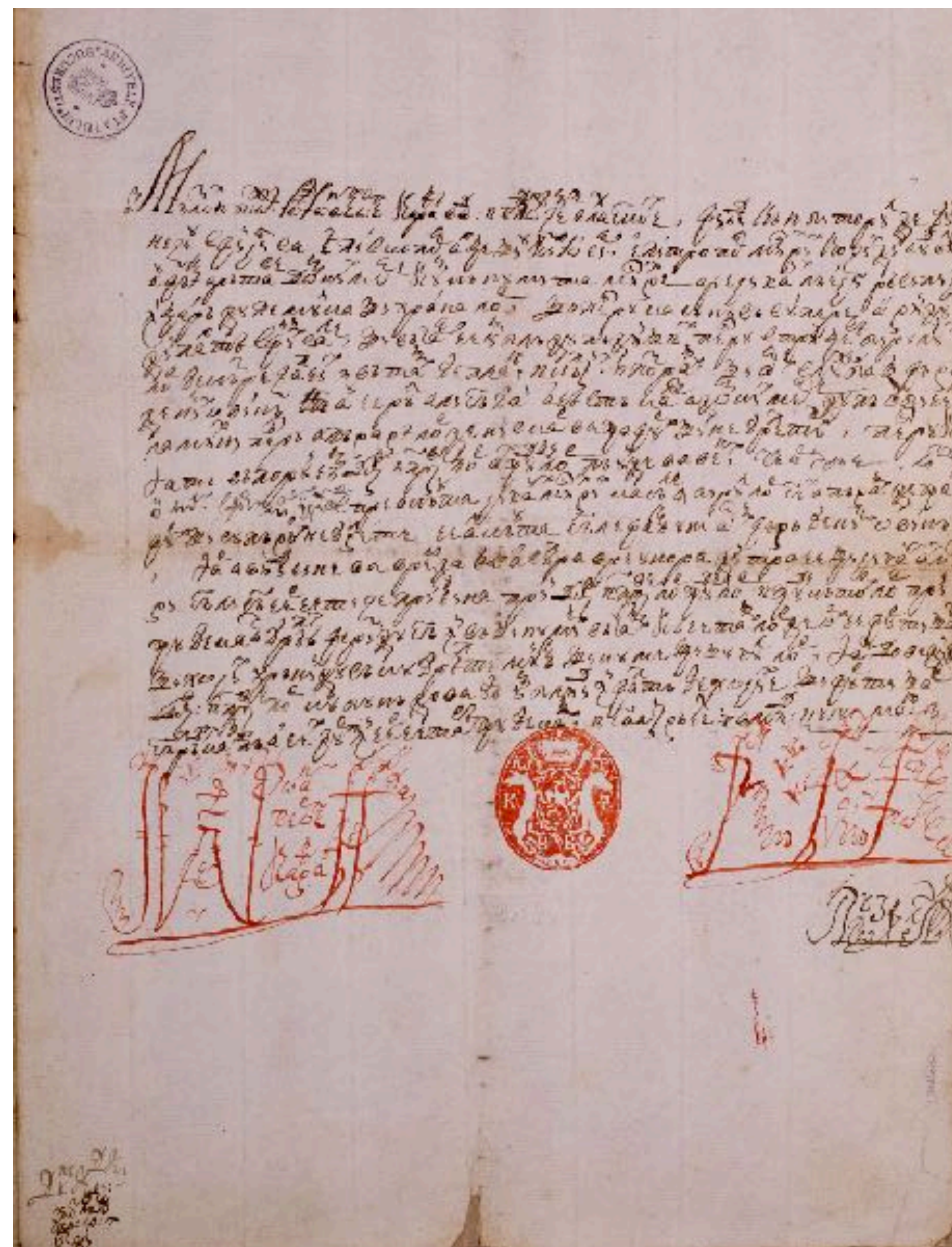
The Gypsy named Stan Soimulescu, is dead now, and his Gypsy wife, namely Oprica, widow now with four sons and five daughter, lives in Chiosdeanca; that Gypsy woman was a royal court Gypsy until she got married to a Gypsy belonging to a rummage seller who made an exchange for her. And according to the deeds they've made with Cotroceni Monastery, they donated that Gypsy and his wife and children to the Cotroceni Monastery.

After some time, they run away, and the monastery is damaged by them, and they have no master; and one of the Gypsy woman's sons, named Vasile is married also in Chiosdeanca, and one of her daughters is married to a Gypsy belonging to Voica Racovita.

1815, July 26

ss. Danciu, *zapciu of Armas*

National Archives, Department for History Central National Archives, fund of Cotroceni Monastery, XCIII/87. Original (13, 5 x 10, 5 cm).

1818 mai 3

Ioan Gheorghe Caragea vv., domn al Țării Românești, poruncește ispravnicilor de județe să sprijine pe Gheorghe logofăt, omul episcopului Argeșului, chir Iosif epitrop al mânăstirii Cozia, pentru strângerea birului de la țiganii lăieți ai mânăstirii.

† Din mila lui Dumnezeu, Io˂an˃, Ioan Gheorghe Caragea, voievod și domn al Țării Românești (1), fiindcă iubitorul de Dumnezeu, Sființia Sa, episcopul Argeșiu(lui), chir Iosif, episcopul mănăstirii Cozii din sud Vâlcea, au făcut arătare domnii mele cum că numita mânăstire are țigani lăeți risipiți în țară după munca și hrana lor. Și, pentru ca să nu să supere orânduitu din partea Sființiei Sale și vătaf ce umblă după dânșii pentru strângerea birului lor de către zapcii, i vatașii de plai, i căpitani, i poterași și alți slujbași, făr de nicio vină, au cerut a li să da această carte a domnii mele, după obiceĭu la mână pentru apărarea de niscarva jafuri și nedreptăți. Pentru care, iată, vă poruncesc dumneavoastră ispravnicilor ai județelor pe unde va veni Georghe logofăt, omul Sfinții lui pre a căuta țiganii mânăstirii ca să le facă unii alții, fără de nicio vină.

Iar, având cineva vreo dovadă asupra vreunora dintr-acești țigani ai mânăstirii, să li să cerceteze prin dumneavoastră ispravnicilor judeților i judecătorilor, prin judecată dreaptă, feridu-să însă și numiții vătași că cetașii lor de orice furtișag și hoții hrănindu-să cu dreaptă muncă și cu meșteșugul lor, iar, dovedindŭ dumneavoastră ispravnicilor cu bună dovadă, umblând în faptă de hoție și furtișag, să-i rădicați pe acei juri în cercetarea judecății.

Și ispravnic, singură spusa domniei mele. (2)

1818 maĭu 3

† Io˂an˃, Ioan Gheorghe Caragea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn. (3)

Procit: vel logofăt.

ANR, SANIC, fond *Mânăstirea Cozia* , XLVII/116.

Orig. (350x240 mm), difolio, monograma și sigiliu oval (35x30mm), în chinovar.

(1) † Милостїю Божїю Їw Iwан Гewрге Караца воевода и господинь земле Влахское. Дават господство ми сїю повеленїе господства ми
(2) И ис<правник> саам реч г<о>с<по>д<ст>в<о> ми
(3) (Monograma domnească, în chinovar): † Їѡ҃ Iwан Гewрге Караца воевод милостїю Божїю господинь

1818 May 3

Voivode Ioan Gheorghe Caragea, Ruler of Wallachia, commands the intendents of counties to support chancellor Gheorghe, the man of the bishop of Arges, chir Iosif church trustee of the Cozia Monastery, in collecting the tax from the laieti Gypsies of the monastery.

† I, Voivode Gheorghe Caragea, Ruler of Wallachia (1) by the mercy of God , as the lover of God, His Holiness, the bishop of Arges, chir Iosif, the bishop of the Cozia monastery in the south of Valcea, showed me that the named monastery has Gypsies spread in the country after their work and food.

And in order not to upset the one appointed by his Holiness and the bailiff who walk after them for the collection of taxes by the gendarmes, and the field bailiffs, the captains and the soldiers and other servants who have no fault, they asked me to give them this letter in hand, according to custom, to defend themselves from robberies and injustices. Therefore, behold, I command you, intendents of the counties where the chancellors Gheorghe, the man of His Holiness, will come to look for the gypsies of the monastery, to help each other.

And if anyone has any proof of any of these Gypsies of the monastery, let them be investigated by you intendents of the counties and judges, by the right judgment, but also keeping the named bailiffs and their band members away from any theft and thievery, so that they would provide with their honest work and their craft; and if you, intendents, will have good evidence that they do deeds of thievery and theft, pick them up and investigate them to be judged.

The intendent, the only word of mine. (2)

1818 May 3

† Io˂an˃, Ioan Gheorghe Caragea Voivode and Ruler by the mercy of God. (3)

Procit: chancellor.

ANR, SANIC, fund of *Cozia Monastery*, XLVII/116.

Orig. (350x240 mm), difolio, monogram and oval seal (35x30mm), in cinnabar.

(1) † Милостїю Божїю Їw Iwан Гewрге Караца воевода и господинь земле Влахское. Дават господство ми сїю повеленїе господства ми
(2) И ис<правник> саам реч г<о>с<по>д<ст>в<о> ми
(3) (Royal monogram, in cinnabar: † Їѡ҃ Iwан Гewрге Караца воевод милостїю Божїю господинь

1820 aprilie 8

Zapis al lui Iordache vistierul prin care adeverește că a primit de la Episcopia Argeș 275 taleri pentru o țigancă a sa, Gherghina.

Pentru o țigancă a mea, anume Gherghina sin Ion Târcol ce ține întru căsătorie pe un țigan al Sfintei Episcopii Argeșu, anume Ion, care țigancă fiind luată din țigănia mea cu scrisoarea Sfintei Episcopii în vremea când s-au aflat epitrop Niculae Rătescu când, atunci, au făcut și învoire Sfânta Episcopie cu epitropul ca în locul mai sus numitei țigănci să mi se dea alt suflet de țigan schimb.

Anume, dar, făcând cerere de la Sfânta Episcopie sa mi se da acel schimb, am făcut învoire cu Sfânta Episcopie ca, în locul schimbului, să mi să răspunză taleri, două sute șaptezeci și cinci, care bani după a mea învoire mi-au răspuns Sfânta Episcopie.

Și, pentru ca să fie știut că i-am primit pe toți deplin în mâinile mele și de acu'nainte nu mai am vreo altă cerere, am dat acest zapis la Sfânta Episcopie supt a mea iscălitură.

ss. Iordache vistier

Arhivele Naționale, Serviciul Arhive Naționale Istorice Centrale, fond *Episcopia Argeș*, LXIX bis/ 123. Original (20x14,5 cm), difolio, filigran.

1820, April 8

Treasurer Iordache's deed certifying that he received 275 thalers from the Arges Episcopacy for a Gypsy woman, Gherghina.

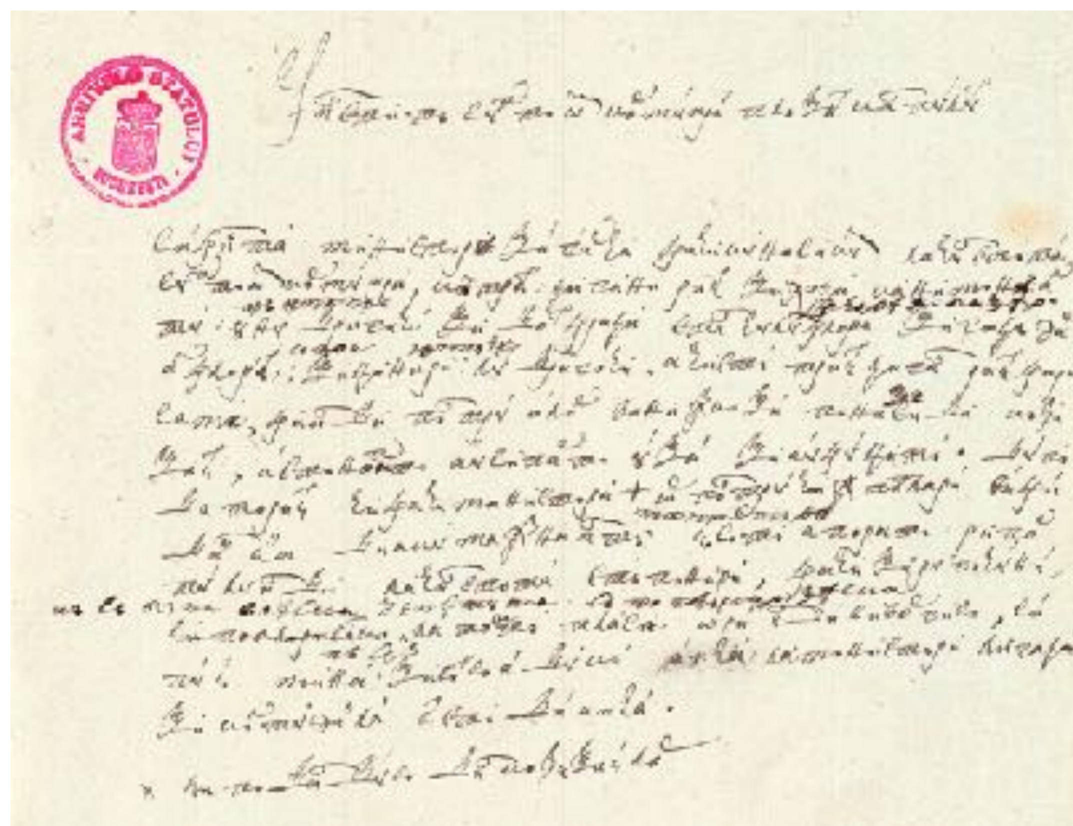
A Gypsy woman, property of mine, namely Gheorghina, daughter of Ion Tarcol, who is married to a Gypsy belonging to the Holy Episcopacy of Arges, namely Ion, was taken from my Gypsy abode through a letter of the Holy Episcopacy in the time of the church trustee Niculae Ratescu and I then made an agreement with the Holy Episcopacy and the church trustee that in exchange for the above-called Gypsy woman to give me another Gypsy in exchange. However, after I made a request to the Holy Episcopacy to give me the Gypsy in exchange, I negotiated with the Holy Episcopacy that, instead of the exchange, to give me two hundred and seventy-five thalers, with which the Holy Episcopacy agreed. And, in order to be known that I received all the cash in my hands and that I have no claim from now on, I gave this deed to the Holy Episcopacy, under my own signature.

1820, April 8

ss. Trasurer Iordache

National Archives, Department for History Central National Archives, fund of Arges Episcopacy, LXIX bis/123.

Original (20x14,5 cm), difolio, watermark.

<după 1830>

Ordinul Subocârmuirii plășii Câmpului prin care se face cunoscut ca să dea ordine pentru prinderea a trei țigani ce au fugit de la mănăstirea Segarcea.

Cinstită Suborcârmuire a plășii Câmpului

Sfânta mânăstire Şegarcea face cunoscut la Cinstita Suptocârmuire că trei țigani răi și hoți ca nimeni altul, unul, anume Drăghici, și doi frați, Stanciu lui Florea și Ghiță, iar al lui Florea, care și gineri iubitei lui Drăghici, acești trei țigani ai ei fără .seamă, fiind pentru a lor vină, încă și până își va da căzășie ei, astă noapte au spart ușa și au fugit .După datoria ce face mânăstirea or pentru ce întâmplare, să fie de acum înainte mânăstirea apărată, raportul luând la cinstita stăpânire, face și rugăciuni să binevoiască cinstita să toplicarișească la toată plasa, oriunde se vor găsi, să pue mâna pe ei și să-i aducă aici la mânăstire legați.

Și cheltuiala este de aicea.

Lepădându-se de chezășia lor

Arhivele Naționale, Serviciul Arhive Naționale Istorice Centrale, fond *Mânăstirea Zlătari*, XXVII/ 181. Original (24x20 cm), filigran.

After 1830

The order of the Governor of Campului plasa through which it is brought into notice that orders shall be given for the capture of three Gypsies who fled from the Segarcea Monastery.

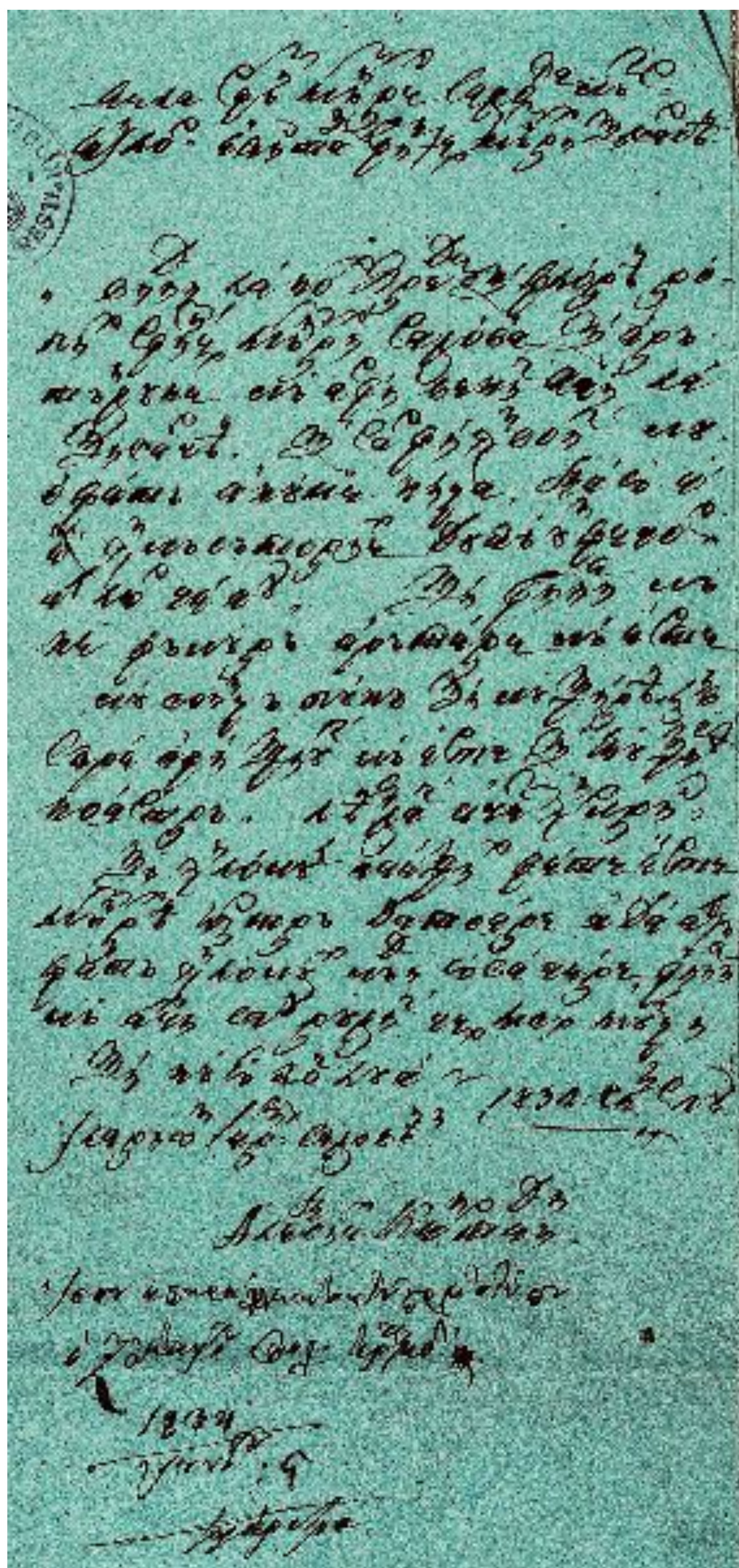
Honourable Governor of Campului plasa

The Holy Monastery Segarcea informs the Honourable Governor that three Gypsies, bad and thieves as no one else, namely Draghici and two brothers Stanciu son of Florea and Ghita son of Florea, who was also Draghici' son-in-law, they, by their own fault and until they could guarantee for themselves, they broke down the door last night and fled. For the monastery to do its holy duty and for any incidence, the monastery shall be defended from now on. Prayers will also be done to indulge the honest government to convey in all the plasa that wherever the Gypsies will be found, to catch them and bring them back in chain to the monastery.

And the expense will be made here.

Giving up their guarantee.

National Archives, Department for History Central National Archives, fund of Zlatari Monastery, XXVII /181. Original (24x20 cm), watermark.

1832 ianuarie 28

Adresa mănăstirii Sadova către epitropii mănăstirii Segarcea in privința căsatoriei unei țigan.

Dela Sfintei mânăstiri Sadova către dumnealor epitropii Sfintei mânăstiri Șegarcea

Viind la noi Preda și Florea, robii Sfintei mânăstiri Sadova și arătându-ne că ar fi venit aci la Șegarcea și s- ar fi învoit cu o fată, anume Nița , ca să o ia în căsătorie după un fecior al lor ce au.

Și, fiindcă ne făcură arătare că este cu voiință bună și cu știrea ei spre a fi știut că este și cu știrea noastră, le-am dat acest înscris și, în locul aceștii fete este mânăstirea datoare a da altă fată în locul când se va cere, fiindcă aci s-au rudit cei mai mulți și nu să pot lua.

1832 ianuarie 28

ss. † Larion, ieromonah Sadovei

ss. Alecsei Constandin

Arhivele Naționale, Serviciul Arhive Naționale Istorice Centrale, fond *Mânăstirea Zlătari*, XVIII/ 71. Original (41x12,5 cm), filigran.

1832, January 28

Letter of Sadova Monastery to the church trustees of Segarcea Monastery regarding the marriage of a Gypsy woman.

From the Holy Sadova Monastery to the church trusteed of the Holy Segarcea Monastery

Preda and Florea, slaves of the Holy Sadova Monastery, came to us and told us that they came here, at Segarcea, as they have agreed with a girl named Nita to be wedded to one of their sons.

And, as they have shown us that this was willingly and with her knowledge, in order to certify that this is with our own knowledge, we gave them this letter and in exchange for that girl the monastery remain in debt to give another girl when asked, because here many are relatives of each other and cannot marry each other.

1832, January 28

ss. † Larion, hieromonk of Sadova

ss. Alecsei Constandin

National Archives, Department for History Central National Archives, fund of Zlatari Monastery, XVIII /71.

Original (41x12,5 cm), watermark.

1835 aprilie 28

Însemnare în care se arată unde se află un țigan, rob al mânăstirii Zlătari, care a fugit ca să scape de robie.

În satul Baldovinești și Beloasa, la jupân Mărin și la Barbu cârciumariu, la Lazăr cărciumariu, acolo se află acest țigan.

1835 aprilie 28

Arhivele Naționale, Serviciul Arhive Naționale Istorice Centrale, fond *Mânăstirea Zlătari, XXVII*/ 52.

Original (6x18 cm)

1835, April 28

A note showing where could be found a certain Gypsy, a slave of the Zlătari Monastery, who ran to escape the slavery.

In the village of Baldovinești and Beloasa, at master Mărin and at tavrner Barbu, at taverner Lazăr, there is this Gypsy.

1835 April 28

National Archives, Department for History Central National Archives, *fund of Zlatari Monastery*, *XXVII/52*.

Original (6x18 cm).

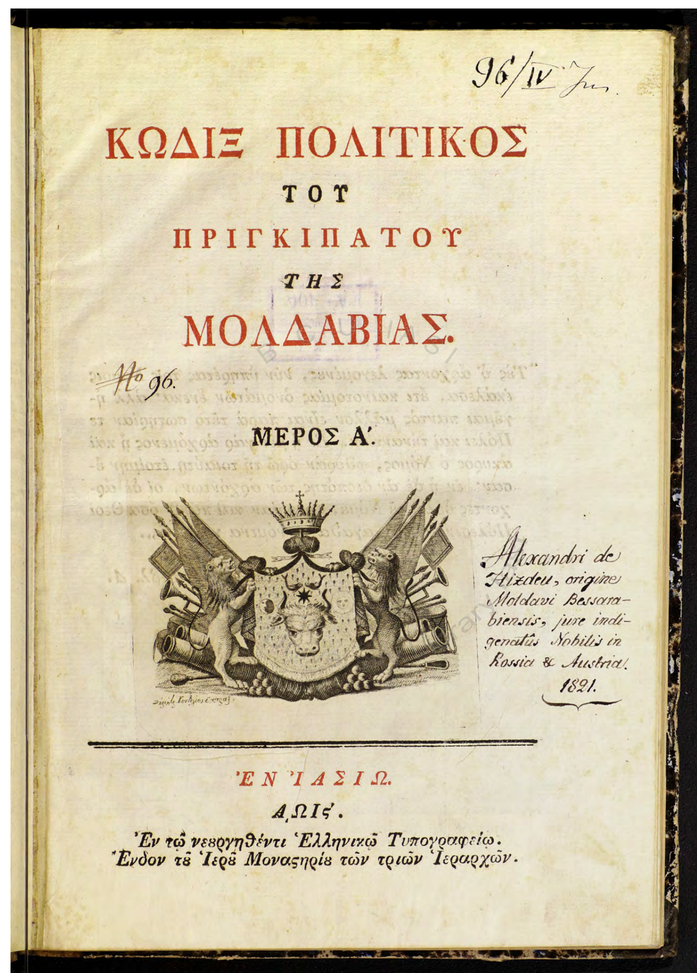
Secțiunea 2

Legislație referitoare la robie

Section 2

Legislation regarding the slavery

Codul Civil Calimah, 1817. Moldova / The Calimah Civil Code, 1817. Moldova

96/IV 7

ΚΩΔΙΞ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ

ΤΟΥ

ΠΡΙΓΚΙΠΑΤΟΥ

ΤΗΣ

ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ.

No 96.

ΜΕΡΟΣ Α'.

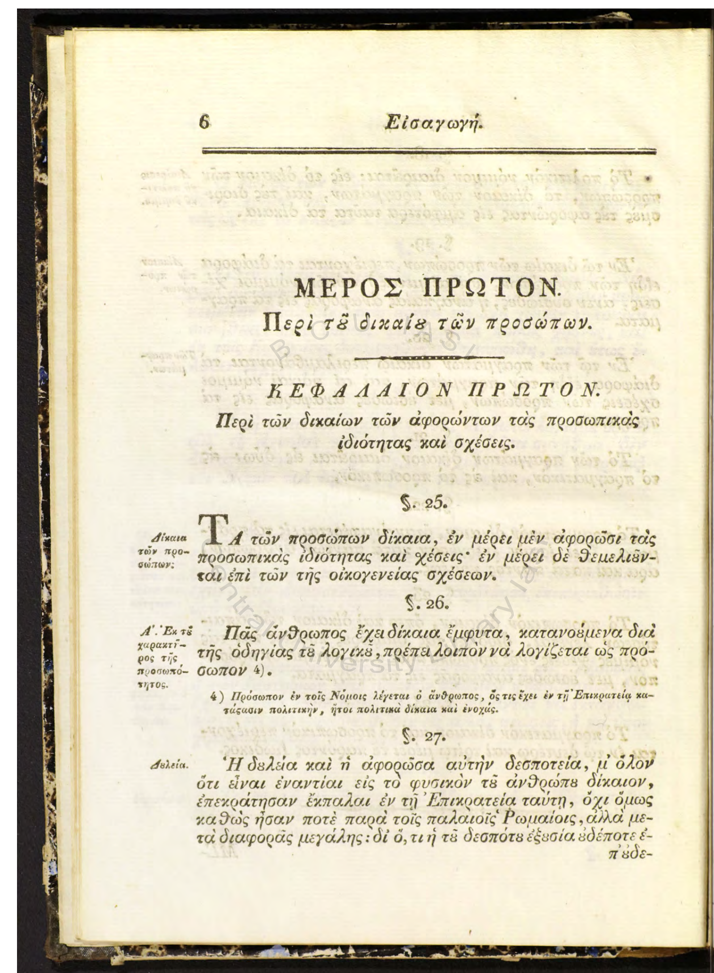
Alexandri de Hizdeu, origine Moldavi Bessarabiensis, jure indigenatûs Nobilis in Rossia & Austria. 1821.

ἘΝ ἸΑΣΙΩ.

ΑΩΙϚ'.

Ἐν τῷ νεȣργηθέντι Ἑλληνικῷ Τυπογραφείῳ.

Ἔνδον τȣ̃ Ἱερȣ̃ Μοναςηρίȣ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν.

6 Εἰσαγωγή.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τȣ̃ δικαίȣ τῶν προσώπων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῶν δικαίων τῶν ἀφορώντων τὰς προσωπικὰς ἰδιότητας καὶ σχέσεις.

§. 25.

Δίκαια τῶν προσώπων: ΤΑ τῶν προσώπων δίκαια, ἐν μέρει μὲν ἀφορῶσι τὰς προσωπικὰς ἰδιότητας καὶ σχέσεις· ἐν μέρει δὲ θεμελιȣ̃νται ἐπὶ τῶν τῆς οἰκογενείας σχέσεων.

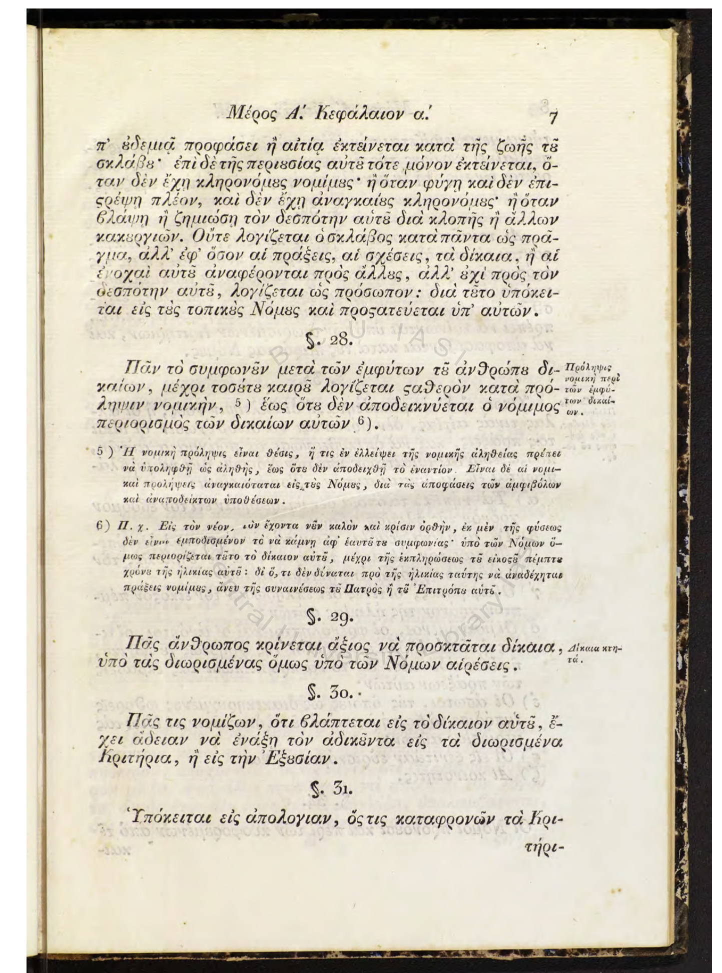
§. 26.

Α'. Ἐκ τȣ̃ χαρακτῆρος τῆς προσωπότητος. Πᾶς ἄνθρωπος ἔχει δίκαια ἔμφυτα, κατανοȣ́μενα διὰ τῆς ὁδηγίας τȣ̃ λογικȣ̃, πρέπει λοιπὸν νὰ λογίζεται ὡς πρόσωπον 4).

4) Πρόσωπον ἐν τοῖς Νόμοις λέγεται ὁ ἄνθρωπος, ὅς τις ἔχει ἐν τῇ Ἐπικρατείᾳ κατάστασιν πολιτικὴν, ἤτοι πολιτικὰ δίκαια καὶ ἐνοχάς.

§. 27.

Δȣλεία. Ἡ δȣλεία καὶ ἡ ἀφορῶσα αὐτὴν δεσποτεία, μ' ὅλον ὅτι εἶναι ἐναντίαι εἰς τὸ φυσικὸν τȣ̃ ἀνθρώπȣ δίκαιον, ἐπεκράτησαν ἔκπαλαι ἐν τῇ Ἐπικρατείᾳ ταύτῃ, ὄχι ὅμως καθὼς ἦσαν ποτὲ παρὰ τοῖς παλαιοῖς Ῥωμαίοις, ἀλλὰ μετὰ διαφορᾶς μεγάλης: δί ὅ, τι ἡ τȣ̃ δεσπότȣ ἐξȣσία ȣ̓δέποτε ἐπ' ȣ̓δε-

Μέρος Α'. Κεφάλαιον α'. 7

π' ȣ̓δεμιᾷ προφάσει ἢ αἰτίᾳ ἐκτείνεται κατὰ τῆς ζωῆς τȣ̃ σκλάβȣ· ἐπὶ δὲ τῆς περιȣσίας αὐτȣ̃ τότε μόνον ἐκτείνεται, ὅταν δὲν ἔχῃ κληρονόμȣς νομίμȣς· ἢ ὅταν φύγῃ καὶ δὲν ἐπιςρέψῃ πλέον, καὶ δὲν ἔχῃ ἀναγκαίȣς κληρονόμȣς· ἢ ὅταν βλάψῃ ἢ ζημιώσῃ τὸν δεσπότην αὐτȣ̃ διὰ κλοπῆς ἢ ἄλλων κακȣργιῶν. Οὔτε λογίζεται ὁ σκλάβος κατὰ πάντα ὡς πρᾶγμα, ἀλλ' ἐφ' ὅσον αἱ πράξεις, αἱ σχέσεις, τὰ δίκαια, ἢ αἱ ἐνοχαὶ αὐτȣ̃ ἀναφέρονται πρὸς ἄλλȣς, ἀλλ' ȣ̓χὶ πρὸς τὸν δεσπότην αὐτȣ̃, λογίζεται ὡς πρόσωπον: διὰ τȣ̃το ὑπόκειται εἰς τȣ̀ς τοπικȣ̀ς Νόμȣς καὶ προςατεύεται ὑπ' αὐτῶν.

§. 28.

Πρόληψις νομικὴ περὶ τῶν ἐμφύτων δικαίων. Πᾶν τὸ συμφωνȣ̃ν μετὰ τῶν ἐμφύτων τȣ̃ ἀνθρώπȣ δικαίων, μέχρι τοσȣ́τȣ καιρȣ̃ λογίζεται ςαθερὸν κατὰ πρόληψιν νομικὴν, 5) ἕως ὅτȣ δὲν ἀποδεικνύεται ὁ νόμιμος περιορισμὸς τῶν δικαίων αὐτῶν 6).

5) Ἡ νομικὴ πρόληψις εἶναι θέσις, ἥ τις ἐν ἐλλείψει τῆς νομικῆς ἀληθείας πρέπει νὰ ὑποληφθῇ ὡς ἀληθὴς, ἕως ὅτȣ δὲν ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον. Εἶναι δὲ αἱ νομικαὶ προλήψεις ἀναγκαιόταται εἰς τȣ̀ς Νόμȣς, διὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν ἀμφιβόλων καὶ ἀναποδείκτων ὑποθέσεων.

6) Π. χ. Εἰς τὸν νέον, τὸν ἔχοντα νȣ̃ν καλὸν καὶ κρίσιν ὀρθὴν, ἐκ μὲν τῆς φύσεως δὲν εἶναι ἐμποδισμένον τὸ νὰ κάμνῃ ἀφ' ἑαυτȣ̃ τȣ συμφωνίας· ὑπὸ τῶν Νόμων ὅμως περιορίζεται τȣ̃το τὸ δίκαιον αὐτȣ̃, μέχρι τῆς ἐκπληρώσεως τȣ̃ εἰκοσȣ̃ πέμπτȣ χρόνȣ τῆς ἡλικίας αὐτȣ̃: δί ὅ, τι δὲν δύναται πρὸ τῆς ἡλικίας ταύτης νὰ ἀναδέχηται πράξεις νομίμȣς, ἄνευ τῆς συναινέσεως τȣ̃ Πατρὸς ἢ τȣ̃ Ἐπιτρόπȣ αὐτȣ̃.

§. 29.

Δίκαια κτητά. Πᾶς ἄνθρωπος κρίνεται ἄξιος νὰ προσκτᾶται δίκαια, ὑπὸ τὰς διωρισμένας ὅμως ὑπὸ τῶν Νόμων αἱρέσεις.

§. 30.

Πᾶς τις νομίζων, ὅτι βλάπτεται εἰς τὸ δίκαιον αὐτȣ̃, ἔχει ἄδειαν νὰ ἐνάξῃ τὸν ἀδικȣ̃ντα εἰς τὰ διωρισμένα Κριτήρια, ἢ εἰς τὴν Ἐξȣσίαν.

§. 31.

Ὑπόκειται εἰς ἀπολογίαν, ὅς τις καταφρονῶν τὰ Κριτήρι-

CODUL CALIMACH

„27. Robia și aceia cu privire cătră dînsa urmată stăpînire deși sunt împotriva firescului drit al omului, s-au urmat din vechime în prințipatul acesta, însă nu așa precum romanii într-o vreme au urmat, ci cu o mare deosebire. Căci aice puterea stăpînului nu poate vreodineoară supt nici un cuvânt sau pricină a se întinde asupra vieții robului; iar asupra averii lui, atunce numai, când nu va avea legiuți clironomi sau când, fugind fără a se mai întoarce, nu va avea neapărați clironomi [moștenitori] (precum sunt fii și părinții), sau când va vătăma ori va păgubi pe stăpânul său prin furtușag sau alte rele urmări. Dintre aceste vederat se cunoaștecă robul nu se socotește întru toate ca un lucru, ci în cât faptele, legăturile, driturileși îndatoririle lui privesc cătră alții, iar nu cătră stăpânul său, se socotește el ca o persoană; drept aceia este robul supus pământeștilor legi și se apără de către ele."

PARTEA ÎNTĂI

Pentru dritul persoanelor

*CAP ÎNTĂI

Pentru driturile ce privesc către personalnicele însușiri și legături.

Driturile persoanelor.

§ 25. Driturile persoanelor, pe de o parte privesc către personalnicele însușiri și legături, iar pe de altă parte se întemeiază pe legăturile familiei.

A. Din haractirul personalniciei. Drituri firești

§ 26. Tot omul are drituri firești, care cu desăvîrșire se înțeleg prin povățuirea minții cuvîntătoare; deci dar trebue a se socoti ca o persoană (4).

(4) Persoană se zice în legi omul ce are într-un Stat stare politicească, adică politicești drituri și îndatoriri.

Robia.

§ 27. Robia și aceia cu privire către dînsa urmată stăpînire, deși sînt împrotiva firescului drit al omului, s-au urmat din învechime în prințipatul acesta, însă nu așa precum romanii într-o vreme au urmat, ci cu o mare deosebire. Căci aice puterea stăpînului nu poate vreodineaoră supt nici un cuvînt sau pricină a se întinde asupra vieții robului; iar asupra averii lui, atunce numai, cînd nu va avea legiuiți clironomi sau cînd, fugind fără a se mai întoarce, nu va avea neapărați clironomi

§ 26 *notă:* Drituri firești *ad* R: *om* G || 9 firești R: înăscute G || 10 minții cuvîntătoare R: rațiunii G || 15 s-au urmat R: a avut putere G || 16 prințipatul R: statul G | romanii . . . urmat R: era odinioară la vechii romani G || 17 aice R: *om* G.

(precum sînt fiii și părinții), sau cînd va vătăma ori va păgubi pe stăpînul său prin furtușag sau alte rele urmări. Dintre aceste vederat se cunoaște că robul nu se socotește întru toate ca un lucru, ci în cît faptele, legăturile, driturile și îndatoririle lui privesc către alții, iar nu către stăpînul său, se socotește el ca o persoană; drept aceia este robul supus pămînteștilor legi și se apără de către ele.

Iuridică presumție pentru driturile firești.

§ 28. Toate cele potrivite cu driturile firești a omului, după iuridica persumție (5) se socotesc temelnice, pînă cînd nu se devedește legiuita înmărginire a acestor drituri (6).

(5) Iuridica presumție este o zicere, care, în lipsa legiuitului adevăr, se cuvine a se socoti adevărată, pînă cînd se va dovedi din împrotivă; iar legiuitele presumții sînt prea trebuitoare în legi, la hotărîrea pricinilor celor îndoielnice și fără dovadă.

(6) Spre pildă; sprevrîstnicul, ce are întregimea minții și dreaptă judecată, firește nu este oprit a face de sineși tocmele, iar acest drit firesc este mărginit de către legi, pînă la împlinirea vîrstei de 25 ani, căci pînă atunce nu poate săvîrși fapte legiuite, fără primirea părintelui sau a epitropului său.

Driturile ce se pot cîștiga.

§ 29. Tot omul se socotește vrednic a-și cîștiga drituri, însă după rînduielile hotărîte de către legi.

Cererea driturilor.

§ 30. Fieștecarele, ce se socotește obijduit la dritul său, este volnic a pîrî pe obijduitoriu, la obicinuitele judecătorii sau la stăpînire.

§ 31. Este supus răspunderii acel ce, cu nebăgare de samă către judecătorii, va întrebuința însuși a sa putere, cum și acel ce va păși peste hotarul neprihănitei sale apărări, fără numai cînd se află în mare strîmtorire și în primejdia vieții.

§ 32. Și acele legiuite lucrări, ce privesc către particularnica avere a Domnului sau către chipurile cîștigării ce sînt întemeiate pe politiceștile drituri (precum dritul de a cumpăra, a vinde, a da sau a lua în năimală, a schimba, a clironomisi prin testamentul cuiva ș.c.l.), se cuvine a se judeca de către orînduitele judecătorii și a se hotărî după aceste legi.

B. Din lipsa vrîstei sau a minții.

§ 33. Acei ce, ori din nevrîstnicie, sau din lipsa minții, sau din alte pricini, nu-și pot povățui înseși a lor lucrări și a-și ocîrmui lucrurile lor, se apără de către legi mai cu din adinsul, ca să nu se asuprească în driturile lor, precum sînt:

1 (precum... părinții) R: *om* G || 2 urmări R: fapte G || 2—3 Dintre... că robul R: Robul nici G || 6 apără R: ocrotește G || 10 zicere R: teză G || 13 sprevrăstnicul R: tînărul G || 14 firesc R: al lui G || 15 săvîrși R: lua asupra-și G || 16 primirea R: consimțămîntul G || § 30 *nota* Cererea driturilor *ad* R: *om* G || 21—22 cu . . . întrebuința R: desprețuind judecătoriile, întrebuințează G || 32 povățui R: conduce G || 33 se apără R: sînt ocrotiți G | asuprească R: păgubească G.

THE CALIMACH CODE

Art. 27. Slavery and everything that has to do with ownership, although they are against the natural right of human beings, have been common of old in this Principality, not as the Romanians do for a while, but in a special way. For here the power of the master can never be extended upon the slave's life, under any circumstances; and upon his property only when he is not legally justified or has no heirs, or when, fleeing without returning, he will not necessarily have heirs (as are the sons and parents), or when he will harm or damage his master by theft or other wicked deeds. Also, it is clearly known that the slave is not considered as an object, and his deeds, connections, rights and duties in relation to others but not to his master are taken into account, so he is considered to be a person; therefore, the slave is subject to and is protected by secular laws.

Codul Civil Caragea, 1818. Țara Românească. Caragea Civil Code, 1818. Wallachia.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΤΟΥ

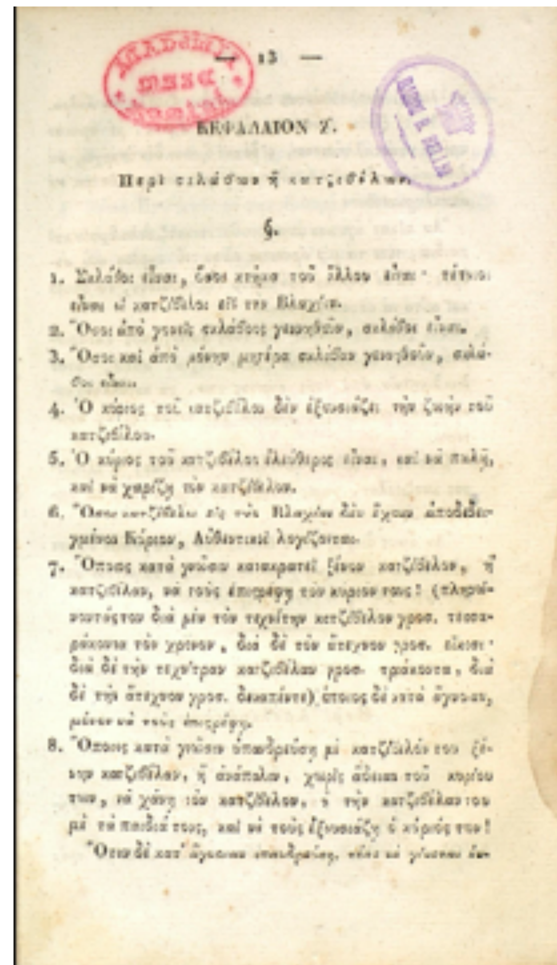
ΚΥΡΙΟΥ, ΚΥΡΙΟΥ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΤΖΑ

ΒΟΕΒΟΔΑ.

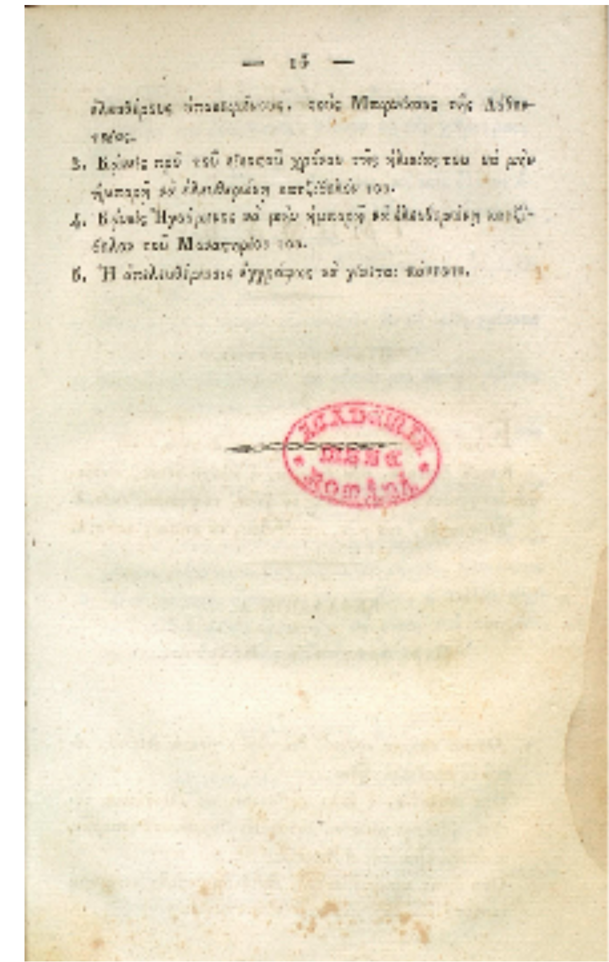
ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ, ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ.

1818.

— 13 —

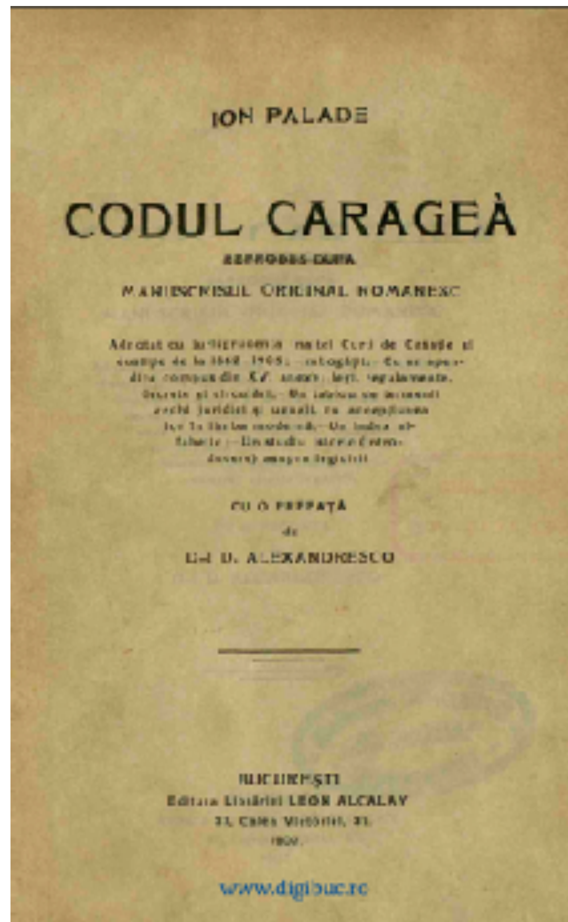
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ.

— 15 —

Capitolul VII.
Pentru robi și țigani

1.Robi sunt câți sunt dobândă altuia. „Acest fel sunt țiganii în Țara Românească. 2. Câți se vor naște din părinți robi sunt robi. 3. Și câți numai din mamă roabă se vor naște, sunt robi. 4. Stăpânul țiganului nu are putere asupra vieții țiganului. 5. Stăpânul țiganului e slobod să vânză, și să dăruiască pe țigan. 6. Câți țigani în Țara Românească, nu vor avea stăpânn cu dovadă, sunt domnești. 7. Cine cu știință va ținea întru a sa stăpânire țigan străin, sau țigancă, să-i dea înapoi stăpânului lor (plătindu-i pentru țiganul meșter taleri 40 pe an, iară pentru cel fără meșteșug taleri douăzeci, și pentru țigancă meșteră taleri treizeci și pentru cea fără meșteșug taleri cincisprezece) iară cine va ținea prin neștiință, numai să-l întoarcă înapoi. 8. Cine-și va cununa țiganul cu țigancă străină știind sau în potrivă, fără voia stăpânului lor, să piarză pe țigan sau pe țiganca lui cu copiii lor. Și să-i stăpânească stăpânul lor. „Iară când neștiind îi va cununa, atunci să se facă schimbul, mergând totdeauna țiganca după bărbat. „Când obrazul cel străin va avea meșteșug, să se schimbe iarăși cu meșter, iară de nu va fi asemenea să se prețuiască talentul meșteșugului său, și cu bani să se împlinească. „Țiganii ce se cunună prin neștiința stăpânului, de se va întâmpla să aibă și copii, atunci cei din partea bărbătească, sunt ai stăpânului bărbatului, iară partea femeiască este a stăpânului femeii, care și aceștia să se schimbe. 9. Câți țigani streini se vor socoti între cei domnești, aceștia întâmplându-se a se căsători după lege, de se vor cere prin judecată de stăpânii lor, să se schimbe, mergând nevasta supă bărbat cum s-au zis mai sus. 10. Care țigan se va cununa cu slobodă, sau care slobod se va cununa cu țigancă, fără știrea stăpânului lor, să se despartă. „Dar de se va dovedi că stăpânul lor au dat voie știind, atunci să nu se mai despartă, ci să rămâie amândoi sloboziți și să-i păgubească stăpânul lor. „

ION PALADE

CODUL CARAGEA

CU O PREFAȚĂ

BUCUREȘTI

CAP. IV.

CAP. V.

CAP. VI.

CAP. VII.

Pentru robi și țigani.

1. Robi sunt câți sunt dobândă altuia.

LIBERI, SCLAVI (ART. 6—10); LIBERAȚI (ART. 1 2). 9

slobod să vânză, și să dăruiască pe țigan.

6. Câți țigani în Țara Românească, nu vor aveà stăpân cu dovadă, sunt domnești.

7. Cine cu știință va ținea întru a sa stăpânire țigan străin, sau țigancă, să'i dea înapoi stăpânului lor (plătindu-i pentru țiganul meșter tl. 40 pe an, iară pentru cel fără meșteșug tl. douăzeci, și pentru țigancă meșteră tl. treizeci și pentru cea fără meșteșug tl. cincisprezece) iară cine va ținea prin neștiință, numai să'l întoarcă înapoi.

8. Cine'și va cununà țiganul cu țigancă străină știind sau în potrivă, fără voia stăpânului lor, să piarză pe țigan sau pe țiganca lui cu copiii lor. Și să'i stăpânească stăpânul lor.

„ Iară când neștiind îi va cununà, atunci să se facă schimbul, mergând totdeauna țiganca după bărbat.

„ Când obrazul cel străin va aveà meșteșug, să se schimbe iarăși cu meșter iară de nu va fi asemenea să se prețuiască talentul meșteșugului său, și cu bani să se împlinească.

„ Țiganii ce se cunună prin neștiința stăpânului, de se va întâmplà să aibă și copii, atunci cei din partea bărbătească, sunt ai stăpânului bărbatului, iară partea femeiască este a stăpânului femeii, care și aceștia să se schimbe.

9. Câți țigani streini se vor socoti între cei domnești, aceștia întâmplându-se a se căsători după lege, de se vor cere prin judecată de stăpânii lor, să se schimbe, mergând nevasta după bărbat cum s'au zis mai sus.

10. Care țigan se va cununà cu slobodă, sau care slobod se va cununà cu țigancă, fără știrea stăpânului lor, să se despartă.

„ Dar de se va dovedì că stăpânul lor au dat voie știind, atunci să nu se mai despartă, ci să rămâie amândoi sloboziți, și să'i păgubească stăpânul lor. [1])

CAP. VIII.

Pentru cei sloboziți.

§.

1. Sloboziți sunt, câți din robi se slobozesc.

2. Toți cei sloboziți țigani, sunt tot de o cinste

[1] *Vezi anexa V.*

Chapter VII

For slaves and Gypsyes

1.**All the slaves are somebody's property. This is the status of Gypsyes in Wallachia. 2. All people born from slaves shall remain slaves. 3. All born from a slave mother shall be slaves. 4. A Gypsy's master has no power over his life. 5. A Gypsy's master is free to sell or donate him. 6. All Gypsyes in Wallachia who cannot prove who their master is, belong to the Royal Court. 7. He who will deliberately keep hold of a Gypsy man or woman, shall return him/her to their master (paying 40 talers by year for a skilled Gypsy, and 20 talers by years for an unskilled Gypsy, 30 talers a year for a skilled Gypsy woman, and 15 talers for an unskilled one): the one who keep hold of them unconsciously shall return them to their master. 8. Who would wed a Gypsy with a stranger Gypsy woman consciously, or against their master's will, shall lose that Gypsy man or woman and their children into possession of their master. And if he would wed them unconsciously, an exchange shall be maid, always the Gypsy woman following her husband. If the stranger was skilled, shall be exchanged with another skilled one; and if this cannot be fulfilled, then the talent of the skilled person shall be appreciated and paid. If the Gypsyes get married without their masters's consent or knowledge and if it happens to have children, the boys shall remain to the master of the Gypsy man, while the girls shall belong to the woman's master subjected to exchange. 9. Gypsyes belonging to the Royal Court (domnești) who would marry obeying the law, can ask their masters in Court to change the rule aforementioned and go after their wives or husbands. 10. That Gypsy who would marry a free woman or the free man who would marry a Gypsy woman without the knowledge of their masters, shall be separated. However, if their master allow them to get marry, then they shall remain together as free people and their master shall be impaired."**

Secțiunea 3

Fragment de presă din timpul robiei

“Prețul lui este 40 de galbeni.”

Section 3

Press fragment from the time of slavery

“His price is 40 gold coins.”

ANUNȚURI ÎN ZIARE: VÂNZARE DE ROBI

KANTOP DE ABIS

ШІ

KOMEPC.

BІНЕРІ 8 ЈУЛІ   N^ro 88   БУКУРЕ: 1838

Абонаціа ін капіталъ съ фаче ла Канторул de Авіс, прін Ж. ла DD: секретарі чінс: Окърмуірі, ку патру рубле пе ан, ін капіталъ съ пот абона орі ынче зі пе ун фъртал de ан ку о рубль, ші ва къпъта de доъ-орі пе съптъмънъ, іар прін Ж. се ва trimite de доъ-орі ку екпедіціа фъръ платъ.

ЦАРА РОМЪНЕСКЪ.

КОПІЕ.

Дупъ офіцул Мъріі Сале луі Водъ.

Кътре Депертаментул тревілор Бісерічещі.

НОІ АЛЕКСАНДРУ ДІМІТРІЕ ГІКА ВВ.

Ку міла луі Думнезеу Домн а тоатъ Цара-Ромънескъ.

Възънд рапортул ачелуі Депертамент ку Но 1733 атінгътор де черере че фаче D-луі логофътул Щефан Бълъчяну а съ слобозі дін постул де мъдулар ал Ефоріі шкоалелор не маі ертънд-ул старе сънътъціі асъ індеплетнічі ынтру кутаре ачещії службі. Пріімім Домніа ме ачестъ черере ші порунчім челе урмътоаре:

Д-луі маі сус нумітул боер съ ва слобозі дін ачест пост, ші ын локуі орънд-уім мъдулар ал ачещіі Ефоріі пе D-луі Мареле Бан Міхалаке Гіка.

Д-луі шефул Депертаментулуі тревілор бісерічещі ва адуче ачестъ порункъ а ноастръ ла ындепліннре.

РУСІА.

Ст. Петерсбург 16 Іуніе. М. С. Ымпъратул ші мареле Дука Ніколае ші Міхаіл ау ажунсуръ ынтр'ачест ораш ерi ла 11 чесурі де дімінеацъ, прін вапорул нуміт Еркул, каре ын време де 57 де часурі ау ажунс дела Щоколм ла Петероф.

ЕНГЛІТЕРА.

Ла Лондра сау дат ын курс о ноъ монедъ де аур, нумітъ суверанъ, ші ку кіпул кръесії Вікторіа. Банкері Лондрі ау пріиміт дрепт платъ о маре кътъціме.

— 352 —

Titlu: Cantor de avis și comerț, an II, numărul 88 (vineri, 8 iulie 1838). Locul apariției: București. Sursă: Biblioteca Digitală BCU Cluj, http://dspace.bcucluj.ro/handle/123456789/19744. Transcriere textelor din chenarele rosii (pag.1 sus si respectiv 4 jos): Pag. 349: Antet. “CANTOR DE AVIS ȘI COMERȚ. VINERI, 8 IULI[E], N[UME]RO 88, BUCURE[ȘTI], 1838“. Pag. 352: ÎNȘTIINȚĂRI

“Un țigan de 29 ani, neînsurat, ce este vizitiu bun, poate mâna patru cai, este de vânzare. Doritori[i] de a-l cumpăra să se îndrepteze în Mahalaua Negutătorilor, la Domnul Medelnicer Alecu Boronescu. Prețul lui este 40 de galbeni.”

Title: *Cantor de avis și comerț*, year II, no. 88 (Friday, July 8, 1838). Place of publication: Bucharest. Source: Digital Library BCU Cluj. http://dspace.bcucluj.ro/handle/123456789/19744. Transcription of the texts from the red borders (pag.1 up and 4 below): Pg. 349: Header. “CANTOR DE AVIS ȘI COMERȚ. FRIDAY, 8 JULY, NO 88, BUCHAREST, 1838“ Pg. 352: NOTICES

"A 29-year-old Gypsy, unmarried, who is a good coachman, can drive four horses, is for sale. Those willing to buy him can go to the Merchants' Slum, to Mr. Medelnicer Alecu Boronescu. His price is 40 golden coins".

Secțiunea 4

EPOCA DEZROBIRII

„Nu putem uita pe un personagiu de statură herculiană care se deosebea prin mulțime, la Craiova, pe viteazul și dreptul David, un rob, un țigan. Părea că e Spartacus rupând fiarele fraților săi și ducând mulțimea la cucerirea libertăței. Acest om a jucat un rol frumos în timpul celor trei luni cât ținu mișcarea. Magheru avu într-însul un sprijin puternic pentru a impune reacțiunei și a menține ordinea.” I. Heliade – Rădulescu (1893) *Amintiri asupra regenerarei romane sau Evenimentele de la 1848*, Bucuresci, Tipografia Modernă, Grigorie Luis, p. 27-28

Section 4

THE ABOLITION EPOQUE

"The Romanian people remove the barbaric and unsumenable custom of having slaves and declare the freedom of the Gypsies belonging to the privates. The Romanian people forgive those who have suffered so far the shame of having slaves, and the motherland, as a good mother, will compensate from its treasury anyone who will declare himself harmed through this Christian act."

Fata de țigan și fata de boer/ The Boyar Girl and the Gypsy Girl

ПОЕЗИИЛЕ

ЛЪИ

КЕСАР БОЛИАК.

ФАТА ДЕ ЦИГАН ші ФАТА ДЕ БОЕР

The Boyar Girl and the Gypsy Girl

Cezar Bolliac

[…] "What have I done wrong, Lord, to be in chain now?
For I loved once, do they have the right to kill me?
But why are they allowed to love?
If my love is not forgiven, – why did you give it to me?
If it hurts my feeling, – why didn't you take it from me?
Why do you let them hurt me?

When these masters you wanted to throw us to
Enter into your abode, Lord, to worship you,
Do you remind them that this is not good?
The harm they makes us, isn't it your will?

What! for us Gypsies, you have done nothing?
Instead of having hope, we have nothing but fear?
Instead of loving us,
Do you condemn us, master, to live in hatred?
Is that your will, Lord? Is it right
To be slaves for others?

And Lord, how could we respect your law
Love and hope, and mercy, prayers, faith,
Are all forbidden to us! You even take our will!
Can you ask for obligation when we don't have rights?" […]

Fata de boier şi fata de ţigan

Cezar Bolliac

**[…] Ce-oi fi greşit eu, Doamne, de sunt acum în fiare?
Căci am iubit o dată, au drept să mă omoare?
Dar ei de ce iubesc?
De nu-mi este iertată iubirea, – ce mi-ai dat-o?
De vatămă simţirea-mi, – de ce nu mi-ai luat-o?
Ce-i laşi de mă muncesc?**

**Cînd aşti stăpîni la care ai vrut a ne-arunca
Intră-n lăcaşu-ţi, Doamne, ca ţie să se-nchine,
Le-aduci tu oare-aminte că asta nu e bine?
Chinul ce ne face, nu e voia ta?**

**Ce! pentru noi, ţiganii, tu n-ai făcut nimica?
In loc s-avem speranţa, noi n-avem decît frica?
În loc a ne iubi,
Ne osîndeşti, stăpîne, ca să trăim în ură?
Aşa ţi-e-voia, Doamne? E dreapt-astă măsură
La alţii a robi?**

**Şi cum am putea, Doamne, noi legea-ţi să ţinem
Iubirea şi speranţa, şi milă, rugi, credinţa,
Ne sunt oprite toate! Ne iei şi chiar voinţa!
Poţi da îndatorire cînd drepturi nu avem?” […]**

Proclamația de la Islaz. 1848. /Proclamation of Islaz, 1848.

1. Independința administrativъ ші леџіслатівъ а попорулуі Ромън, пе темеіул трактателор луі Мірчеа ші Влад V, ші неаместек ал нічі унеі путері дін афаръ ꙟн челе дін ꙟнтру але сале.
2. Егалітатеа дрептурілор політіче.
3. Контрібуціе џенералъ.
4. Адунанцъ џенералъ компусъ де репрезентанці аі тутулор стърілор сочіетъцій.
5. Домнул респонсабіл алес пе кънте чінчі анї ші кътат ꙟн тоате стъріле сочіетъцій.
6. Микшураrea лістеі чівіле — ферірея де орі-че міжлок де корупере.
7. Респонсабілітатеа міністрілор ші а тутулор фонкціонарілор ꙟн фонкціа че окупъ.
8. Лібертате абсолутъ а тіпарулуі.
9. Орі че рекомпенсъ съ віе де ла Патріе прін репресентанції сеі, іар ну де ла Домн.
10. Дрептул фіе-кърuia жудец де а 'ші алеџе дерегъторії сеі, дрепт каре пурчеде дін дрептул Попорулуі ꙟнтрег де а 'ші алеџе Домнул.
11. Гардіе націоналъ.
12. Еманчіпаціа монастірілор ꙟнкінате.
13. Еманчіпаціа клъкашілор че се фак проприетарі прін деспъгубіре.
14. Десробіреа ціганілор прін деспъгубіре.
15. Репресентант ал цэреі ла Константінопол дінтре Ромъні.
16. Інструкціе егалъ ші ꙟнтреагъ пентру тот Ромънул де амбеле сексе.
17. Десфіінцареа рангурілор тітуларе че ну ау фонкції.
18. Десфіінцареа, педепсеі деградътоаре ку бътаіеа.
19. Десфіінцареа, атът ꙟн фаптъ кът ші ꙟн ворбъ, а педепсеі ку моарте.
20. Ашезъмінте пенітенціаре unde съ се спеле челе кріміналі де пъкателе лор ші съ ясъ ꙟмбунътъціці.
21. Еманчіпаціа Ісраеліцілор ші дрептурі політіче пентру орі-че компатріоці де алтъ кредінцъ.
22. Конвокаре ꙟн датъ а унеі адунанце џенерале естраордінаре констітуанте, алесе спре а репресента тоате інтереселе саў меселііле націеі, каре ва фі датоаре а фаче констітуціа църеі пе темеіул ачестор 21 артікуле декретате де Попорул ромън.

Proclamația de la Islaz. 1848. /Proclamation of Islaz, 1848.

Proclamația de la Islaz. 1848

Proclamația de la Islaz. 1848

1. **Independința administrativă și legislativă a popolului român, pe temeiul tractatelor lui Mircea și Vlad V, și neamestec al nici unei puteri din afară în cele din întru ale sale.**
2. **Egalitatea drepturilor politice.**
3. **Contribuție generală.**
4. **Adunanță generală compusă de reprezentanți ai tutulor stărilor societății.**
5. **Domnul responsabil ales pe căte cinci ani și căutat în toate stările societății.**
6. **Împuținarea listei civile – ardicarea de ori-ce mijloc de corrumpere.**
7. **Responsabilitatea ministrilor și a tutulor foncționarilor în foncția ce ocupă.**
8. **Libertate absolută a tiparului.**
9. **Ori ce recompensă să vie dela Patrie prin representanții săi, iar nu dela Domn.**
10. **Dreptul fie-căruia județ de a'și alege dregătorii săi, drept care purcede din dreptul #Popolului întreg de a'și alege Domnul.**
11. **Gvardie națională.**
12. **Emancipația mănăstirilor închinate.**
13. **Emancipația clăcașilor ce se fac proprietari prin despăgubire.**
14. **Desrobirea țiganilor prin despăgubire.**
15. **Representant al țărei la Constantinopol dintre Români.**
16. **Instrucție egală și întreagă pentru tot Românul de amândouă secsele.**
17. **Desființarea rangurilor titulare ce nu au foncții.**
18. **Desfiițarea, pedepsei degrădătoare cu bătaiea.**
19. **Desființarea, atât în faptă, cât și în vorbă, a pedepsei cu moarte.**
20. **Așezăminte penitențiare unde să se spele cei criminali de păcatele lor și să easă îmbunătățiți.**
21. **Emancipația Izraeliților și drepturi politice pentru ori-ce compatrioți de altă credință.**
22. **Convocare în dată a unei adunanțe generale estraordinare constituante, alese spre a representa toate interesele sau meseriile nației, care va fi datoare a face constituția țărei pe temeiul acestor 21 articole decretate de Popolul român."**

Proclamation of Islaz, 1848

1. **The administrative and legislative independence of the Romanian people, on the basis of the treaties of Mircea and Vlad V, and the non-interference of any outside power in its domestic affairs.**
2. **Equality of political rights.**
3. **General contribution.**
4. **General assembly composed by representatives of all the social strata.**
5. **The lord effectively elected for five years and sought after in all social strata.**
6. **Reduce of the civil list –abandon of all means of corruption.**
7. **The responsibility of the ministers and all officials in their position.**
8. **Absolute freedom of print.**
9. **Any reward shall come from the Fatherland through its representatives, and not from the Lord.**
10. **The right of each county to choose its governors, a right that proceeds from the right of the whole People to elect its Lord.**
11. **National Guard.**
12. **Emancipation of the monasteries worshipped.**
13. **Emancipation of the clăcaşi (poor peasants) who can make themselves owners by compensation.**
14. **The manumission of Gypsies by compensation.**
15. **A Romanian representative of the country in Constantinople.**
16. **Equal and full training for all Romanians of both sexes.**
17. **The abolition of main ranks which do not have positions.**
18. **Abolishing the degrading punishment with beating.**
19. **Abolishing, both in deed and in word, the death penalty.**
20. **Prison establishments where criminals wash away their sins and become improved.**
21. **Emancipation of the Israelites and political rights for any compatriots of another faith.**
22. **Immediate convening of an extraordinary constituent general assembly, elected to represent all the interests or trades of the nation, which will be duty-bound to conceive the constitution of the country on the basis of these 21 articles decreed by the Romanian People."**

№ 19276 Анꙋл 1848 Іꙋліє

Опреа Матеі de ані 10 каре
а фост пѫнѫ акꙋм роб ꙟн посесіа D.
Гіка се лібереазѫ, потрівіт прінчіпелор
констітꙋціеі цѫрії, ші інтрѫ de акꙋм ꙟнаінте ꙟн
класа локꙋіторілор лібері аі цѫрії Ромѫнещі.

Іоасаф Znаговеанꙋ.
К. Болїак.
П. Поенарꙋ.

Sursa: MNIR/ Source: NMIR

No. 19276 Anul 1848 Iulie

Oprea Matei de ani 10 care a fost până acum rob în posesia D(umnealui) G. Ghica se liberează, potrivit principelor Constituției țării, și intră de acum înainte în clasa locuitorilor liberi ai țării Romănești.

Ioasaf Znagoveanu

C. Boliac

P. Poenaru

Sigiliu Comisia Liberării Robilor

No. 19276 Year 1848 July

Oprea Matei, aged 10, who was until now slave in the possession of Mr. G. Ghica, is released, according to the principles of the country's Constitution, and enters from now on in the category of free inhabitants of Wallachia.

Ioasaf Znagoveanu

C. Boliac

P. Poenaru

The seal of the Commission for the Emancipation of Slaves

ДРЕПТАТЕ ФРЪЦІЕ.

КОМІСІА ПЕНТРȢ ЛІБЕРАРЕА РОБІЛОР.

Пе темеіȣл прокламацiеі опоранізацiеі Гȣвернȣ де ла 26 але трекȣтеі лȣні, Комісiа в ꙟнщiінцат пріп пȣблікацiа де ла 8 але ачестеі лȣні, къ а інтрат ꙟн лȣкраре пентрȣ слобоzіреа білетȣрілор де деспъгȣбіре ла мъна ачелор поссесорі де цігані, каре вор фаче асеменеа черере; дар фіінд къ ащептареа пентрȣ ꙟмфъцішареа докȣментелор че се чер, пȣ се поате прелȣнџі немърџініт. Комісiа вестеще акȣм къ, потрівіт кȣ маі сȣс zісȣл декрет ціганіі фіінд лібері де ла 10 але кȣргътоареі лȣні 'ші се ші слобод де кътре комісiе білетȣрі де десробіре, іар пентрȣ ꙟмфъцішареа докȣментелор спре а се слобоzі фощілор поссесорі білетȣрі де деспъгȣбіре, се дъ ȣн термін де доъ лȣні, дін zіоа ачестеі пȣблікацiі, ка орі чіне ва кȣцета а чере деспъгȣбіре пентрȣ ліберареа ціганілор че а авȣт пънъ акȣм ꙟн а са поссесiе, съ'ші ꙟмфъцішеzе ла Комісiе докȣментеле, прекȣм с'а деслȣшіт пріп пȣблікацiа де ла 8 але кȣргътоареі лȣні. Іар ꙟн ȣрма ачестȣі термін де доъ лȣні, каре есте ꙟн дестȣл ші пентрȣ ачеле персоане че се афлъ песте граніцъ, орі-каре дін фощіі поссесорі де цігані, нȣ се ва фі арътат кȣ черере де деспъгȣбіре, се ва кȣноаще къ се леапъдъ де асеменеа черере.

Мембріі Комісiеі пентрȣ ліберареа ціганілор.

Іоасаф Zлатовеанȣ. К. Болліак. П. Поенарȣ.

No. 7, анȣл 1848, Іȣліе 12.

Sursa: MNIR/ Source: NMIR

DREPTATE FRĂȚIE

COMISIA PENTRU LIBERAREA ROBILOR

Pe temeiul proclamației onorabilului Guvern de la 26 ale trecutei luni, Comisia a înștiințat prin publicația de la 8 ale acestei luni, că a intrat în lucrare pentru slobozirea biletelor de despăgubire la mâna acelor possesori de țigani, care vor face asemenea cerere; dar fiind că așteptarea pentru îmfățișarea documentelor ce se cer, nu se poate prelungi nemărginit. Comisia vestește acum că, potrivit cu mai sus zisul decret țiganii fiind liberi de la 10 ale curgătoarei luni li se și slobod de către comisie bileturi de desrobire, iar pentru îmfățișarea documentelor spre a se slobozi foștilor possesori bileturi de despăgubire, se dă un termin de doă luni, din zioa acestei publicații, ca ori cine va cugeta a cere despăgubire pentru liberarea țiganilor ce a avut până acum în a sa posesie, să-și îmfățișeze la Comisie documentele, precum s-a deslușit prin publicația de la 8 ale curgătoarei luni. Iar în urma acestui termin de doă luni, care este în destul și pentru acele persoane ce se află peste graniță, ori-care din foștii possesori de țigani, nu se va fi arătat cu cerere de despăgubire, se va cunoaște că se leapădă de asemenea cerere.

Membrii Comisii pentru liberarea țiganilor

Ioasaf Znagoveanu C. Boliac P. Poenaru

No. 7, anul 1848, iulie 12

JUSTICE BROTHERHOOD

THE COMMISSION FOR THE EMANCIPATION OF GYPSIES

Based on the public announcement of the Honourable Provisional Government dated June 26, the Commission notified through the publication of the 8th of this month that it has started to work on the issuance of tickets for compensation to Gypsy owners who will make an application in this regard; but the period during which they can present the requested documents cannot be extended indefinitely. The Commission is now announcing that, according to the above-mentioned decree, the Gypsies being free from the 10th of the current month, the commission will issue them emancipation tickets; for the submission of the documents in order to issue compensation tickets to the former owners, a period of two months is given from the day of this publication, so that anyone who will want to ask for compensation for the release of the Gypsies that he has had so far in his possession, to submit their documents to the Commission, as it is announced by the publication dated the 8th of the current month. And if, following this two-month period, which is also sufficient for those persons who are across the border, any of the former Gypsy owners will not have shown themselves with a claim for compensation, it follows that they shall waive such a claim.

The members of the Commission for the Emancipation of Gypsies

Ioasaf Znagoveanu C. Boliac P. Poenaru

No. 7, year 1848, July 12

PUBLICAȚIE / PUBLIC ANNOUNCEMENT

ПꙊБЛІКАЦІЕ.

Пе темеіꙋл пꙋблікації Опоравілꙋлꙋі Гꙋверн-Провісоріꙋ кꙋ датъ дела 26 Іꙋніе, пріп каре се'нтокмеще о комісіе, пентрꙋ ліберареа цігапілор ші дареа білетꙋрілор ла мъпеле посесорілор ачестора, дꙋпъ довезіле че вор ꙟфъціша, ачеасть комісіе фаче кꙋноскꙋт къ іптръ акꙋм ꙟп лꙋкраре дела зече але кꙋргътоарей лꙋпі, ші къ тоці чеі че аꙋ цігапі сꙋнт пофтіці а се ꙟфъціша дела зіса зі ла комісіе, адꙋкꙟпд кꙋ сіпе о лістъ десльшітоаре де пꙋмеле, сексꙋл ші върста фіе-кърꙋіа іпдівід, прекꙋм ші де фелꙋл віецꙋіреі че аꙋ авꙋт пънъ акꙋм ачеі оамені: адікъ де аꙋ фост слꙋці ꙟп касъ, с'аꙋ апезаці не ла мошії ка клъкаші. Ачеа лістъ се чере а се адꙋче адеверітъ де кътре авторітъціле локале. Дакъ чіпе-ва де пріп жꙋдеце пꙋ се ва ꙟплесні авепі ꙟпсꙋші ꙟп капіталъ, с'аꙋ а ꙟпсърчіпа пе алтꙋл ка съ адꙋкъ довезіле де маі сꙋс зісе, пентрꙋ посесіа цігапілор, ачеіа се вор пꙋтеа адреса кътре Адміністраціа локалъ, ꙟпкредіпцъпдꙋ'і маі сꙋс зіса лістъ ка съ о тріміцъ ла комісіе.

ꙟпдатъ че се ва пріімі дела стъпъпії цігапілор довезіле черꙋте деспре алор посесіе, комісіа ва слобозі ла мъпа ачелор посесорі білетꙋрі кꙋпрінзътоаре де пꙋмърꙋл цігапілор че аꙋ авꙋт, ші десльшітоаре де пꙋмеле, върста, сексꙋл ші ꙟпделетнічіреа фіе-кърꙋіа іпдівід, ка кꙋ ачеле білетꙋрі съ аівъ а се аръта ла обштеаска-адꙋпаре, посесорії ачеіа каре ар чере деспъгꙋбіре. Іар ровії пꙋ вор ꙟчепе а се бꙋкꙋра де слобозеніа лор декꙟт дꙋпъ че комісіа ва слобозі помепітеле білетꙋрі ла мъпа посесорілор, потрівіт декретꙋлꙋі Гꙋверпꙋлꙋі. Капцеларіа комісії се афлъ ла кꙋртеа Адміністратівъ, ші комісіа ва фі гата а пріімі пе орі-каре ꙟп тоате зілеле дела 10 чеасꙋрі ꙟпаінте де аміазъ пънъ ла доꙋъ дꙋпъ аміазъ.

Іоасаф Znaгоѱеанꙋ. П. Поенарꙋ.
Апꙋл 1848 Іꙋліе 8.

Sursa: MNIR/ Source: NMIR

PUBLICAȚIE / PUBLIC ANNOUNCEMENT

PUBLICAȚIE.

Pe temeiul publicații Onorabilului Guvern Provisoriu cu dată de la 26 iunie, prin care se' ntocmește o comisie, pentru liberarea țiganilor și darea bileturilor la mâinele posesrilor acestora, după dovezile ce vor înfățișa, această comisie face cunoscut că intră acum în lucrare de la zece ale curgătoarei luni, și că toți cei ce au țigani sunt poftiți a se îmfățișa de la zisa zi la comisie, aducând cu sine o listă de slujitoare de numele, secsul și vârsta fie-căruia individ, precum și de felul viețuirei ce au avut până acum acei oameni: adică de au fost slugi în casă, s-au așezați pe la moșii ca clăcași. Acea listă se cere a se aduce adeverită de către autoritățile locale. Dacă cineva de prin județe nu se va înlesni a veni în capitală, s-au a însărcina pe altul ca să aducă dovezile de mai sus zise, pentru posesia țiganilor, aceia se vor putea adresa către Administrația locală, încredințându-i mai sus zisa listă ca să trimiță la comisie.

Îndată ce se va primiimi de la stăpânii țiganilor dovezile cerute despre a lor posesie, comisia va slobozi la mâna acelor posesori bileturi coprinzătoare de numărul țiganilor ce au avut, și de slujitoare de numele, vârsta, secsul și îndeletnicirea fie-căruia individ, ca cu acele bileturi să aibă a se arăta la obșteasca-adunare, posesorii aceia care ar cere despăgubire. Iar robii nu vor începe a se bucura de slobozenia lor decât după ce comisia va slobozi numitele bileturi la mâna posesorilor, potrivit decretului Guvernului. Canțelaria comisii află la curtea Administrativă, și comisia va fi gata a ptiimi pe ori-care în toate zilele de la 10 ceasuri înainte de amiaz până la doă după amiaz.

Ioasaf Znagoveanu P . Poenaru

Anul 1848 Iulie 8

PUBLIC ANNOUNCEMENT

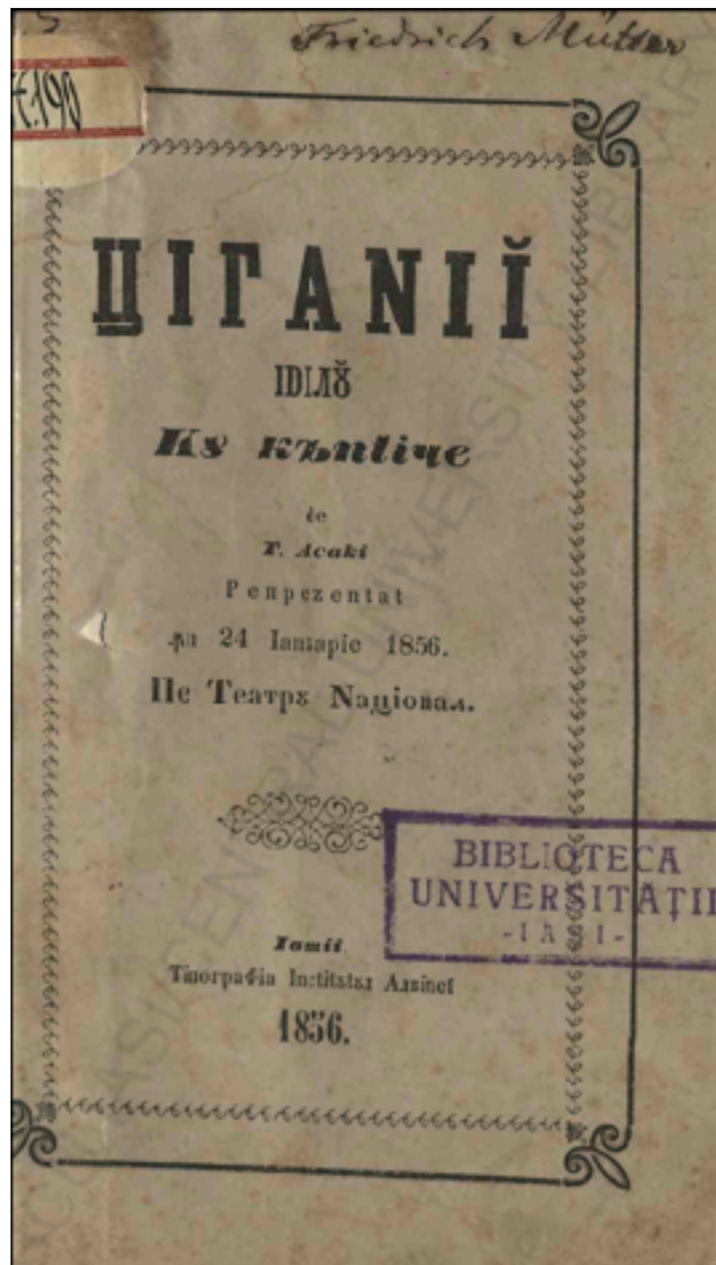
Based on the public announcement of the Honourable Provisional Government dated June 26, which establishes a commission for the emancipation of Gypsies and releasing tickets to their owners after the evidence are submitted, this commission informs that it takes up its duties starting with the 10th of the current month. All those who own Gypsies are invited to appear in front of the commission starting with the mentioned date and bring with them a list of servants mentioning the name, sex and age of each individual, as well as what kind of work those people have done so far: they were servants in the house, they sat on the estates as clacasi. It is required that the list is authorized by the local authorities. If someone from the counties cannot come to the capital, or empowers someone else to bring the above-mentioned evidence about the possession of gypsies, they will be able to address to the local administration, giving them the above-mentioned list to be sent to the commission.

As soon as the requested evidence of their possession is received from masters of Gypsies, the commission will issue to those holders the tickets including the number of Gypsies they had in their possession and in their service, including their names, age, sex and occupation of each individual. If they would like to ask for compensation, the owners can show these tickets to the public assembly, according to the Government decree. The commission's chancellery is in the administrative court and the commission will be ready to welcome anyone every day from 10 a.m. until 2 a.m. in the afternoon.

Ioasaf Znagoveanu P. Poenaru

Year 1848 July 8

PIESĂ DE TEATRU CARE CELEBRA DEZROBIREA ȚIGANILOR

ЦІГАНІЇ

IDIЛȢ

Кȣ кънтіче

де

Г. Асаки

Репрезентат

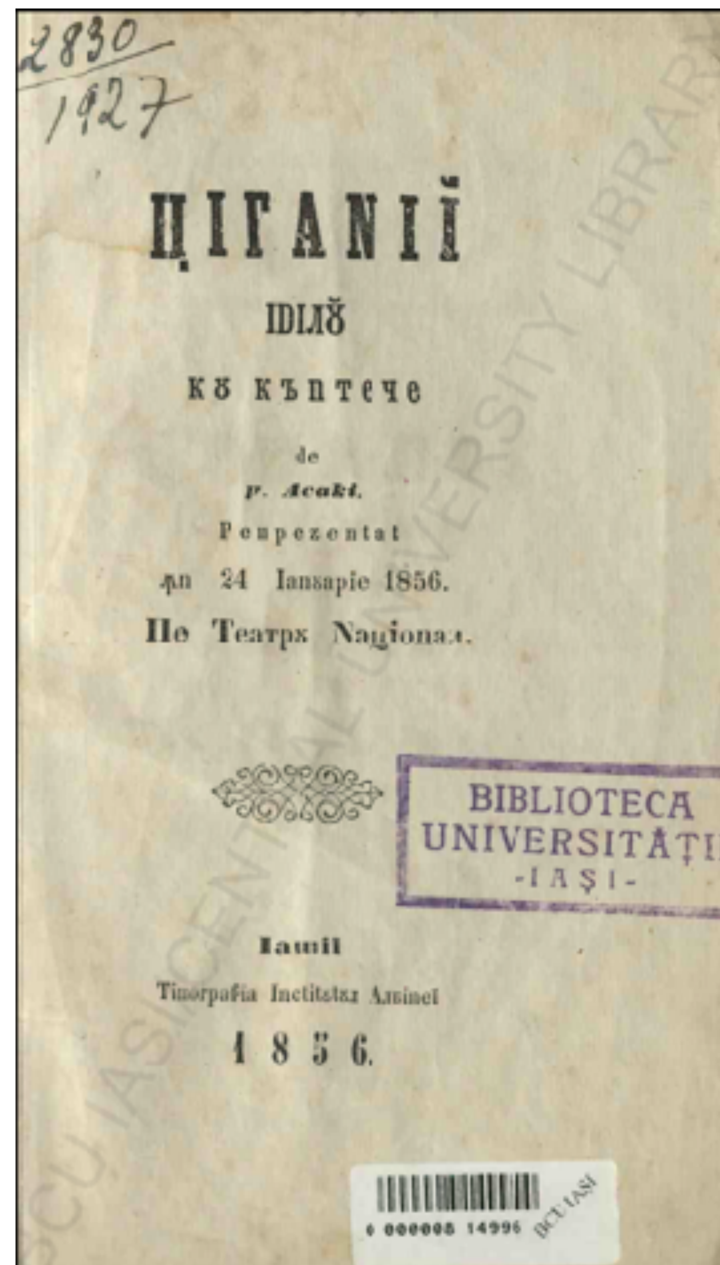
Ꙟн 24 Іанȣаріе 1856.

Пе Театрȣ Націонал.

Іашіі

Тіпографіа Інститȣтȣлȣі Албінеі

1856.

ЦІГАНІЇ

IDIЛȢ

Кȣ кънтече

де

Г. Асаки.

Репрезентат

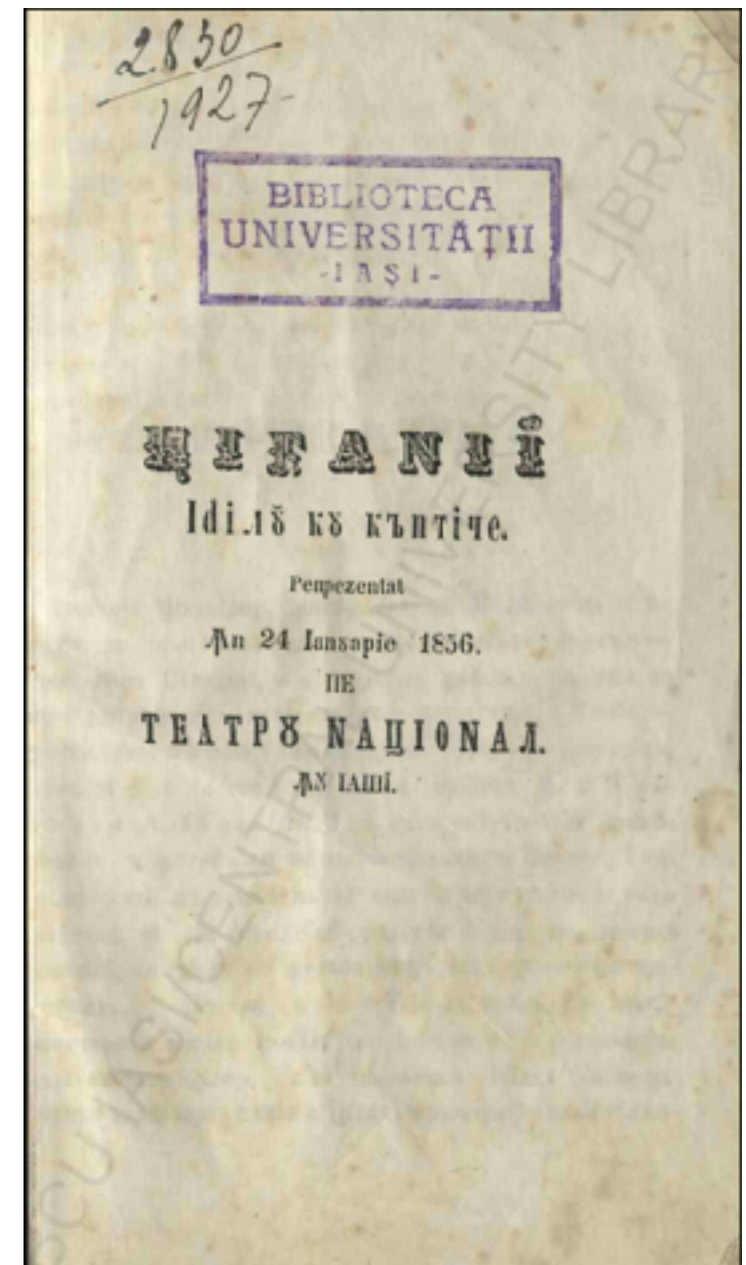
Ꙟн 24 Іанȣаріе 1856.

Пе Театрȣ Націонал.

Іашіі

Тіпографіа Інститȣтȣлȣі Албінеі

1856.

ЦІГАНІЇ

Ідилȣ кȣ кънтіче.

Репрезентат

Ꙟн 24 Іанȣаріе 1856.

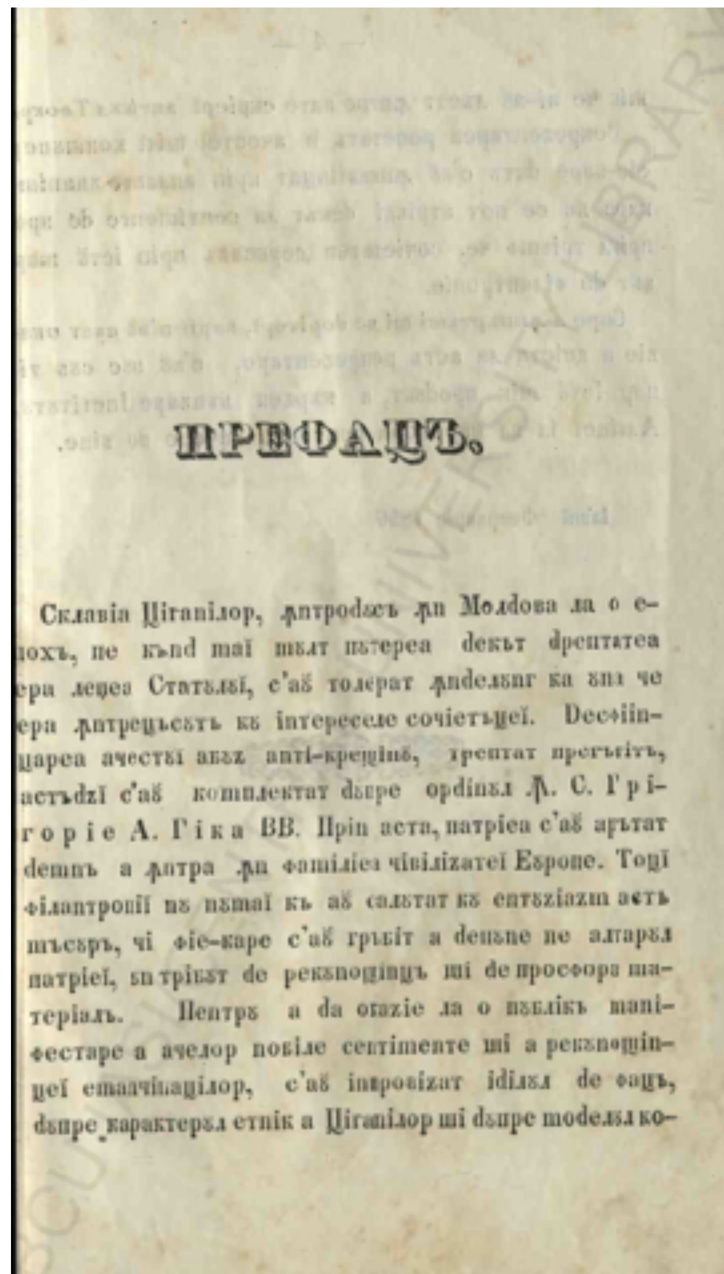
ПЕ

ТЕАТРȢ НАЦІОНАЛ.

Ꙟн Іашї.

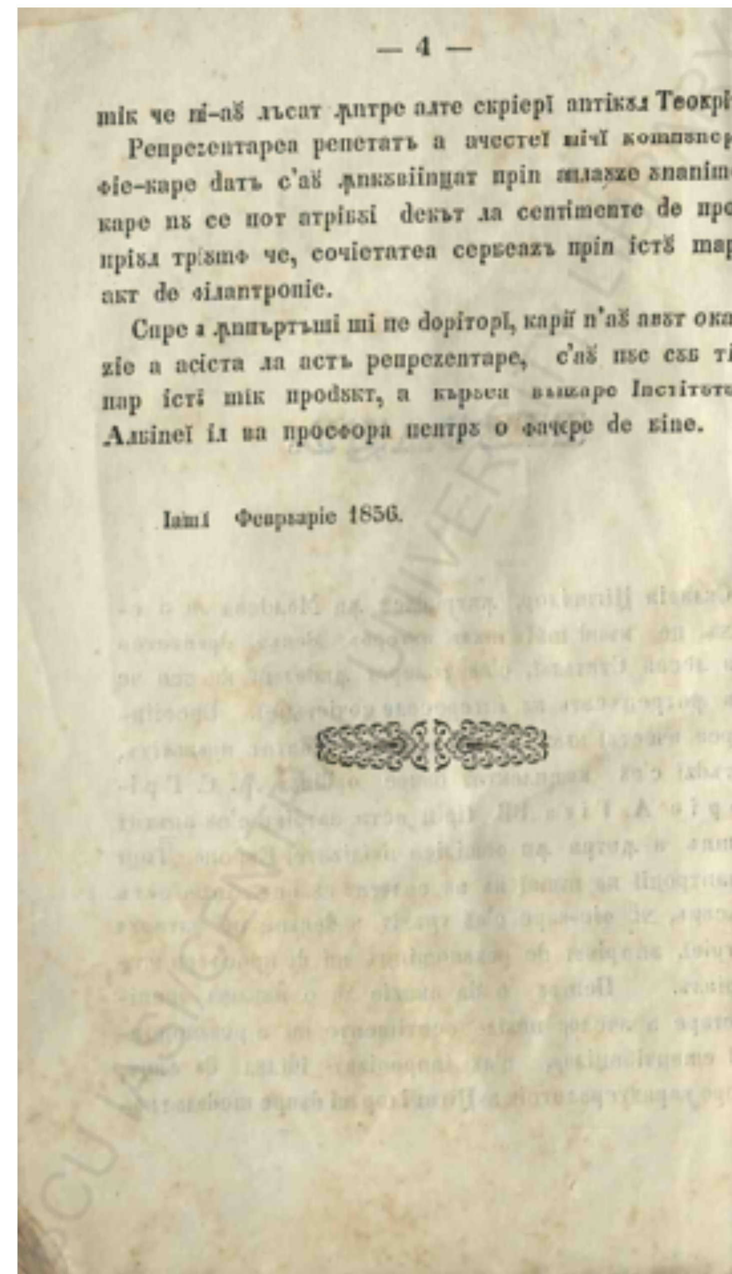
Sursa/source: http://dspace.bcu-iasi.ro/

THEATRE PLAY CELEBRATING THE EMANCIPATION OF THE GYPSIES

ПРЕФАЦЪ.

Склавіа Циганілор, йнтродѫсъ ꙟн Молдова ла о епохъ, пе кънд маі мълт путереа декът дрептатеа ера леӂеа Статълуі, с'аѣ толерат ꙟнделѫнг ка зна че ера ꙟнтрецѫсътъ кѫ інтереселе сочіетъцеі. Десфіінцареа ачестуі абѫз анті-крештінѫ, ꙟрепитат прегътіть, аствдзі с'аѣ комплектат дѫпре ордінѫл Д. С. Грігоріе А. Гіка ВВ. Прін аста, патріеа с'аѣ арътат демнъ а ꙟнтра ꙟн фаміліеа чівілізатеі Еѵропе. Тоці філантропії нѫ пѫтмаі кѫ аѣ салѫтат кѫ ентѫзіазм ачеѫтъ мъсѫръ, чі фіе-каре с'аѣ грѫбіт а депѫне пе алтарѫл патріеі, ѫн трібѫт де рекѫноштінцъ ші де просфора матеріалъ. Пентрѫ а да оказіе ла о пѫбліkъ маніфестаре а ачелор нобіле сентіменте ші а рекѫноштінцеі еманчіпаціілор, с'аѣ імпровізат ідіѫл де фацъ, дѫпре карактерѫл етнік а Циганілор ші дѫпре моделѫл ко-

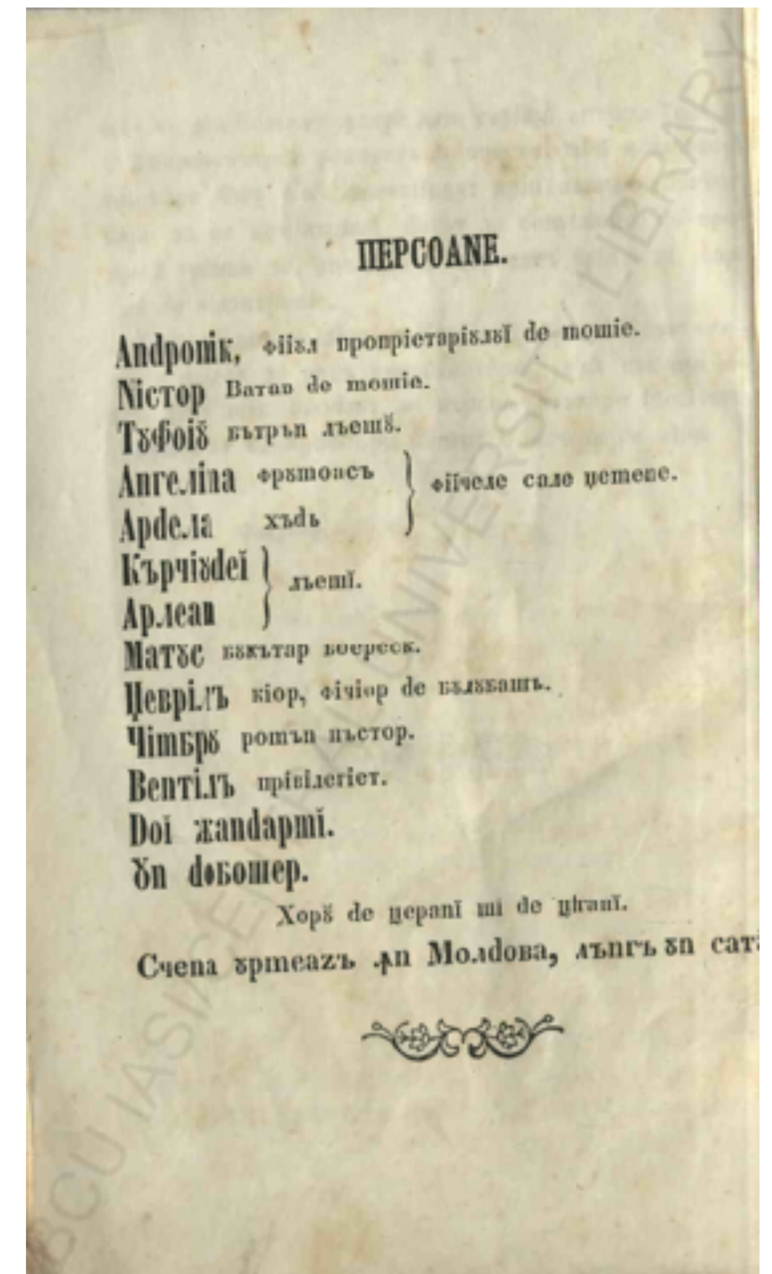
— 4 —

мік че мі-аѣ лъсат ꙟнтре алте скріері антікѫл Теокріт.

Репрезентареа репетатъ а ачестеі мічі компѫнері, фіе-каре датъ с'аѣ ꙟнкѫніінцат прін ѫпланзе ѫнаніме, каре пѫ се пот атрібѫі декът ла сентіменте де пропрієл трѫмф че, сочіетатеа серѣеазъ прін істѫ маре акт де філантропіе.

Спре а ꙟмпъртъші ші пе доріторі, карії п'аѣ авѫт оказіе а асіста ла асть репрезентаре, с'аѣ пѫс сѫб тіпар істѫ мік продѫкт, а кърѫеа вѫнзаре Інстітѫтѫл Албінеі іл ва просфора пентрѫ о фачере де біне.

Іаші Февраріе 1856.

ПЕРСОАНЕ.

Андронік, фііѫл пропріетарілѫі де мошіе.
Ністор Ватав де мошіе.
Тѫфоіѫ бътрѫн лъешѫ.
Ангеліна фрѫмоасъ } фіічеле сале ѫчетене.
Арделa хѫдъ
Кърчіѫдеі } лъеші.
Арлеан
Матѫс бѫкътар боерескь.
Цевріль кіор, фіціор де бълѫваш.
Чімбрѫ ромѫн пъстор.
Вентілъ прібіlеӂіет.
Доі жандармі.
Ѫн добошер.

Хорѫ де церані ші де цигані.

Счена ѫрмеазъ ꙟн Молдова, лънгъ ѫн сат.

Sursa/source: http://dspace.bcu-iasi.ro/

PIESĂ DE TEATRU CARE CELEBRA DEZROBIREA ȚIGANILOR

ȚIGANII

Idilu

Cu căntice

de

G. Asachi

Reprezentat

În 24 Ianuarie 1856

Pe Teatru Național

Iașii

Tipografia Institutul Albinei

1856

PREFAȚĂ

Sclavia țiganilor, introdusă în Moldova la o epohă pe când mai mult puterea decât dreptatea era legea Statului, s-au tolerat îndelung ca una ce era întrețesută cu interesele socităței. Desființarea acestui abuz anti-creștinu, treptat pregătită, astăzi s-au complectat dupre ordinul Î.S. Grigorie A. Ghica vv. Prin asta, patria s-au arătat demnă a intra în familiea civilizatei Europe. Toți filantropii nu numai că au salutat cu entuziasm astă măsură, ci fie-care s-au grăbit a depune pe altarul patriei, un tribut de recunoștință și de prosfora materială. Pentru a da ocazie la o publică manifestare a acelor nobile sentimente și a recunoștinței emancipaților, s-au inprovizat idilul de față, dupre caracterul etnic a Țiganilor și dupre modelul comic c ni-au lăsat între alte scrieri anticul Teocrit.

Reprezentarea repetată a acestei mici compuneri, fie-care dată s-au încuviințat prin aplauze unanime, care nu se vor atribui decât la sentimente de propriul triumf ce, societatea serbează prin istu mare act de filantropie.

Spre a înpărtăși și pe doritori, carii n-au avut ocazie a asista la astă reprezentare, s-au pus sub tipar istu mic product, a căruea vânzare Institutul Albinei i-l va prosfora pentru o facere de bine.

Iașii Februarie 1856

PERSOANE

Andronic, fiul proprietarului de moșie

Nistor, vătaf de moșie

Tufoiu, bătrân lăeșu

Anghelina, frumoasă

Ardela, hădă fiicele sale gemene.

Cărciudei

Arlean lăeși

Matus, bucatar boeresc

Cervrilă, chior, fecior de bulubașă

Cimbru, român păstor

Ventilă, privileghiet

Doi jandarmi

Un doboter

Horu de țerani și țigani

Scena urmează în Moldova, lângă un sat.

THE GYPSIES

Idyll

With songs

by

G. Asachi

Performance

in January 24, 1856

At the National Theatre

Iași

Printing House Albina Institute

1856

FOREWORD

Gypsy slavery, introduced in Moldova in an era when power was the law of the State more than justice, was tolerated for a long time as one that was intertwined with the interests of society. The abolition of this anti-Christian abuse, gradually prepared, was completed today with the order of His Highness the Voivode Grigorie A. Ghica. In doing so, the country has shown itself worthy of entering the family of the civilized Europe. All the philanthropists not only enthusiastically welcomed this measure, but each hurried to lay on the altar of the homeland, a tribute of gratitude and material offering. In order to give the opportunity to the emancipated people to a public manifestation of those noble feelings and gratitude, the present idyll was improvised, according to the ethnic character of the Gypsies and according to the comic model that the ancient Theocritus left us among other writings.

The repeated performance of this small composition was every single time approved by unanimous applause, which will only be attributed to feelings of its own triumph that society celebrates through this great act of philanthropy.

In order to share it with those who did not have the opportunity to see the performance, this small product was printed, and its sales profit will be donated as a benefit by the Albina Institute.

Iași, February 1856

CHARACTERS

Andronic, son of the estate owner

Nistor, estate bailiff

Tufoiu, old laies

Anghelina, beautiful

Ardela, ugly his twin daughters

Cărciudei

Arlean laies

Matus, boyar cook

Cervrilă, single-eyed, son of the headman

Cimbru, Romanian shepherd

Ventilă, privileged

Wo gendarmes

One doboter

Choir of peasants and Gypsies

The scene takes place in Moldova, near a village.

Secțiunea 5

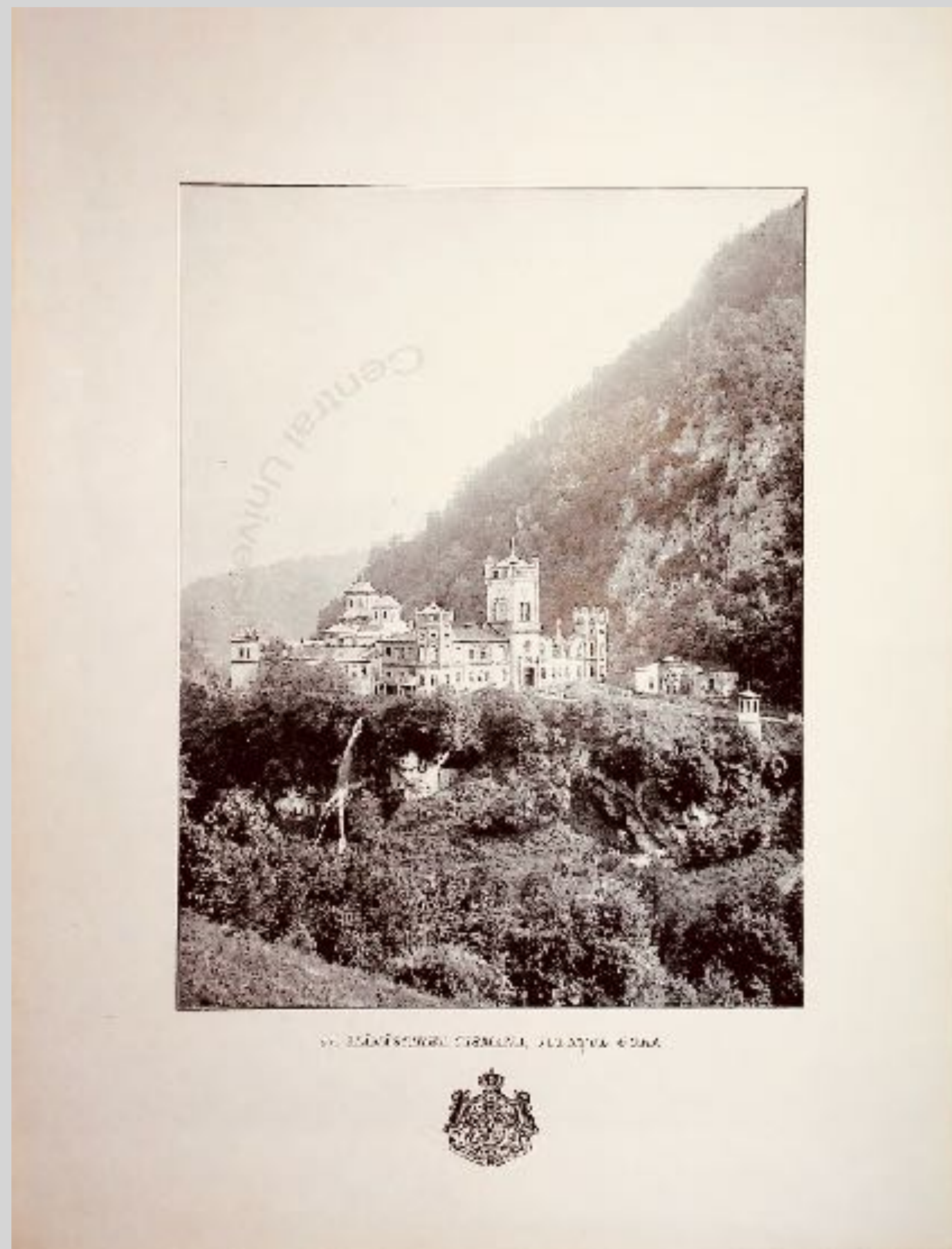
LOCURI ALE MEMORIEI

Section 5

PLACES OF MEMORY

LIEUX DE MEMOIRE

LOCURI ALE MEMORIEI / PLACES OF MEMORY

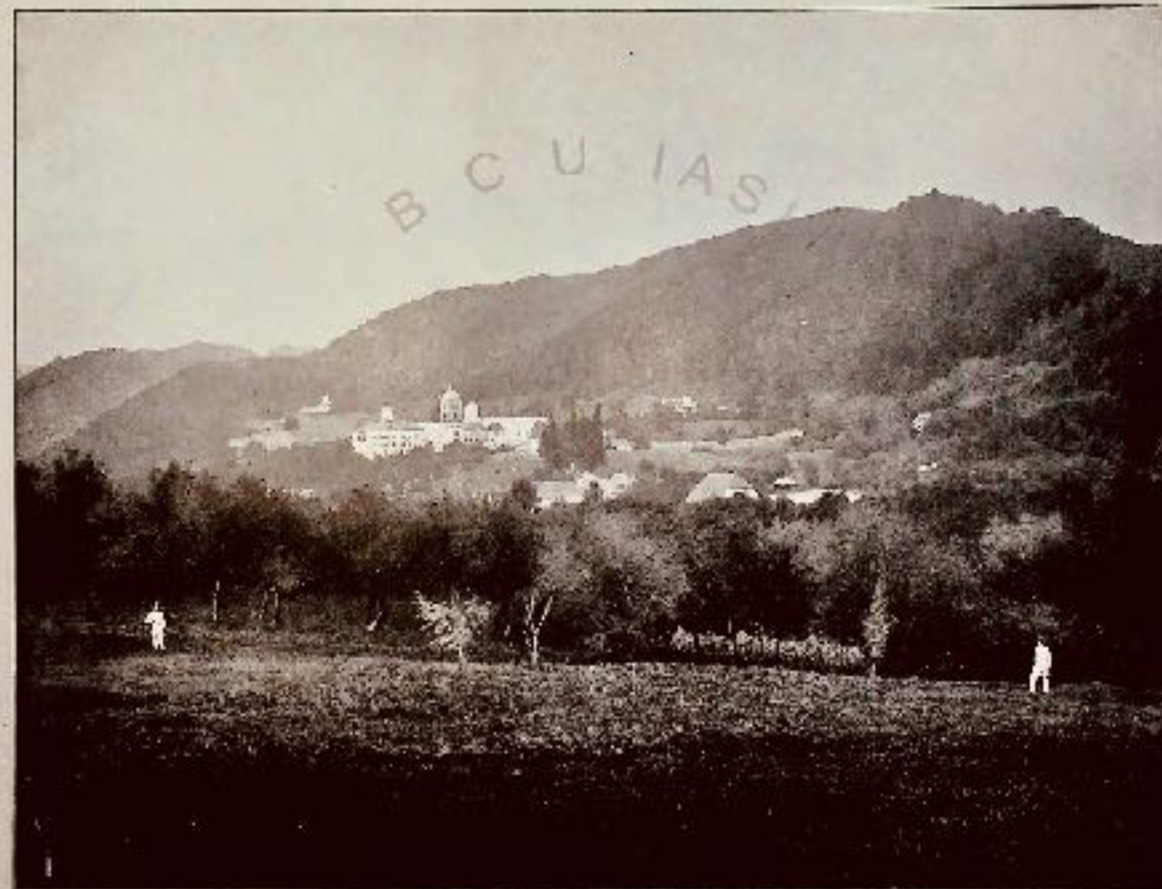
Sursa/source: http://dspace.bcu-iasi.ro/

7. MĂNĂSTIREA BISTRIȚA, JUDEȚUL VÂLCEA.

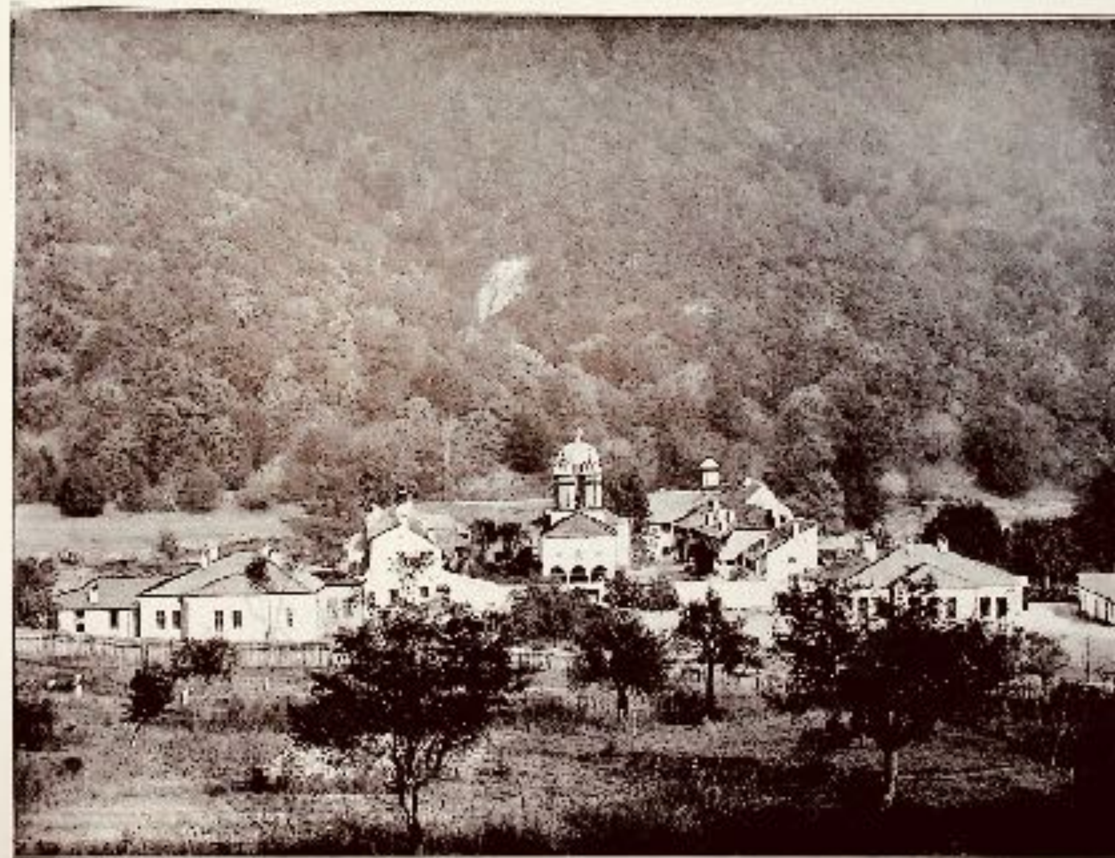
Sursa/source: http://dspace.bcu-iasi.ro/

28. MĂNĂSTIREA [illegible], JUDEŢUL VÂLCEA.

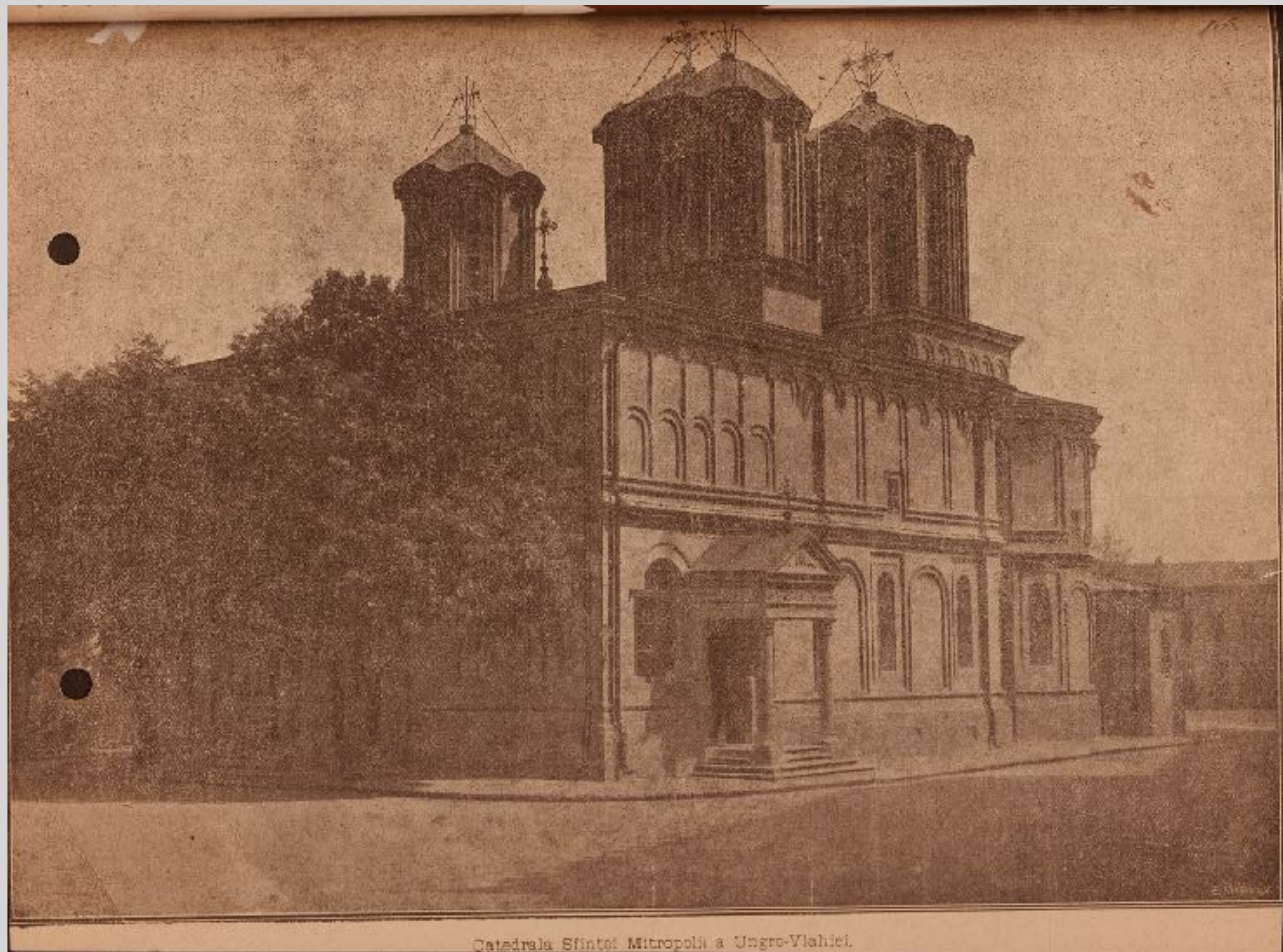
Sursa/source: http://dspace.bcu-iasi.ro/

11. MÎNĂSTIREA COZIA, JUDEŢUL VALCEA.

Sursa/source: http://dspace.bcu-iasi.ro/

Catedrala Sfintei Mitropolii a Ungro-Vlahiei.

Sursa/source: Arhivele Naționale ale României/ National Archives of Romania

Sursa/source: Arhivele Naționale ale României/ National Archives of Romania

LOCURILE MEMORIEI / PLACES OF MEMORY

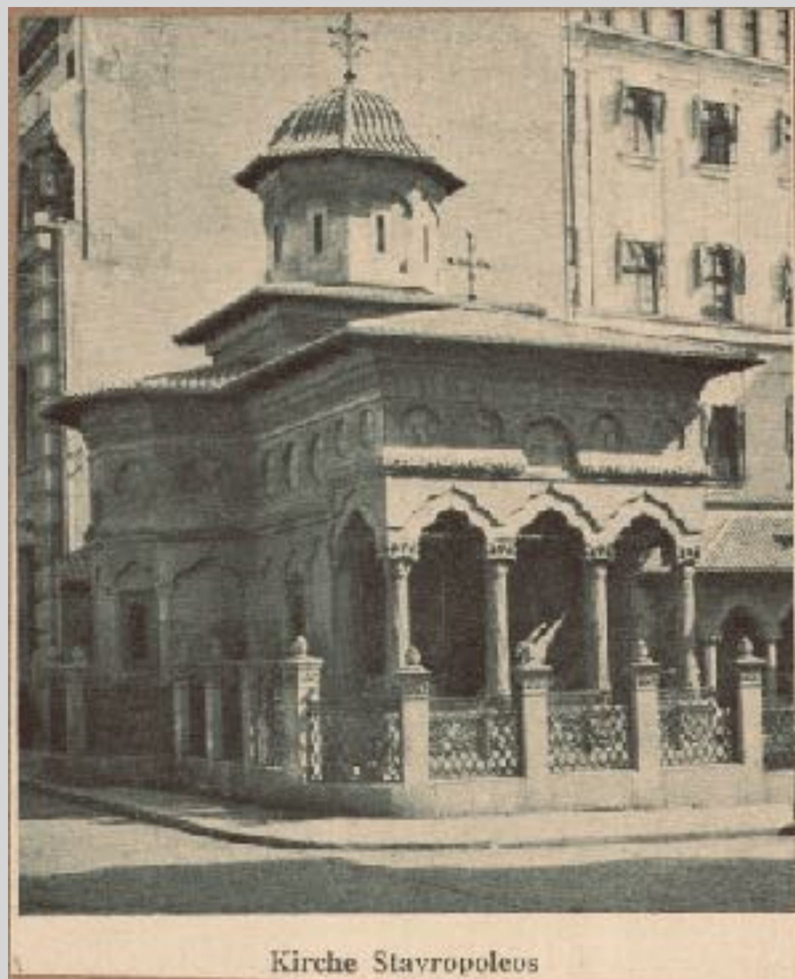

Sursa/source: Arhivele Naționale ale României/ National Archives of Romania

LOCURILE MEMORIEI / PLACES OF MEMORY

Sursa/source: Arhivele Naționale ale României/ National Archives of Romania

Secțiunea 6

DESENELE LUI KURT VYO

Section 6

KURT VYO’S DRAWINGS

10/110

„Biserica Sf. Îngeri

“Mai jos de poarta de intrare în incinta mare a mănăstirii, arhimandritul Ioan înălța la 1700 o biserică pentru robii mănăstirii Hurezi. Este vorba de o modestă biserică de plan dreptunghiular, lipsită de turlă și cu un pridvor de lemn, amintind prima formă a bolniței de la Bistrița – așa cum apare în tabloul votiv cu Pahomie-Barbu Craiovescu – și de biserica din Bălănești, ctitoria episcopului Ștefan, situată nu departe de Hurezi, ambele fiind construcții de zid cu pridvoare de lemn.

Biserica este zugrăvită la 1757 din grija lui Dionisie Bălăcescu. În tabloul votiv, alături de cei doi egumeni, sunt zugrăviți călugării care au contribuit la înălțarea și înfrumusețarea acestui modest lăcaș.

Acesta, actualmente biserica satului, marca odinioară extremitatea de sud a mănăstirii și încheie crucea de biserici a ansamblului de la Hurezi.

Prin factura sa, ca și prin faptul că este înălțată din grija unui stareț și a întregii obști călugărești, așa cum ar indica tabloul votiv, biserica se numără printre tot mai numeroasele locașuri pe care câte un călugăr sau mai mulți le ridică în apropierea unor vechi mănăstiri. Un exemplu caracteristic în zonă este Mănăstirea Bistrița, cu schiturile ce o înconjoară. Fenomenul începe să se afirme în epoca brâncovenească și devine simptomatic pentru întreg secolul al XVIII-lea. În epoca fanariotă, pe măsură ce ctitoriile oficiale în general și cele domnești în special se împuținează, participarea diferitelor clase, pături sociale mici și mijlocii la actul de ctitorire devine tot mai însemnată. Aceste biserici modeste ca dimensiuni, simple ca soluții de arhitectură, sunt totuși o formă de continuare și adaptare a tradiției artei brâncovenești la condițiile secolului al XVIII-lea.” Sursa: “Mănăstirea Hurezi”, Corina Popa și Ioana Iancovescu, Editura: Institutul Cultural Român.

The St. Angels Church

“A little further from the entrance gate to the great precinct of the monastery, Archimandrite John built in 1700 a church for the slaves of the Hurezi Monastery. It is a modest church of rectangular plan, devoid of a tower and with a wooden porch, recalling the first shape of the vault from Bistrita – as it appears in the votive painting with Pahomie-Barbu Craiovescu – and the church in Bălănești, founded by Bishop Stefan, located not far from Hurezi, both being constructions of stone with wooden porches.

The church was painted in 1757 due to the care of Dionisie Bălăcescu. In the votive picture, along with the two hegumens, are depicted the monks who contributed to the building and decoration of this modest place of worship.

Being currently the village church, it once marked the southern extremity of the monastery and concludes the cross of churches of the ensemble from Hurezi.

By its nature, as well as by the fact that it is raised due to the care of an abbot and of the entire monastic community, as indicated by the votive painting, the church is among the increasing number of places of worship raised by one or more monks near old monasteries. A characteristic example in the area is the Bistrita Monastery, with its hermitages surrounding it. The phenomenon begins to affirm itself in the Brancovenian era and becomes symptomatic for the entire XVIII century. In the Phanariot era, as the official foundations in general and the royal ones in particular thinned out, the participation of different social classes, small and medium social strata, in the act of foundation becomes more and more significant. These modest churches in size, simple as architectural solutions, are nevertheless a form of continuation and adaptation of the Brancovenian art tradition to the conditions of the eighteenth century.” Source: “Mănăstirea Hurezi”, Corina Popa și Ioana Iancovescu, Editura: Institutul Cultural Roman

Barbu Lăutarul

Cantonetă originală de VASILE ALEXANDRI

Centrul de Cercetări Culturale și Sociale
“Romane Rodimata”

www.researchcenter-rodimata.com

Exemplar gratuit, tipărit cu sprijinul financiar al Departamentului pentru Relații Interetnice, din cadrul Guvernului României